

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

**FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV EKONOMIKY**

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF ECONOMICS

ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK V KAPITÁLOVÉ SPOLEČNOSTI

RECEIVABLES MANAGEMENT IN THE BUSINESS COMPANY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

SABÍNA MARKOVÁ

VEDOUcí PRÁCE
SUPERVISOR

DOC. ING. ANNA FEDOROVÁ, CSC.

BRNO 2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Marková Sabína

Ekonomika podniku (6208R020)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Řízení pohledávek v kapitálové společnosti

v anglickém jazyce:

Receivables Management in the Business Company

Pokyny pro vypracování:

Úvod, cíl práce

Teoretická a právní východiska k problematice pohledávek

Analýza stavu pohledávek, jejich řízení a evidence ve vybraném subjektu

Návrhy řešení ke zlepšení řízení a sledování pohledávek

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

BAŘINOVÁ, D. a I. VOZŇÁKOVÁ. Pohledávka - právně - daňově - účetně. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80-247-1816-3.

DRBOHLAV, J. a T. POHL. Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7354-599-1.

FIŠEROVÁ, E. at al. Abeceda účetních informací pro podnikatele 2010. 8.vyd. Olomouc: ANAG, 2010. ISBN 978-80-7263-598-6.

PILÁTOVÁ, J. a J. RICHTER. Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi. Olomouc: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-5.

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Anna Fedorová, CSc.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2014/2015.

L.S.

---

doc. Ing. Tomáš Meluzín, Ph.D.
Ředitel ústavu

---

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 28.2.2015

ABSTRAKT

Bakalárska práca sa zameriava na problematiku riadenia pohľadávok v kapitálovej spoločnosti. Na základe výsledkov analyzovania zavedeného systému riadenia pohľadávok v danej spoločnosti, obsahuje práca navrhnuté opatrenia podniku v oblasti prevencie, evidencie a vymáhania pohľadávok po splatnosti, vedúcich k zníženiu podielu neskoro alebo vôbec neuhrádzaných pohľadávok po splatnosti a k účinnejšej možnosti monitorovania a následného kontrolovania týchto pohľadávok.

ABSTRACT

The bachelor's thesis is focused on specification of receivables management in a corporate enterprise. Based on results of analysis of receivables management system in the mentioned corporation, there are my own recommended actions for the corporation in the preventing, recording and debt recovery to reduce amount of late-receivables or unpaid receivables after due date and the thesis also suggests more effective way of monitoring and checking the receivables.

KLÚČOVÉ SLOVÁ

Pohľadávky, riadenie pohľadávok, preventívne opatrenia, vymáhanie pohľadávok.

KEYWORDS

Receivables, receivables management, precautions, debt recovery.

Bibliografická citácia

MARKOVÁ, S. *Řízení pohledávek v kapitálové společnosti*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2015. 82 s. Vedoucí bakalářské práce doc. Ing. Anna Fedorová, CSc..

Čestné prehlásenie

Prehlasujem, že predložená bakalárska práca je pôvodná a spracovala som ju samostatne. Prehlasujem, že citácia použitých prameňov je úplná, že som vo svojej práci neporušila autorské práva (v zmysle Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorskom a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brne dňa 29. mája 2015

.....

Pod'akovanie

Na tomto mieste by som sa chcela veľmi poďakovať vedúcej svojej práce doc. Ing. Anne Fedorovej, CSc., za jej odborné vedenie, cenné rady a pripomienky pri spracovávaní tejto práce. Moja úprimné poďakovanie patrí tiež vedeniu spoločnosti XY, a.s., najmä ekonomickej riaditeľke, ktorá bola ochotná mi nielen podať informácie a materiály potrebné pre prácu, ale aj prakticky mi vysvetliť procesy súvisiace s mojou bakalárskou prácou.

OBSAH

1	TEORETICKÉ VYCHODISKÁ PRÁCE.....	13
1.1.	Charakteristika pohľadávok.....	13
1.1.1.	Pozitíva a negatíva pohľadávok.....	13
1.2.	Klasifikácia pohľadávok.....	14
1.3.	Pohľadávky z účtovného hľadiska	15
1.3.1.	Evidencia pohľadávok v účtovníctve	16
1.3.1.1.	Účtovné triedy a účtovné skupiny pohľadávok	16
1.3.1.2.	Postupy účtovania pohľadávok.....	17
1.3.1.3.	Analytická evidencia pohľadávok	17
1.3.2.	Inventarizácia pohľadávok	18
1.3.3.	Spôsoby oceňovania pohľadávok	19
1.3.4.	Opravné položky k pohľadávkam.....	19
1.3.4.1.	Daňovo uznateľné opravné položky	20
1.4.	Zánik pohľadávky	21
1.4.1.	Odpis pohľadávky.....	22
1.4.1.1.	Daňové efekty odpisov pohľadávky	22
1.4.2.	Faktoring.....	23
1.5.	Riadenie pohľadávok.....	24
1.6.	Prevenencia	25
1.6.1.	Výber obchodného partnera.....	25
1.6.2.	Stanovenie obchodných podmienok	27
1.6.2.1.	Kreditný limit.....	27
1.6.2.2.	Zaistenie pohľadávok.....	28
1.6.2.3.	Platobné podmienky.....	31
1.6.2.4.	Splatnosti faktúr.....	31

1.7.	Monitorovanie pohľadávok	33
1.8.	Vymáhanie pohľadávok	35
1.8.1.1.	Mimosúdne vymáhanie	35
1.8.1.2.	Súdne vymáhanie	36
2	ANALÝZA PROBLÉMU A SÚČASNEJ SITUÁCIE	39
2.1.	Charakteristika spoločnosti.....	39
2.1.1.	Organizačná štruktúra	40
2.2.	Trh nákladnej dopravy a rozvoj spoločnosti XY, a.s.	40
2.3.	Analýza ekonomickej situácie spoločnosti.....	42
2.4.	Pohľadávky z obchodných vzťahov spoločnosti	46
2.4.1.	Analýza zameraná na dobu splatnosti pohľadávok a záväzkov.....	50
	Obratovosť pohľadávok.....	50
2.4.2.	Analýza stavu pohľadávok po splatnosti.....	52
2.5.	Opravné položky k pohľadávkam.....	58
2.6.	Systém riadenia pohľadávok vo vybranom podniku.....	59
2.6.1.	Prevenia pohľadávok.....	59
2.6.2.	Obchodné a platobné podmienky.....	60
2.6.2.1.	Splatnosť faktúr	60
2.7.	Monitorovanie pohľadávok	61
2.8.	Vymáhanie pohľadávok	62
3	VLASTNÉ NÁVRHY RIEŠENIA.....	65
3.1.	Návrh opatrení v procese prevencie vzniku pohľadávok po splatnosti.....	66
3.1.1.	Výber obchodného partnera.....	66
3.1.2.	Doba splatnosti faktúr	69
3.2.	Návrh pre zlepšenie systému v oblasti vymáhania pohľadávok.....	70
3.3.	Návrh pre tvorbu opravných položiek k pohľadávkam po splatnosti	71

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	75
ZOZNAM GRAFOV	79
ZOZNAM OBRÁZKOV	80
ZOZNAM TABULIEK	81
ZOZNAM PRÍLOH	82

ÚVOD

Pre každú spoločnosť je prvotným cieľom uspokojovanie požiadaviek zákazníkov a teda vytváranie dodávateľsko- odberateľských vzťahov, a aj preto pohľadávky tvoria neoddeliteľnú súčasť podnikania. Zabezpečujú hladký priebeh obchodov a pomáhajú financovať odberateľov. Najväčší podiel z celkových pohľadávok vo väčšine firiem tvoria pohľadávky z obchodnej činnosti, ktoré vznikajú pri predaji výrobkov a tovarov alebo poskytovaní služieb obchodnému partnerovi s odkladom splatnosti, a preto vzniká dodávateľovi pohľadávka a odberateľovi záväzok.

Základom pre správny a bezproblémový chod podnikateľského subjektu je dôležité aj jeho finančné zdravie, ktorého predpokladom je jeho platobná schopnosť a s ňou súvisiace príjmy, a teda aj inkasovanie pohľadávok v termínoch ich splatnosti. Keďže pohľadávky viažu finančné zdroje- peniaze a majú významné finančné dôsledky na likviditu dodávateľa, keď pri neskoro uhrádzaných alebo vôbec neuhrádzaných pohľadávkach musí hľadať iné zdroje financovania, napr. kontokorentnými účtami alebo krátkodobými úvermi a v krajnej možnosti sa môže dostať až do druhej platobnej neschopnosti, pretože za svoje poskytnuté výkony nedostane zaplatené a ani on sám nie je schopný plniť si svoje záväzky a platiť svojím dodávateľom. Práve preto je dôležité, aby podnik venoval dostatočnú pozornosť systému riadenia pohľadávok, najmä práve tým vznikajúcich z obchodných vzťahov.

Proces riadenia pohľadávok začína ešte pred vznikom pohľadávky, a to pri výbere obchodného partnera a zabezpečení ochrany pred negatívnymi dopadmi súvisiacich s problematickými pohľadávkami. Po nastavenej prevencii sa proces riadenia pohľadávky upriamuje na jej samotný vznik k jej úspešnému inkasovaniu cez evidenciu, monitorovanie až po vymáhanie, ktoré nastáva v prípade, kedy ani po dôslednom zaistení nedôjde k úhrade danej pohľadávky.

CIEĽ PRÁCE

Cieľom mojej bakalárskej práce je po vymedzení základných pojmov súvisiacich s pohľadávkami a po zistení teoretických postupov pri ich riadení, zhodnotiť nastavený systém riadenia pohľadávok konkrétneho podnikateľského subjektu, identifikovať v ňom problematické miesta a navrhnúť možné opatrenia k zlepšeniu tohto systému. Tieto návrhy by mali viesť k predchádzaniu vzniku pohľadávok uhrádzaných po splatnosti a k efektívnejšej správe a monitorovaniu vzniknutých pohľadávok a vďaka nim by mali byť odstránené nepriaznivé dopady, ktoré bývajú zapríčinené neskorými úhradami pohľadávok odberateľov.

1 TEORETICKÉ VYCHODISKÁ PRÁCE

1.1. Charakteristika pohľadávok

Problematikou pohľadávok z právneho hľadiska sa zaoberá najmä zákon č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník (ďalej len ObčZ.), v ktorom je okrem vymedzenia pojmu pohľadávka upravený tiež jej vznik a zánik či spôsoby jej zaistenia. Podľa definície záväzkového vzťahu ako právneho vzťahu, z ktorého vzniká veriteľovi právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi povinnosť splnenia záväzku, môžeme zjednodušene konštatovať, že pohľadávka je teda právo veriteľa na plnenie od dlžníka (§488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník). V práci vychádzam zo slovenských noriem pretože podnik, pre ktorý navrhujem opatrenia a je predmetom praktickej časti mojej práce, je slovenský.

Podľa autora Drbohlava je pohľadávka chápaná ako právo veriteľa vyžadovať od dlžníka presne vymedzené plnenie peňažitou alebo nepeňažitou formou k pevne stanovenej dobe z určitého právneho dôvodu (DRBOHLAV, 2004).

V ObčZ. je ustanovený vznik záväzkov (pohľadávok) na základe právnych úkonov a to najmä zo zmlúv, zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných zákonne uvedených skutočností (§ 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník).

Autorka Kislingerová tvrdí, že motívom ku vzniku pohľadávok sú jednak náročnosť realizácie platenia hneď pri plnení z technických aj organizačných dôvodov a tiež požadovanie odberateľov od dodávateľov financovanie ich zásob a výroby (KISLINGEROVÁ, 2010).

1.1.1. Pozitíva a negatíva pohľadávok

K pozitívnej stránke pohľadávok patrí nasledovné:

- Podnik môže očakávať vyšších predajov pri zvolenej obchodnej stratégii s možnosťou poskytnutia dodávateľského úveru zákazníkovi než pri predaji výhradne za hotovosť.

- Dodávateľský úver je tiež zdrojom financovania odberateľa, prostredníctvom ktorého je mu umožnený rozvoj a následne je tým zabezpečený odbyt výrobkov, tovarov či služieb dodávateľa.
- Ponúknutá dĺžka odkladu splatnosti záväzku je tiež jednou z významných konkurenčných výhod odberateľa.

Medzi negatíva pohľadávok sú zaradené:

- Riziko nezaplatenia a s ním súvisiaca nielen strata v hodnote predaného výrobku alebo poskytnutej služby ale tiež v DPH, ktoré sa musí odvieť štátu. Na druhú stranu ale tiež možno znížiť základ dane z príjmu o hodnotu nedobytných i problematických pohľadávok pri splnení určitých podmienok, čo je podrobnejšie rozobrané v iných kapitolách práce.
- Zvýšené náklady pri poskytovaní dodávateľského úveru, ktorými sú napr. náklady obetovanej príležitosti.
- S poskytnutým dodávateľským úverom tiež súvisí riziko, že ho odberateľ nevyužije na financovanie svojho rozvoja ale financuje ním svoju podnikateľskú alebo súkromnú aktivitu (KISLINGEROVÁ, 2010).

1.2. Klasifikácia pohľadávok

Pohľadávky je možné členiť z rôznych hľadísk, pričom základným kritériom je dohodnutá **lehota ich splatnosti**, podľa ktorej rozlišujeme:

- a) Krátkodobé pohľadávky s dobou splatnosti kratšou než jeden rok
- b) Dlhodobé pohľadávky s dobou splatnosti viac než jeden rok

V účtovnej závierke sa pohľadávky vykazujú v členení na krátkodobé alebo dlhodobé podľa zostatkovej doby ich splatnosti, čo je doba rovnajúca sa rozdielu medzi dohodnutou dobou splatnosti a dňom, ku ktorému je účtovná závierka zostavovaná.

Pohľadávky členené z **titulu vzniku** sú:

–pohľadávky z obchodného styku– tvoria zvyčajne najvýznamnejšiu časť celkových pohľadávok u podnikateľských subjektov a predstavujú pre podnik právo príjmu za

poskytnuté výkony. Do tejto skupiny patria pohľadávky za uskutočnené výkony, pohľadávky z titulu reklamácií dodávok, preddavky vopred poskytnuté dodávateľom či zmenkové pohľadávky

- pohľadávky voči zamestnancom- patria sem poskytnuté preddavky na cestovné výdavky, na drobné nákupy v hotovosti či uplatnenie náhrady škody voči zamestnancovi

- pohľadávky voči spoločníkom a združeniu- sú to pohľadávky vznikajúce z obvyklých obchodných vzťahov, akými sú napr. pohľadávky za upísané vlastné imanie alebo pohľadávky voči spoločníkom pri úhrade straty

-pohľadávky voči finančným orgánom- pohľadávky vznikajúce z preplatkov zákonných platieb daní či poistného

- pohľadávky z titulu investovania do iných obchodných spoločností

-ostatné pohľadávky vyplývajúce z činnosti účtovnej jednotky, napr. z nárokov z plnení poistných zmlúv, z titulu škôd spôsobených inými subjektmi, z poskytnutých pôžičiek a pod (KRIŠTOFÍK, 2000).

1.3. Pohľadávky z účtovného hľadiska

V účtovníctve sa sleduje celé obdobie existencie pohľadávky začínajúc jej vznikom, napr. fakturáciou výkonu, až po formy jej vysporiadania či už peňažného alebo iného. Vznik, evidencia, sledovanie a inkasovanie pohľadávok v účtovníctve sa riadi podľa:

- Zákona č. 431/2002 Z. z o účtovníctve, v znení zákona č. 440/2012(ďalej len ako ZÚ)
- opatrenia MF SR č. 23 054/2002-92, v znení opatrenia MF SR č. 27262/2011-74, (ďalej len ako opatrenie MF SR), ktorým sa upravujú postupy účtovania a rámcová účtová osnova pre podnikateľov účtujúcich v podvojnóm účtovníctve (KALETOVÁ, 2005).

1.3.1. Evidencia pohľadávok v účtovníctve

Účty, na ktorých sa o pohľadávkach účtuje sú aktívne súvahové účty. V sústave podvojného účtovníctva sa o pohľadávkach krátkodobých i dlhodobých účtuje najmä v účtovej triede 3- Zúčtovacie vzťahy, ale sú zachytené i v iných, podrobnejšie rozobraných v nasledujúcich podkapitolách práce.

1.3.1.1. Účtovné triedy a účtovné skupiny pohľadávok

Ako už bolo spomenuté o pohľadávkach sa účtuje na aktívnych súvahových účtoch:

Trieda 0- Dlhodobý majetok:

- V účtovej skupine **05- Poskytnuté preddavky na dlhodobý majetok-** účtovanie poskytnutých preddavkov na dlhodobý hmotný, nehmotný a finančný majetok
- V účtovej skupine **06- Dlhodobý finančný majetok-** poskytnuté dlhodobé pôžičky, podielové cenné papiere a podiely

Trieda 3- Zúčtovacie vzťahy:

- Účtová skupina **31- Pohľadávky** s nasledujúcimi účtami:
  - **311- Odberatelia-** na tomto účte sú účtované pohľadávky z obchodných vzťahov krátkodobé i dlhodobé a voči odberateľom domácim i zahraničným
  - **312- Zmenky k inkasu-** účtuje sa prípad keď veriteľ čaká na splatnosť zmeniek cudzích i vlastných
  - **313- Pohľadávky za eskontované cenné papiere-** účtujú sa pohľadávky za zmenky a iné cenné papiere odovzdané banke k eskontu
  - **314- Poskytnuté preddavky-** sú tu účtované poskytnuté preddavky dodávateľom pred splnením ich záväzku
  - **315- Ostatné pohľadávky** – na tomto účte sa účtujú ostatné pohľadávky z obchodných vzťahov, a to napr. reklamácie voči dodávateľom alebo pohľadávky z predaja materiálu.

V účtovej triede 3 sú okrem pohľadávok z obchodných vzťahov evidované tiež:

- pohľadávky voči zamestnancom v účtovej skupine **33**, kde sa evidujú napr. poskytnuté preddavky na cestovné výdavky alebo drobné nákupy
- zúčtovanie daní a dotácií v účtovej skupine **34**, kde sa účtujú pohľadávky priamych a nepriamych daní, napr. preddavky na daň z príjmu alebo nárok na odpočítanie DPH
- pohľadávky voči spoločníkom a združeniu sú zachytené v účtovej skupine **35**
- iné pohľadávky sú evidované v účtovej skupine **37** a účtované sú tu najmä pohľadávky z predaja podniku, z prenájmu, z vydaných dlhopisov a iné pohľadávky napr. voči zodpovednej osobe na náhradu škody (§31 a nasl. Opatrenia MFSR č. 27262/2011-74)

Pre účely tejto práce je najvýznamnejšia prvá skupina pohľadávok, a to pohľadávky z obchodných stykov kvôli ich existenčne významnému a rozhodujúcemu objemu pre podniky, preto sa budem zaoberať účtovnou skupinou 31, predovšetkým účtom 311.

1.3.1.2. Postupy účtovania pohľadávok

Podrobnosťami o postupoch účtovania pohľadávok pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva sa zaoberá ZÚ a Opatrenia MFSR. Zákon vymedzuje moment vzniku pohľadávky ako aj moment, kedy sa o pohľadávke účtuje a je to deň uskutočnenia účtovného prípadu. Ku dňu vzniku pohľadávky sa vykonáva zápis o tejto skutočnosti na základe účtovného dokladu, v našom prípade sú to vystavené a odoslané faktúry.

1.3.1.3. Analytická evidencia pohľadávok

Podrobnejšie a presnejšie informácie o pohľadávkach sú uvedené na analytických účtoch vedených k jednotlivým účtom pohľadávok. Toto analytické členenie syntetických účtov zohľadňuje najmä tieto hľadiská:

- a) Krátkodobé a dlhodobé pohľadávky

- b) Členenie podľa jednotlivých dlžníkov alebo ich rovnorodých skupín, ktorými sú skupiny dlžníkov s podobnými vlastnosťami
- c) Slovenská a cudzia mena
- d) Iné hľadiská podľa potrieb finančného riadenia danej účtovnej jednotky (§4 Opatrenia MFSR č.27262/2011-74).

1.3.2. Inventarizácia pohľadávok

Účelom inventarizácie pohľadávok je zistiť :

- a) Či účtovný stav pohľadávok zodpovedá ich reálnemu stavu
Zistenie reálneho stavu pohľadávok je prevádzané **dokladovou inventúrou**. Zostatky pohľadávok sú preverované na základe vystavených faktúr a dobropisov- opráv základu dane k nim, pričom všetky tieto zostatky sú doložené dokladmi. Vhodné, no nie povinné, je tiež písomné odsúhlasenie stavu pohľadávky odberateľom. Zistený skutočný stav tohto majetku sa zapíše do inventúrneho súpisu a ten sa porovná so stavom v účtovníctve.
- b) Či reálna hodnota pohľadávok nie je nižšia ako ich účtovná hodnota
Toto porovnanie sa prevádza predovšetkým vo vzťahu ku dobe splatnosti pohľadávok a výšku rizika nezaplatenia pohľadávky má vyjadrovať vytvorená opravná položka.

§30 Zákona o účtovníctve charakterizuje inventúrny súpis ako účtovný záznam, pomocou ktorého je zabezpečená preukázateľnosť účtovníctva a zákon stanovuje, aby jeho obsah u pohľadávok obsahoval navyše nasledovné:

1. súpis pohľadávok podľa jednotlivých faktúr s ich variabilným symbolom
2. identifikáciu odberateľa
3. splatnosť
4. zostatková doba splatnosti
5. zistený skutočný stav pohľadávky v peňažnom vyjadrení
6. pri pohľadávkach v cudzej menej čiastku v cudzej mene i v eurách
7. výšku opravnej položky (§30 zákona č. 440/2012 Z. z. O účtovníctve)

1.3.3. Spôsoby oceňovania pohľadávok

ZÚ určuje tieto možnosti oceňovania pohľadávok:

1. Menovitou hodnotou, ktorou sa oceňujú pohľadávky pri ich vzniku a je to suma, na ktorú daná pohľadávka znie
2. Obstarávacou cenou, ktorou sa oceňujú pohľadávky pri odplatnom nadobudnutí alebo nadobudnutí vkladom do základného imania, pričom obstarávacia cena je tá, za ktorú sa majetok obstaral spolu so súvisiacimi nákladmi
3. Reprodukčnou obstarávacou cenou pri pohľadávkach nadobudnutých bezodplatne, napr. dedením alebo darovaním, pričom touto cenou je cena, za ktorú by sa pohľadávka obstarala v čase, kedy sa o nej účtuje (§25 ods.1 zákona č. 440/2012 Z. z. O účtovníctve).

Pre oceňovanie pohľadávok v cudzej mene zákon stanovuje, že účtovná jednotka ich prepočítava na eurá referenčným kurzom, ktorý vyhlasuje Európska centrálna banka alebo Národná banka Slovenska a to:

- a) *„v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu alebo v iný deň, ak to ustanovuje osobitný predpis,*
- b) *v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka,*
- c) *v deň, ktorý je rozhodným dňom, ku ktorému sa preberá majetok a záväzky od zahraničnej zanikajúcej právnickej osoby“ (§24 ods.2 zákona č. 440/2012 Z. z. O účtovníctve).*

1.3.4. Opravné položky k pohľadávkam

Opravné položky sa vytvárajú k jednotlivým pohľadávkam, ktoré sú po splatnosti a účelom ich vytvárania je vyjadriť riziko nezaplatenia predmetnej pohľadávky tým, že znížime jej ocenenie v účtovnej závierke (FIŠEROVÁ, 2009).

V súlade s dodržaním zákonnej zásady opatrnosti a s dodržaním verného zobrazenia majetkovej situácie majú účtovné jednotky povinnosť vyjadriť predpokladané riziká a straty majetkov opravnými položkami. Interné smernice charakterizujúce podmienky a zásady tvorby i prípadné rušenia účtovných opravných položiek k pohľadávkam, si

účtovná jednotka vytvára sama. Opravné položky k pohľadávkam sa teda tvoria k problematickým pohľadávkam, ktoré predstavujú riziko, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí, k sporným pohľadávkam voči dlžníkom, s ktorými sa vedie spor o ich uznanie alebo o ich zaplatení a tiež na pohľadávky voči dlžníkom v konkurznom a vyrovnávacom konaní. Často však býva účtovný aspekt opravných položiek nedodržený a tvoria sa len vo výške ich daňovej uznateľnosti, zohľadnených v nasledujúcej podkapitole práce (§18 Opatrenia MFSR č.27262/2011-74; §25 ods. 2 a §26 ods. 3 zákona č. 440/2012 Z. z. O účtovníctve).

1.3.4.1. Daňovo uznateľné opravné položky

Daňovými opravnými položkami sú tie, ktorých tvorba je podriadená zákonným predpisom, konkrétne ich určuje §20 Zákona o dani z príjmov (ďalej len ZDP) a slúžia ako nástroj ku zníženiu základu dane a tým aj ku znižovaniu výslednej daňovej povinnosti. Ide opravné položky k nepremlčaným pohľadávkam a k pohľadávkam voči dlžníkom v konkurznom a reštrukturalizačnom konaní spĺňajúcich podmienky rozobrané nižšie.

Daňovo uznateľné opravné položky sa však nemôžu vytvárať k pohľadávkam nadobudnutých postúpením alebo ak má účtovná jednotka existujúce záväzky voči tomu istému dlžníkovi a môže ich vzájomne započítať (§20 ods. 15 zákona č. 595/3003 Z. z. o dani z príjmov).

Po splnení podmienok upravených v §20 ZDP spracovaných v nasledujúcej tabuľke, je opravná položka k nepremlčaným pohľadávkam daňovým výdavkom v uvedenej výške z menovitej hodnoty alebo jej nesplatenej časti.

Tabuľka 1 Podmienky tvorby zákonných opravných položiek podľa §20 ods. 14 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov

Doba od splatnosti viac než:	Výška opravnej položky
360 dní	20%
720 dní	50%
1080 dní	100%

Opravné položky k pohľadávkam voči dlžníkom v konkurznom a reštrukturalizačnom konaní sú daňovým výdavkom v prípade, že boli tieto pohľadávky prihlásené v lehote najneskôr do 45 dní od uznesenia súdu o vyhlásení konkurzu alebo o povolení reštrukturalizácie. Daňovým výdavkom je najviac **do výšky menovitej hodnoty** pohľadávok bez ich príslušenstva alebo **obstarávacej ceny** pohľadávok. Tieto opravné položky sa zrušujú v prospech výnosov v rozsahu uspokojenia pohľadávok v konkurznom alebo vyrovnávacom konaní, alebo v prípade, ak pohľadávky správca konkurznej podstaty alebo súd svojím rozhodnutím zamietol. Základ dane z príjmov sa upravuje o výšku rozpustených opravných položiek (§20 ods.10, 11, zákona č. 595/3003 Z. z. o dani z príjmov).

Rovnaký postup sa použije aj na pohľadávky voči dlžníkom v zahraničí. Ak ide o pohľadávky voči dlžníkom, ktorí majú sídlo alebo bydlisko v štáte, v ktorom nie je právny predpis upravujúci konkurz a reštrukturalizáciu, uznaným daňovým výdavkom sú aj opravné položky tvorené daňovníkom na pohľadávky, vymáhané prostredníctvom súdu v inom štáte (§20 ods.12, zákona č. 595/3003 Z. z. o dani z príjmov).

1.4. Zánik pohľadávky

Pohľadávky zanikajú najmä ich uspokojením v prospech veriteľa a to rôznymi druhmi plnenia. V podnikateľskej praxi ide najčastejšie o plnenia peňažné ale tiež vecné. Druh plnenia by mal byť stanovený pri uzatváraní zmluvy medzi stranami, najmä ak by malo ísť o iné ako peňažné plnenie. Pohľadávka môže okrem zaplatenia zaniknúť napríklad aj:

- postúpením; pri postúpení pôvodná pohľadávka prechádza od pôvodného veriteľa – postupcu, na nového veriteľa – postupníka
- faktoring- odpredaj krátkodobých pohľadávok, ktorým sa práca zaoberá v kapitole č. 1.4.1
- odpisom pohľadávky, ktorý je vymedzený v nasledujúcich kapitolách práce
- vkladom pohľadávky do majetku spoločnosti, kedy je pohľadávka nahradená podielom na majetku spoločnosti
- odpustením záväzku; veriteľ sa s dlžníkom dohodne, že sa vzdáva svojho práva

- odstúpením od zmluvy
- uplynutím lehoty- týka sa len záväzkov časovo obmedzených
- splynutím osoby dlžníka a veriteľa
- vzájomným započítaním pohľadávok- je to zánik vzájomne sa kryjúcich pohľadávok veriteľa a dlžníka s rovnakým plnením, ak jeden z nich učiní prejav smerujúci k započítaniu i bez súhlasu druhého účastníka alebo ak medzi nimi dôjde k dohode o započítaní pohľadávok (KALETOVÁ, 2005; §559-§587 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník).

1.4.1. Odpis pohľadávky

Odpis pohľadávky je jeden z možných spôsobov jej vyradenia z obchodného majetku daňovníka. Keď veriteľ odpíše pohľadávku, trvalo tým upúšťa od jej vymáhania. Odpis pohľadávky neznamená automaticky aj daňový výdavok (náklad), toto hľadisko je zohľadnené v kapitole 1.4.1.1.

Základné – všeobecné pravidlo hovorí, že ak zo všetkých okolností prípadu je **zrejmé, že by náklady na vymáhanie pohľadávky boli vyššie než výťažok z nej**, tak účtovná jednotka ju môže odpísať. Musí sa však následne skúmať daňová uznateľnosť daného odpisu (CÍGEROVÁ, 2013).

1.4.1.1. Daňové efekty odpisov pohľadávky

Ďalšia možnosť pre optimalizáciu daňového zaťaženia právnických osôb je jednorazový odpis menovitej hodnoty pohľadávky alebo jej neuhradenej časti vrátane príslušenstva (úroky a poplatky z omeškania zvyšujúce hodnotu pohľadávky z dôvodu oneskorenia jej úhrady) alebo odpis do výšky obstarávacej ceny pohľadávky pri splnení nasledovných podmienok uvedených v §19 ods. 2 písm. h)

1. Návrh na vyhlásenie konkurzu bol súdom zamietnutý, zastavený alebo bol konkurz zrušený pre nedostatok majetku.
2. Je to výsledok konkurzného alebo reštrukturalizačného konania.
3. Dlžník zomrel a pohľadávky nemôžu byť uspokojené od jeho dedičov.

4. Súd zastaví exekúciu z dôvodu, že zaniklo priznané právo vydaním rozhodnutia na exekúciu.
5. Súd zastaví výkon rozhodnutia kvôli ukazujúcemu sa nedostačujúcemu výťažku na krytie trov alebo majetok dlžníka nepostačuje na krytie nákladov exekučného konania.

Podľa §19 ods.2 písm. r) je daňovo uznateľný aj odpis pohľadávky do výšky tvorby zákonnej opravnej položky k nepremlčanej pohľadávke už definovanej v kapitole 1.3.3.1.

Podľa § 19 ods. 2 písm. i) je odpis pohľadávky daňovým výdavkom aj ak sú dodržané nasledovné tri podmienky:

1. Ak je možné vytvoriť opravnú položku k pohľadávke, ktorá je po splatnosti viac ako 720 dní a do výdavkov sa môže zahrnúť OP vo výške 50% jej menovitej hodnoty
2. Ak menovitá hodnota pohľadávky nie je vyššia ako 332 Eur.
3. Ak ku poslednému dňu zdaňovacieho obdobia, počas ktorého je pohľadávka odpísaná, je celková hodnota pohľadávok voči tomu istému dlžníkovi nižšia než 332 eur (§19 ods. 2 písm. i) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov).

1.4.2. Faktoring

Faktoringom je označený zmluvou zjednaný priebežný odpredaj krátkodobých pohľadávok z obchodných vzťahov s dobou splatnosti kratšou než 180 dní faktoringovej spoločnosti.

Faktoring rozoznávame vo dvoch základných formách, a to regresný, pri ktorom si faktoringová spoločnosť vyhradí možnosť spätného postihu dodávateľa- pôvodného veriteľa pohľadávky. Druhou formou je faktoring bezregresný, v ktorom naopak táto spoločnosť s odkúpením pohľadávky preberie aj riziko jej nezaplatenia.

Náklady na faktoring sú zložené z provízie s rizikovou prémieou, ktorá odráža bonitu odberateľa i klienta za poskytnutie tejto služby a pokrytie nákladov

súvisiacich so spracovaním faktoringu- náklady na financovanie, celkovú správu a vymáhanie pohľadávok.

Výhody pre dodávateľov využívajúcich služby faktoringu spočívajú najmä v nasledovnom:

- Rýchle poskytnutie finančných zdrojov zvýši likviditu a platobnú schopnosť podniku
- Likvidné prostriedky viazané v pohľadávkach môžu byť využité efektívnejšie
- Profesionálna správa a inkasovanie pohľadávok sa presunie na faktoringovú spoločnosť (ZINECKER, 2008).

1.5. Riadenie pohľadávok

Zo spomínanej rôznorodosti pohľadávok je zrejмый účel ich triedenia pre potreby finančného riadenia podniku. Riadenie pohľadávok môžeme charakterizovať ako činnosť podniku smerujúcu k optimálnemu usmerňovaniu jeho pohľadávok z pohľadu na ich objem, vývoj, štruktúru, rentabilitu, dobu splatnosti, výber odberateľa či riziko spojeného so vznikom pohľadávky (SCHÖNFELD, 2011).

Zmyslom nastavenia systému riadenia pohľadávok v podniku je podľa Kislingerovej:

- Minimalizovanie podielu nedobytných pohľadávok, ktoré nie sú vôbec vymožiteľné alebo sú inkasované s vynaložením relatívne vysokých nákladov
- Ochrana spoločnosti pred vysokým podielom faktúr, ktoré zákazníci platia s oneskorením (KISLINGEROVÁ, 2007).

Jednotlivé kroky systému riadenia pohľadávok spočívajúce v prevencii vzniku sporných pohľadávok, následným monitorovaním vzniknutých pohľadávok a často nevyhnutným vymáhaním pohľadávok po splatnosti sú detailne spracované v nasledujúcich kapitolách práce.

1.6. Prevencia

Prvým krokom v procese efektívneho riadenia pohľadávok je prevencia vzniku nedobytných či nevymožiteľných pohľadávok a tých, ktoré vyžadujú vysoké náklady pre ich inkasovanie. V rámci prevencie pohľadávok je potrebné sústrediť sa prvotne na získanie informácií o klientovi, hodnotenie jeho bonity, ktoré podniku dajú základ pre rozhodnutie sa o poskytnutí alebo neposkytnutí obchodného úveru a tiež zamerať sa na správne stanovenie obchodných podmienok.

1.6.1. Výber obchodného partnera

Podstata riadenia pohľadávok spočíva vo výbere vhodného a dôveryhodného odberateľa, s ktorým sa podnik rozhodne vytvoriť obchodný vzťah. Možnosti získania informácií o zákazníkovi potrebných k zhodnoteniu jeho platobnej morálky závisia na tom, či sa jedná o pravidelného odberateľa, u ktorého primárnym zdrojom informácií je jeho platobná morálka z prebiehajúcich alebo predošlých spoločných obchodov. V prípade nového odberateľa, s ktorým podnik doposiaľ nemá žiadnu skúsenosť, je nutné zhromaždiť informácie o ňom z dostupných zdrojov. Informácie, na ktoré by sa mal podnik sústrediť sú najmä:

- základné informácie o spoločnosti- jej predmet podnikania
- riziko odvetvia
- doba pôsobnosti spoločnosti na trhu
- história spoločnosti
- platobná disciplína spoločnosti
- likvidita podniku
- majetkový stav spoločnosti (KISLINGEROVÁ, 2010).

Mať potrebné informácie skôr ako konkurencia v potrebnom čase sa stáva veľkou výhodou v strategickom ponímaní podnikania. Pracovníci majú veľa možností vyhľadať informácie, ktoré sú verejne prístupné, niektoré môžu odkúpiť od iných spoločností zameraných práve na obchodovanie s takýmito informáciami. Najčastejšími zdrojmi údajov o potenciálnom zákazníkovi sú nasledovné:

- **Register účtovných závierok-** zákon pridáva povinnosť všetkým spoločnostiam zverejňovať neúplné účtovné závierky(súvaha a výkaz ziskov a strát) v registri účtovných závierok, čo zaisťuje ich verejnú publikáciu na internete (§ 23 odst. 2 ZÚ).
- **Referenčné- ratingové agentúry-** za najznámejšiu slovenskú ratingovú spoločnosť sa považuje spoločnosť European Rating Agency (v minulosti známa pod menom Slovenská ratingová agentúra) a svetovými uznávanými referenčnými agentúrami sú napr. Dun&Bradstreet alebo agentúra Moody's .
- **Internetové databázy-** príkladom celosvetovej databázy komerčných informácií pôsobiacej aj na lokálnej úrovni je spoločnosť Kompass(dostupná na www.kompass.sk), ktorá je oficiálnym partnerom Ministerstva hospodárstva SR. Príkladom databázy slovenských a českých firiem je spoločnosť EDB (dostupná na www.edb.sk)
- **Banky a obchodní partneri-** pri informáciách poskytnutých z bánk však musíme brať v úvahu, že podniky dbajú prednostne o splácanie záväzkov bankám, čo ale nezaručuje splácanie ich záväzkov z obchodných vzťahov
- **Obchodní zástupcovia-** po osobnej návšteve potenciálneho zákazníka podá obchodný zástupca správu o údajoch, ktoré sa od zákazníka dozvedel, faktory znamenajúce možné riziko, ktoré si všimol v prevádzkových miestnostiach
- **Samotný zákazník-** zákazník požadujúci dodávateľský úver by mal mať snahu poskytnúť dodávateľovi vyžadované informácie (MRKVIČKA a STROUHAL, 2009).

Ak má podnik kvalitné patričné informácie dokáže obmedziť uzatváranie obchodných vzťahov len na dôveryhodných klientov, u ktorých je riziko neuhrádzania pohľadávok nižšie alebo aspoň v uspokojivej miere.

Autorka Kislingerová však tiež uvádza, že aj keď skúmať bonitu odberateľa možno veľmi dlho, náklady na toto skúmanie dôveryhodnosti by nemali presiahnuť efektivitu tejto prevencie. Za neefektívne považuje napr. platenie referenčných agentúr pri preverovaní malého jednorazového zákazníka.

1.6.2. Stanovenie obchodných podmienok

Súčasťou zvolenej obchodnej stratégie podniku je tiež nastavenie kreditného limitu, platobných podmienok predajných zmlúv a požiadaviek na zaistenie. Príliš tvrdá politika riadenia pohľadávok má síce za následok minimálny počet oneskorene platiacich odberateľov ale na druhej strane nie je ľahké dosiahnuť vysokých predajov. V opačnom prípade, veľmi benevolentná úverová politika môže priniesť relatívne vysoké objemy predajov, no prinesie tiež vysoký podiel nedobytných alebo oneskorene hradených pohľadávok. Hľadanie optimálneho nastavenia je preto náročné (KISLINGEROVÁ, 2010).

1.6.2.1. Kreditný limit

Keďže sa väčšina obchodov realizuje práve na dodávateľský úver, je nastavenie kreditného limitu, čiže výšky tohto úveru možnosťou pre efektívne kontrolovanie pohľadávok. Nastavená politika firiem v oblasti kreditných limitov a platobných podmienok zahŕňa dva protichodné záujmy, ktorými sú na jednej strane snaha maximalizovať predaj a na strane druhej minimalizovanie rizika.

Proces určovania poskytovaného limitu sa zameriava na finančnú analýzu účtovných výkazov odberateľa, jeho hospodárskych výsledkov s cieľom stanoviť rizikovosť odberateľa.

Pre výpočet správnej výšky kreditného limitu je vhodné používať automatický ratingový model stanovený firmou samostatne alebo má možnosť napr. prebrať ho od kreditnej informačnej spoločnosti. Tento model môže odrážať tieto parametre:

- Finančná situácia odberateľa
- Platobná disciplína voči iným dodávateľom
- Negatívne informácie a skúsenosti (exekučné či súdne spory)
- Rating krajiny, v ktorej pôsobí
- Očakávaná ziskovosť odberateľa

Schválený kreditný limit je potrebné zákazníkovi vysvetliť, oboznámiť ho s podmienkami jeho fungovania (CFO.sk; faf.cz).

1.6.2.2. Zaistenie pohľadávok

Ďalším krokom prevenčného opatrenia pred vzniknutím problémových pohľadávok je možnosť chrániť sa pri uzatváraní obchodných vzťahov opatreniami v podobe zaistovacích inštrumentov.

Zákazník môže ponúknuť dodávateľovi rôzne formy zaistenia uspokojenia jeho pohľadávky a medzi najčastejšie používané zaistovacie prostriedky patria:

- Banková záruka- táto forma zaistenia je vhodná pre obchodných partnerov, ktorí sú si navzájom neznámi a nepoznajú rizikovosť budúcej spolupráce
- Dokumentárny akreditív- využíva sa pri zahraničnom obchodovaní veľkých dodávok s krajinami, kde sú väčšie hospodársko- politické riziká
- Zaistenie majiteľom alebo iným subjektom
- Zaistenie hmotným majetkom
- Zmluvná pokuta- zaistenie zjednaním zmluvnej pokuty pri neplnení si povinností vyplývajúcich zo zmluvy je používané pri obchodovaní s veľkými dodávateľmi, napr. v energetických alebo telekomunikačných odvetviach
- Notárska zápisnica s exekučným titulom- tento prostriedok slúži na zabezpečenie splatenia už existujúcej pohľadávky a jeho výhodou je rýchle a efektívne mimosúdne riešenie sporov pri prípadnom nesplnení dlžníkovho záväzku
- Poistenie pohľadávok - Tento produkt je určený pre rôzne typy spoločností či už výrobné, distribučné alebo iné, najčastejšie pri obchodovaní so zahraničím, kde existujú navyše teritoriálne riziká (KISLINGEROVÁ, 2010).

Banková záruka

Bankovú záruku upravuje Obchodný zákonník v §313 a nasledujúcich, a je v ňom definovaná ako písomné vyhlásenie banky, že uspokojí veriteľa do výšky určitej

stanovenej peňažnej sumy, ak nesplní svoj záväzok dlžník (§313 zákona č. 513/1991 Z. z. Obchodný zákonník).

Ak nastane situácia, že túto záruku za dlžníka poskytne banka, ktorá je dodávateľovi neznáma alebo k nej nemá dôveru, môže vstúpiť do tohto vzťahu banka dodávateľa, tzv. potvrdzujúca banka, a tá odberateľovi záruku banky potvrdí. Tieto ručiace banky si svojho klienta preveria a stanovia výšku do akej sú ochotné za jeho záväzok ručiť (KISLINGEROVÁ, 2010).

Dokumentárny akreditív

Forma zaistenia dokumentárnym akreditívom patrí medzi najbezpečnejšie platobné a zaistovacie inštrumenty. Podľa Obchodného zákonníka je definovaná zmluva o otvorení akreditívu ako záväzok banky, že na základe žiadosti príkazcu poskytne oprávnenému po splnení nemu určených podmienok na jeho účet určité plnenie a príkazca sa zaväzuje banke zaplatiť úplatu. Banka je povinná poskytnúť toto plnenie ak jej sú predložené dokumenty určené v akreditívnej listine (§682 zákona č. 513/1991 Z. z. Obchodný zákonník).

Odberateľ si otvára akreditív u svojej banky, ktorá sa tým zaviaže zaplatiť dodávateľovi jeho záväzok a tým sa tiež odberateľ prezentuje ako kvalitný obchodný partner, čo zvýhodní jeho pozíciu pri zjednávaní podmienok. Pre dodávateľa je výhodou otvorenia akreditívu, že riziko z nezaplatenia pohľadávok na seba preberá banka, u ktorej si dokumentárny akreditív otvára (KISLINGEROVÁ, 2010).

Zaistenie majiteľom alebo iným subjektom

Inou než bankovou formou záruky za odberateľa môže byť zaistenie inými subjektmi, a to napr. ručenie majiteľa spoločnosti, kedy fyzická osoba ručí celým svojím majetkom alebo ručenie materskej spoločnosti za svoju dcérsku spoločnosť. V prípade, že dodávateľ si nesplní svoj záväzok, obracia sa veriteľ- dodávateľ na ručiteľa a žiada plnenie od neho. Ručenie môže mať tiež formu zmenky. Zmenka je cenný papier, ktorý predstavuje bezpodmienečný príkaz k úhrade. Vlastnou zmenkou sa vystavovateľ zaväzuje zaplatiť zmenkovému veriteľovi stanovenú čiastku v určený čas na určenom

mieste a v cudzej zmenke túto povinnosť vystavovateľ prikazuje inému subjektu (KISLINGEROVÁ, 2010).

Zaistenie hmotným majetkom

Odberatelia môžu za svoje záväzky voči dodávateľom ručiť tiež hmotným majetkom (výnimočne aj nehmotným), najčastejšie nehnuteľnosťou. Existujú tu rozdiely vo vhodnosti predmetu k zaisteniu, banky napr. preferujú domy alebo priestory určené k bývaniu na rozdiel od priestorov využívaných pre kultúrne, zdravotné alebo poľnohospodárske účely. Zaistenie možno zabezpečiť tiež rozhodujúcim podielom v dobre fungujúcej spoločnosti alebo priamo časťou podniku. Pri týchto formách zaistenia je medzi dodávateľom- veriteľom a odberateľom- dlžníkom uzatváraná zmluva o zriadení zástavného práva- práva ponechania si kontroly nad majetkom ku hnutelnej alebo nehnuteľnej veci (KISLINGEROVÁ, 2010).

Zmluvná pokuta

Iným zabezpečovacím prostriedkom proti neuhradeniu pohľadávky dodávateľa je zmluvne zjednaná povinnosť dlžníka pri nesplnení svojho záväzku zaplatiť sankciu- zmluvnú pokutu. Zákon nekonkretizuje maximálnu výšku pokuty, a preto je zásadne vecou vzájomnej dohody zmluvných strán. Výška síce výslovne stanovená zákonom nie je, no umožňuje ju znížiť, prípadne posúdiť platnosť dohody o nej z hľadiska súladu s dobrými mravmi. Pokuta môže byť stanovená ako pevná čiastka alebo tiež percentuálne z určitej čiastky (PILÁTOVÁ a RICHTER, 2009).

Notárska zápisnica s exekučným titulom

Efektívny nástroj, ktorým sa veriteľ môže chrániť pri prípadnom potrebnom vymáhaní nesplatennej pohľadávky, je spísanie notárskej zápisnice, ktorou dlžník písomne uzná svoj dlh. Notárska zápisnica je verejná listina vyhotovená štátnym orgánom, ktorá označuje dlžníka a veriteľa, vymedzuje právny dôvod, právny záväzok, predmet a čas plnenia so súhlasom vykonateľnosti, pričom všetky tieto údaje sú vyhotovené pod prezumpciou správnosti, teda táto listina osvedčuje ich pravdivosť. Na tomto základe má notárska zápisnica vyššiu dôkaznú silu než napr. zmluva. Keďže v tejto zápisnici dlžník uzná svoj záväzok voči veriteľovi a súhlasí s jej vykonateľnosťou, v prípade, že

svoj záväzok nesplní, stáva sa táto listina automaticky exekučným titulom, a teda je spôsobilá vynútiť jej obsah súdnym exekútorom aj bez predchádzajúceho súdneho konania (VAVRO, 2012).

Poistenie pohľadávok

Ak dodávateľ využije možnosť poistenia pohľadávok poisťovacou spoločnosťou, je mu stanovený úverový- kreditný limit pre jeho jednotlivých odberateľov. Ak odberateľ neuhradí svoju pohľadávku, poistená spoločnosť nahlasuje túto skutočnosť poisťovni, ktorá zabezpečí jej vymáhanie a zvyčajne hradí tiež náklady s ním spojené. Ak sa pohľadávka nedá vymôcť, poisťovňa odškodňuje svojho klienta v plnej dohodnutej výške, ktorá je väčšinou vo výške 80-90% zo sumy neuhradenej pohľadávky.

Výhodou tejto možnosti zaistenia je tiež to, že poisťovňa monitoruje bonitu a platobnú disciplínu dlžníkov a upozorňuje svojho klienta na prípadné zmeny platobnej schopnosti jeho odberateľa (ORŠULA a BENČO, 2014).

1.6.2.3. Platobné podmienky

Platobné podmienky predávajúceho sú jedným z parametrov obchodných zmlúv a jedným z významných faktorov, ktoré majú veľký vplyv na rozhodnutie zákazníka o kúpe výrobku alebo služby. A preto jedným z prvých krokov k úspešnému vzťahu so zákazníkom je zistenie preferencií zákazníka v oblasti platobných podmienok a v závislosti na nej správne zvolená obchodná stratégia obojstranne vyhovujúca. (KISLINGEROVÁ, 2010).

1.6.2.4. Splatnosti faktúr

Určenie okamžiku úhrady a teda splatnosť faktúry je dôležitou voľbou sledovania a určovania podmienok predaja. Predstavuje dobu, na ktorú dodávateľ poskytne dodávateľský úver vo výške stanovenej práve touto faktúrou. Práve doba splatnosti faktúr je jedným z hlavných bodov pri jednaní o uzatváraní obchodov. Snahou dodávateľa je vždy zjednať čo najkratšiu dobu splatnosti, a naopak, pre odberateľa je prioritou snažiť sa ju predĺžiť. Zákon určuje, že zmluvná lehota pre

splnenie peňažného záväzku dlžníka nesmie presiahnuť 60 dní, s výnimkou kedy sa strany o dlhšej splatnosti výslovne dohodnú (KISLINGEROVÁ, 2007; §340a zákona č.513/1991 Z. z. Obchodný zákonník).

Platba vopred

Túto platbu budú pravdepodobne vyžadovať producenti unikátnych výrobkov na zákazku, ktoré nemožno predať inému zákazníkovi. Dodávatelia môžu požadovať platbu vopred v celej výške alebo aspoň čiastočnú úhradu, ktorá bude zákazníka dostatočne stimulovať k odobratiu výrobku alebo motívom môže byť tiež úmysel získanými prostriedkami financovať výrobu. Požadovať platbu vopred môže výrobca tiež po zákazníkovi, s ktorým má skúsenosť s problematickou platobnou morálkou alebo je to zákazník neznámy a dodávka na faktúru by predstavovala príliš veľké riziko.

Splatnosť bežná v obore

Väčšina podnikateľov však poskytuje platobné podmienky charakteristické pre daný obor podnikania, aby sa tým vyhli výhodnejšej ponuke konkurenta. Ak sú však parametre ponuky nadštandardné alebo unikátne, môže si dovoliť splatnosť prispôbiť skrátením alebo inak sprísniť, pretože bude vyvážená inými výhodami pre zákazníka (KISLINGEROVÁ, 2010).

Skonto za skoršiu platbu

Ďalšou možnosťou, ktorá môže byť odberateľovi ponúknutá, je možnosť skonta a znamená zľavu pre odberateľa ak je dodávka zaplatená skôr ako v stanovený termín splatnosti. Pre dodávateľa má poskytovanie tejto podmienky nasledujúce pozitívne efekty:

- Menší objem pracovného kapitálu, ktorý je potrebný financovať
- Menšie riziko vzniku nedobytných alebo neskoro uhrádzaných pohľadávok
- Menšie administratívne náklady súvisiace so sledovaním a prípadným vymáhaním pohľadávok

Existujú však tiež negatívne efekty pre dodávateľa poskytujúceho skonto, ktoré sú spojené so znížením ceny tovaru, výrobku alebo služby.

Pri štandardnom označovaní podmienok skonta sa využíva nasledovný zápis:

$$d/t_1 \text{ netto } t_2$$

- kde d je výška ponúkaného skonta v percentuálnom vyjadrení, t_1 je dĺžka inkasovaného obdobia, počas ktorého je možné využiť ponuku skonta a t_2 je maximálna doba splatnosti pohľadávky bez skonta.

Vo všeobecnosti teda využijú ponuku skonta odberatelia, ktorí majú dostatok voľných finančných zdrojov a kapitálovo slabší zákazníci využijú celý odklad splatnosti. Výška ponúkaného skonta je teda závislá na prínosoch pre dodávateľa a na dostatočnej schopnosti motivovať zákazníka k jeho využitiu. Ponúkание pozitívnych stimulov pre včasné úhrady je výhodné v dobe, kedy zákazníci dodávateľa majú nevyhovujúcu platobnú morálku (KRIŠTOFÍK, 2000).

1.7. Monitorovanie pohľadávok

Monitorovaním pohľadávok sa rozumie starostlivosť o už vzniknuté pohľadávky v podniku a na základe ich evidencie, analyzovania a tiež monitorovania zákazníka má mať podnik zabezpečený presný prehľad o ich vývoji.

Proces monitorovania pohľadávok sa teda sústreďí aj na ich **evidovanie** podľa rozličných kritérií. Význam tejto segmentácie spočíva v tom, že rôzne skupiny odberateľov vyžadujú odlišné prístupy riadenia. Medzi najčastejšie kritéria ich segmentovania patria:

- Objem pohľadávok alebo objem tržby na odberateľa
- Rizikovosť odberateľa
- Domáci/ zahraniční odberatelia
- Typ odberateľa- napr. distribútori vs. koneční spotrebitelia

Odlišnosť v prístupe znamená rozlišovanie spôsobu komunikácie, kontrolných mechanizmov či tiež inú alokáciu ľudských i časových zdrojov (CFO.sk).

V tomto procese je **analyzovaný stav pohľadávok**, ich vývoj a vek, z ktorých podnik zistí aj celkovú tendenciu vývoja platobnej disciplíny zákazníka. Najčastejšie

využívanými ukazovateľmi potrebnými pre zhodnotenie tohto vývoja sú ukazovatele aktivity, ktoré informujú o účinnosti využívania majetku. Pri pohľadávkach z obchodných stykov(ďalej len ako OS) sa využíva:

$$\text{Doba obratu/inkasa pohľadávky z OS} = \frac{\text{Krátkodobé pohľadávky z OS}}{\text{Tržby za predaj tovaru, výrobkov a služieb}} \times 360$$

- týmto ukazovateľom podnik zmeria dobu, za akú v priemere dôjde od realizácie pohľadávky k jej inkasu. Jej znižovanie teda vyjadruje priaznivý vývoj a efektívny systém riadenia pohľadávok. Odporúčaná hodnota je bežná doba splatnosti faktúr v odvetví podniku.

$$\text{Obratovosť pohľadávok} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Priemerný stav pohľadávok}}$$

- tento vzťah spoločnosti ukáže ako rýchlo počas sledovaného obdobia dôjde k premene pohľadávok na peniaze. Čím je táto hodnota vyššia, tým rýchlejšie podnik inkasuje pohľadávky a získané peniaze môže používať na financovanie iných potrieb. (MELICHERÍKOVÁ, 2008).

Naproti zisťovaniu doby viazanosti majetku v pohľadávkach je tiež účelné poznať dobu, s akou si spoločnosť plní jej záväzky voči jej dodávateľom. Často práve kvôli príliš dlhej dobe čakania na splatenie svojich pohľadávok spoločnosť odkladá splatnosť svojich záväzkov, čo signalizuje problémy v likvidite. Je preto vhodné, aby hodnota doby obratu záväzkov bola väčšia než hodnota doby obratu pohľadávok, práve kvôli možnosti využívania bezúročného dodávateľského úveru. Práve to je často dôvodom, prečo si odberatelia neplnia svoje záväzky včas najmä vtedy, ak sú si vedomí, že za neplnenie si záväzkov včas im nehrozia žiadne penalizácie.

$$\text{Doba obratu záväzkov z obch. styku} = \frac{\text{krátkodobé záväzky z OS}}{\text{Tržby za predaj tovaru, výrobkov a služieb}} \times 360$$

- ukazovateľ doby obratu záväzkov meria počet dní, za akých je spoločnosť schopná hradiť svoje záväzky voči obchodným partnerom.

1.8. Vymáhanie pohľadávok

Ak preventívne opatrenia nezabránia vzniku pohľadávok neskoro uhrádzaných alebo nedobytných, spoločnosť sa musí sústrediť na ich vymáhanie, ktoré však musí mať tiež nastavený systém už pred vytvorením obchodných vzťahov. Aby predišiel dodávateľ „reklamáciám“ od dlžníka musí zaistiť, aby boli faktúry bezchybné. Práve **kvalita faktúr** býva často uvádzaným dôvodom dlžníka pre ich neuhradenie. Tiež je dôležité mať presne dohodnutú adresu pre doručenie faktúry, aby sa znížilo riziko jej straty. Ak teda nedôjde k uhradeniu pohľadávok, spoločnosti sa ponúka niekoľko možností ich riešenia rozobraných v nasledujúcich podkapitolách práce. Je dôležité, aby spoločnosť stanovila presné postupovanie pri vymáhaní pohľadávok a tiež priradila túto zodpovednosť konkrétnemu útvaru (KISLINGEROVÁ, 2007).

1.8.1.1. Mimosúdne vymáhanie

Urgencie platby

Prvotné upomínanie dlžníka na neuhradenie faktúry býva najčastejšie telefonickým kontaktom alebo elektronickou poštou, ktorých realizovanie nevyžaduje žiadne veľké náklady.

Osobný kontakt

Pri osobnom kontakte majú všeobecne ľudia väčší rešpekt pri dávaní sľubov, keďže by mali mať dohody o splácaní pri osobnom jednaní vždy písomné potvrdenie, ktoré neskôr možno použiť pri prípadnom súdnom dokazovaní existencie pohľadávky. Tento spôsob však vyžaduje väčšie náklady týkajúce sa času a cestovných nákladov.

Písomné upomienky

Ak majú písomné upomienky vhodnú formu, obsahujú návrhy riešení a naznačujú prípadný ďalší postup pri neuposlúchnutí a nie sú len automaticky vytlačané z účtovného systému, môžu mať významný efekt k inkasovaniu alebo aspoň jednaniu dlžníka o uhradení záväzku. V upomienke je tiež vhodné uviesť platenie úrokov z omeškania či zmluvnej pokuty.

Vymáhacie spoločnosti

Po zlyhaní uvedených metód vymáhania zo strany veriteľa sa môže obrátiť na špecializované vymáhacie organizácie či advokátske kancelárie, ktoré sa zaoberajú práve touto problematikou. Odmena pre agentúry spočíva v úvodnom fixnom poplatku a tiež v percentuálnej provízii za skutočne inkasovanú čiastku, ktorá sa pohybuje v individuálnej výške podľa zložitosti prípadu. Najčastejšie vymáhanie prebieha na základe mandátnej zmluvy, v ktorej mandatár, v našom prípade vymáhacia spoločnosť, je splnomocnený za dohodnutú odplatu k vymáhaniu pohľadávky za mandanta (§566 ods. 1, zákona č. 513/1991 Z. z. Obchodný zákonník; KISLINGEROVÁ, 2010).

1.8.1.2. Súdne vymáhanie

V prípade neúspechu mimosúdneho vymoženía pohľadávok nasleduje možnosť štandardnou súdnou cestou. Pri súdnom vymáhaní pohľadávok treba však počítať aj so súdnymi trovami, a teda so súdnymi poplatkami, trovami dokazovania a právneho zastúpenia.

Platobný rozkaz

Zaplatenie pohľadávky možno riešiť skráteným súdnym konaním formou navrhnutia vydania platobného rozkazu v zmysle §172 Občianskeho súdneho poriadku. Súd vydá tento rozkaz bez nariadenia pojednávania po splnení podmienky:

1. V návrhu sa uplatňuje zaplatenie peňažnej sumy,
2. Súdu sa javí návrh ako zrejмый
3. **Dlžník má pobyt na území SR.**

Platobný rozkaz sa doručuje dlžníkovi do vlastných rúk. Súd v tomto rozkaze určí odporcovi lehotu 15 dní, v ktorej má veriteľovi zaplatiť predmetnú pohľadávku a trovy konania alebo aby podal odpor s odôvodnením na súde.

Európsky platobný rozkaz

Európsky platobný rozkaz sa využíva pri vymáhaní pohľadávok v prípade, že ide o cezhraničné spory, a teda odberateľ a dodávateľ sú v **iných krajinách EÚ**. Tento rozkaz vydá súd a odporca má 30 dní na jeho zaplatenie alebo popretie. Vydanie rozkazu je taktiež podmienené podaním návrhu, v ktorom sa uplatňuje právo na

zaplatenie peňažnej sumy a je v ňom uvedená skutočnosť, z ktorej toto právo vyplýva (odst. 18, 21, 25, Nariadenia Európskeho parlamentu a rady č. 1896/2006).

Exekúcia

Z predchádzajúcich dvoch podkapitol vidíme, že získanie platobného rozkazu ako rozhodnutie súdu vo veci neuhradenej pohľadávky nie je veľmi zložitý. Komplikovanejšia a menej úspešná býva samotná vykonateľnosť tohto rozhodnutia. Preto k presadeniu vôle veriteľa napomáhajú exekútorské úrady. Na základe exekučného titulu vydaného rozhodnutím súdu, notárskou zápisnicou alebo iného rozhodnutia, za pevne stanovenú odmenu, môžu exekútori uspokojiť veriteľovu pohľadávku (KISLINGEROVÁ, 2010).

Okrem odmeny exekútora, ktorá je vo výške **20% z výšky vymoženej pohľadávky**, najmenej však 33,19 eura a najviac 33 193,92 eura, je potrebné pri exekúcii rátať aj s ďalšími zákonne určenými trovami pre exekútora, a tými sú:

- Náhrada hotových výdavkov, čo sú výdavky účelne vynaložené v súvislosti s vykonávaním exekučnej činnosti (najmä cestovné náhrady, poštovné a telekomunikačné výdavky, znalecké náhrady a poplatky).
- Náhrada za stratu času pri úkonoch vykonaných v mieste, ktoré nie je sídlom jeho úradu a za čas strávený na ceste do tohto miesta a späť.

Účastník konania môže vzniesť u exekútora do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti trovám exekúcie, ktoré posúdi súd a nie je možné sa proti nemu odvolať. Po doručení exekútorského upovedomenia má dlžník 14 dní na uspokojenie pohľadávky veriteľa alebo na vznesenie námietky a zároveň mu zakáže nakladať so svojím majetkom. Pri nesplnení jednej alebo druhej povinnosti je vydaný exekútorský príkaz na vykonanie exekúcie (§5 Predpisu č. 569/2008; §47 odst. 1 a §201 Predpisu č. 14/2013).

Konkurz

Konkurz je krajným riešením nedobytia pohľadávok. Avšak do konkurzného riadenia sa dostávajú spoločnosti, ktoré už nemajú takmer žiadny majetok, a tak sa bežní dodávatelia nedočkajú uspokojenia svojich nárokov, pretože z peňažného majetku sa

najskôr uspokojujú nároky správcu konkurzu a pohľadávky vzniknuté po prehlásení konkurzu, nasledujú pohľadávky zamestnancov, daňové, colné, sociálne a zdravotné nároky a až potom prichádzajú na rad pohľadávky ostatných veriteľov. Navyše je navrhovateľ pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu povinný zaplatiť preddavok na úhradu odmeny a výdajov správcu (PILÁTOVÁ a RICHTER, 2009).

Pohľadávky a iné nároky môžu byť premlčané uplynutím premlčacej doby, po ktorej už nie je možné uplatniť právne nároky na súde a dlžník si už nemusí plniť povinnosti vyplývajúce z pohľadávky. Táto doba pri pohľadávkach z obchodných vzťahov je zákonom vymedzená na **4 roky**. Nová štvorročná premlčacia doba začne plynúť po uznaní záväzku, za ktoré sa považuje písomné uznanie záväzku, platenie úrokov ohľadne sumy, z ktorej sa úroky platia a čiastočné plnenie záväzku (KISLINGEROVÁ, 2007).

2 ANALÝZA PROBLÉMU A SÚČASNEJ SITUÁCIE

Zvolená spoločnosť ako aj všetky informácie o nej pre spracovanie mojej bakalárskej práce sú reálne, avšak firma si nepraje byť menovaná, a preto bude v nasledujúcich kapitolách uvádzaná pod názvom XY, a.s.

2.1. Charakteristika spoločnosti

Spoločnosť, s právnou formou akciovej spoločnosti, vznikla v roku 1997 a po takmer 18 ročnej tradícii má vybudovanú stabilnú pozíciu nielen na slovenskom ale i medzinárodnom trhu nákladnej prepravy. Firma sa radí medzi stredne veľké podniky, z hľadiska počtu zamestnancov, ktorých je v súčasnosti 244, tiež vzhľadom na bilančnú sumu súvahy, ktorá ku koncu roka 2013 bola 15125 tis. € a rovnako z hľadiska ročného obratu v roku 2013 vo veľkosti 18 280 tis. €. Akcionárov spoločnosti je sedem, a žiadny z nich nemá vo firme väčší podiel akcií ako 50%.

Celkovým predmetom podnikania spoločnosti je:

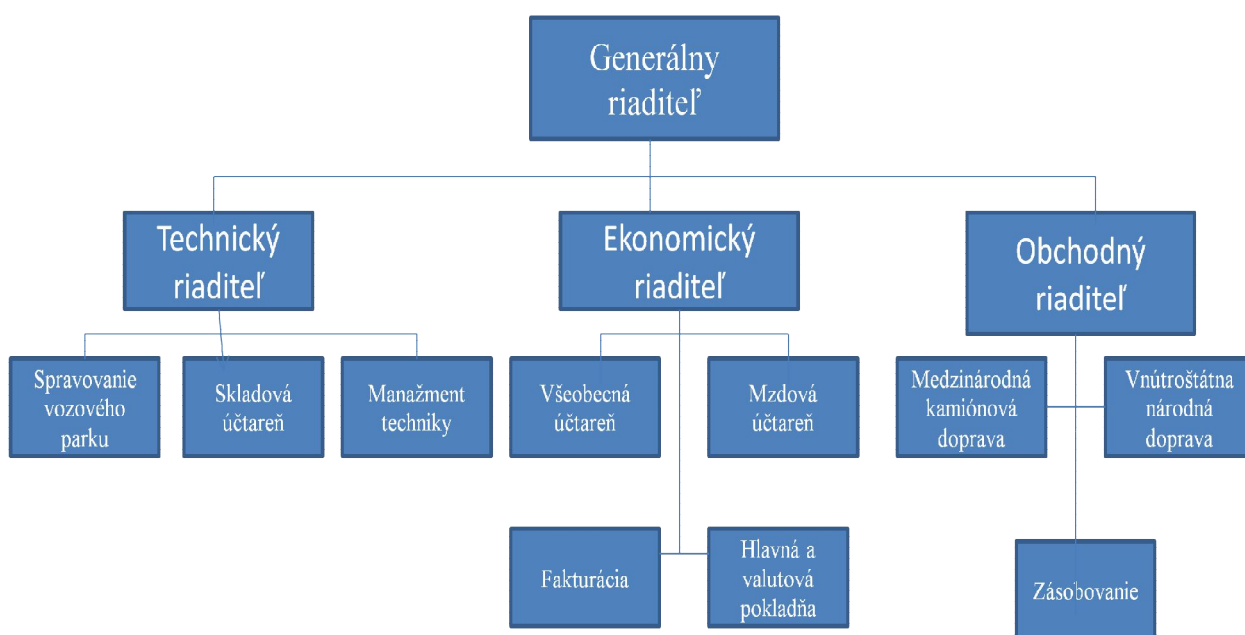
- Kamiónová doprava, predovšetkým preprava na území Slovenska a medzinárodná preprava najmä v rámci Francúzska, Španielska, Nemecka ale i ostatných krajín EÚ. Vychádzajúc z celkových tržieb za rok 2013, zanedbajúc tržby z predaja dlhodobého majetku, tvorí vnútroštátna preprava 51,4% a zahraničná preprava 41,6%, a teda s celkovým podielom 93% na celkových tržbách kamiónová doprava predstavuje hlavný predmet podnikania spoločnosti.

Vedľajšími predmetmi podnikania spoločnosti sú:

- S podielom vo výške 6,1% objemu tržieb na celkových tržbách je vedľajším predmetom podnikania opravárenská činnosť so zameraním najmä na zabezpečenie prevádzkyschopnosti vlastných vozidiel ale tiež pre ostatných klientov, pre ktorých tiež spoločnosť príležitostne realizuje predaj pohonných hmôt, olejov, pneumatík a pod.
- Druhým vedľajším predmetom podnikania je preprava izotermickými vozidlami, ktorých má firma k dispozícii v súčasnosti 35 a zabezpečuje nimi prepravu najmä lokálnym odberateľom, pričom táto činnosť sa na celkových tržbách podieľa podielom vo výške 0,9%.

2.1.1. Organizačná štruktúra

Organizačná štruktúra podniku vychádza z del'by práce a špecializácií. Na čele podniku je generálny riaditeľ a jemu sú podriadené tri jednotlivé odborné útvary, na čele ktorých sú riaditelia, ktorí majú svojich podriadených pracovníkov. Spoločnosť má teda konkrétne funkčnú podnikateľskú štruktúru a jej grafické znázornenie je na nasledujúcom obrázku:

Obrázok 1 Organizačná štruktúra spoločnosti XY, a.s. (Zdroj: ISO norma spoločnosti XY, a. s.)

Problematika tejto práce spadá do úseku riadeného ekonomickým riaditeľom, konkrétne do fakturačného a účtárskeho oddelenia, no väzby v spoločnosti sú prepojené tiež s inými oddeleniami než vidíme na obrázku organizačnej štruktúry. Spolupráca ekonomického oddelenia súvisiaca s riadením pohľadávok je prepojená s dispečingom, a teda s pracovníkmi medzinárodnej kamiónovej dopravy a vnútroštátnej národnej dopravy patriacim do útvaru riadeného obchodným riaditeľom.

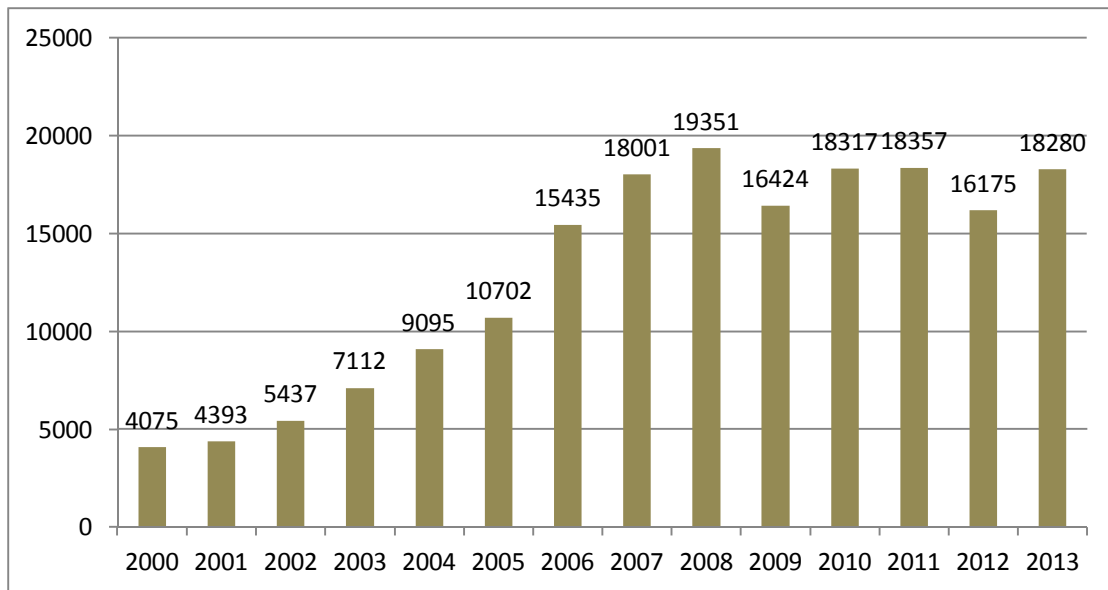
2.2. Trh nákladnej dopravy a rozvoj spoločnosti XY, a.s.

V tejto kapitole chcem priblížiť situáciu na trhu pôsobenia predmetnej firmy a vývoj jej pôsobenia na tomto trhu.

Cestná nákladná doprava je najrozšírenejším druhom prepravy tovarov najmä kvôli jej flexibilita a možnosti poskytnutia prepravy na krátke i dlhé vzdialenosti vďaka hustote vybudovanej cestnej sieti. Trh cestnej nákladnej dopravy je trhom s vysokým počtom konkurenčných podnikov, pozostávajúcich z malých firiem vlastniacich 1-2 nákladné autá ako aj z veľkých špeditérov s dostupným rozsiahlym vozovým parkom, zastrešujúcich dopravné služby nielen vnútroštátne ale tiež medzinárodne. Na trhu s tak vysokým a stále stúpajúcim stupňom konkurencie má podnik šancu udržať sa iba ak prevádzkovanie jeho vozového parku je v súlade s efektívnosťou, a teda vie efektívne využívať jeho dostupné zdroje. Silnejšiu pozíciu si môžu dopravné firmy vybojovať tiež kvalitou a špecifikáciou ich disponibilných vozov a teda rýchlejšou reakciou na zmeny dopytu, čo znevýhodňuje pozíciu malých podnikateľov, pre ktorých sú to príliš vysoké investície. Tvrdá konkurencia tiež však tlačí dopravcov ku poskytovaniu svojim zákazníkom niečoho viac než samotnú kvalitnú a spoľahlivú prepravu tovaru. Musia prispôbovať svoje obchodné a tiež platobné podmienky konkurentom, ktoré sú jednou z najhlavnejších faktorov pri výbere dopravenia tovaru pre zákazníka, čo ich veľakrát obmedzuje vo svojom nastavovaní preventívnych alebo zaisťovacích prostriedkov proti neskorému uhrádzaniu alebo až neuhrádzaniu ich pohľadávok.

Rozvoj spoločnosti na trhu

Nasledovný graf zachytáva vývoj celkových tržieb za predaj služieb z hlavnej i vedľajšej podnikateľskej činnosti zanedbávajúc tržby z predaja dlhodobého majetku, ktoré podnik realizuje, no nie sú predmetom jeho hlavnej činnosti.

Graf 1 Vývoj tržieb v období rokov 2000-2013 (v tis. Eur) (Zdroj: vlastné spracovanie na základe výkazov ziskov a strát a výročných správ spoločnosti)

Firma sa spočiatku sústredila na spoluprácu s menšími spoločnosťami, a preto aj objemy tržieb boli v počiatočných rokoch menšie. Postupným rozrastaním či už výroby alebo predaja týchto malých spoločností, a teda aj následným zvýšeným dopytom po preprave ich tovaru, sa zvyšoval objem tržieb spoločnosti XY, a. s. V grafe môžeme vidieť vysoký nárast tržieb, až o 30%, medzi rokmi 2005 a 2006, k čomu sa najviac pričinila spolupráca s odberateľom, ktorý sa v súčasnosti podieľa podielom vo výške viac než 28% na celkových ročných tržbách. Firma prispôbovala zvyšovaniu dopytu po preprave ponúkané služby v oblasti dopravy skvalitňovaním a rozvojom vozového parku. Od začiatku jej pôsobenia na trhu rozšírila svoj vozový park z počiatočných 40 vozidiel na ich súčasný počet 185 a zaradila do ponuky vozidlá zodpovedajúce požiadavkám trhu schopnosťami previesť rôzne druhy a tiež rôzne množstvá tovarov.

2.3. Analýza ekonomickej situácie spoločnosti

Na základe dokumentov, ktoré som mala pri práci k dispozícii, a to konkrétne súvahu a výkaz ziskov a strát spoločnosti za tri predchádzajúce roky (2013, 2012 a 2011), bola prevedená analýza vybraných ukazovateľov súvisiacich s krátkodobými pohľadávkami z obchodných vzťahov a tiež niektorých iných ukazovateľov vypovedajúcich ekonomické skutočnosti predmetnej firmy.

Tabuľka 2 Stavby (Netto) položiek súvahy v zjednodušenom rozsahu za rok 2011, 2012 a 2013 v EUR

(Zdroj: Vlastné spracovanie súvah firmy za obdobie rokov 2011-2013)

	2013	2012	2011
Aktíva celkom	15 125 366	11 010 903	10 602 892
Dlhodobý majetok	9 026 016	6 807 363	6 151 911
-nehmotný majetok	2 196	4 620	7 044
-hmotný majetok	7 860 033	5 638 956	4 981 080
-finančný majetok	1 163 787	1 163 787	1 163 787
Obežný majetok	6 035 471	4 159 490	4 422 660
- zásoby	179 035	195 713	241 050
-dlhodobé pohľadávky	0	0	0
-krátkodobé pohľadávky	5 833 775	3 916 579	3 745 687
Z toho: pohľadávky z obch. vzťahov	4 199 445	3 116 645	3 367 599
iné pohľadávky	1 634 330	775 782	358 103
daňové pohľadávky	0	24 152	19 985
- finančné účty	22661	47198	435923
Časové rozlíšenie	63879	44050	28321
Pasíva celkom	15 125 366	11 010 903	10 602 892
Vlastné imanie	2 648 208	2 477 885	2 437 302
-Základné imanie	1 923 022	1 923 022	1 923 022
- Kapitálové fondy	0	0	0
- Fondy zo zisku	183 781	179 723	177 890
- HV min. rokov	371 082	334 556	318 058
- HV za účtovné obdobie	170 323	40 584	18 332
Cudzí zdroje	12 477 070	8 529 871	8 160 124
-rezervy	30 357	39 011	35 479
-dlhodobé záväzky	7 207 999	5 062 569	5 930 540
-krátkodobé záväzky	3 915 728	2 787 655	1 732 390
Z toho: záväzky z obch. styku	1 411 749	1 173 248	1 411 749
-krátkodobé finančné výpomoci	0	5 476	6 835
- bankové úvery- krátkodobé	1 322 986	645 160	455 580
- Časové rozlíšenie	88	3 147	4 766

Z údajov súvah je zrejmé, že spoločnosť XY, a.s. ako distribučná spoločnosť je kapitálovo ťažká spoločnosť, čo dokazuje prevyšujúci dlhodobý majetok nad obežným majetkom vo všetkých zrovnávaných rokoch. Konkrétne najvýznamnejšou položkou je dlhodobý hmotný majetok, tvoriaci v poslednom sledovanom roku až takmer 52% stálych aktív a tvorí ho najmä vozový park spoločnosti. Jeho rast je spôsobený neustálym investovaním do rozvoja a modernizácie vozidiel. Systematické obnovovanie

vozidiel vzhľadom ku medziročnému rastu objemov tržieb a teda potreby uspokojovať dopyt odberateľov po preprave ich tovaru, sa javí ako nevyhnutný krok. Zaobstaranie tohto majetku firma rieši formou finančného leasingu, dlhého 1 až 5 rokov, a práve táto skutočnosť sa prejavuje v rastúcom trende dlhodobých záväzkov na strane pasív, pričom posledný medziročný nárast objemu hmotného majetku bol o 39,4% a u dlhodobých záväzkov to bolo o 42,3%, čo vypovedá o tom, že tieto záväzky korešpondujú s obstaraním majetku.

V období sledovaných rokov rastie tiež objem obežného majetku, v poslednom roku podieľajúci sa na celkových aktívach až necelými 40%. Najvýznamnejšou časťou obežného majetku sú vo všetkých rokoch krátkodobé pohľadávky, ktoré tvoria v prvom sledovanom roku 41,7 %, v druhom 37,8 % a v poslednom sledovanom roku 40 % celkových aktív a ich najväčšiu časť tvoria krátkodobé pohľadávky z obchodných vzťahov, ktoré budú analyzované v ďalšej časti práce. Spoločnosť nevykazovala žiadne dlhodobé pohľadávky.

Majetok spoločnosti je krytý najmä cudzími zdrojmi. Najvýznamnejšou položkou pasív sú už vyššie spomínané dlhodobé záväzky súvisiace s finančným leasingom. Ich podiel na celkových pasívach bol v roku 2011 takmer 56%, o rok neskôr 49,5% a v roku 2013 to bolo 47,7%. Druhou najväčšou položkou sú každoročne rastúce krátkodobé záväzky tvorené záväzkami z obchodných vzťahov a záväzkami z finančného leasingu splatného do 1 roku.

Ako sa podieľajú cudzie zdroje na financovaní majetku spoločnosti nám značí ukazovateľ celkovej zadlženosti.

Tabuľka 3 Ukazovateľ celkovej zadlženosti v období rokov 2011-2013 (Zdroj: Vlastné spracovanie dát zo súvah spoločnosti XY, a. s.)

	2011	2012	2013
Celková zadlženosť (%)	0,54	0,77	0,82

Z tabuľky vidíme, že zadlženosť sa od roku 2011 do roku 2013 zvýšila o 28%, kedy boli aktíva spoločnosti financované cudzím kapitálom v pomere ku vlastnému kapitálu až 82%. Tento vývoj je však spôsobený najmä využívaním uvádzaných finančných

leasingov k rozrastaniu vozového parku sprevádzaného vyšším ziskom, dlhodobé bankové úvery nikdy firma k financovaniu majetku nevyužívala.

Pre detailnejšiu predstavu o finančnej situácii podniku vzhľadom ku nemalému nárastu ako krátkodobých záväzkov tak aj pohľadávok, je vhodné analyzovať aj platobnú schopnosť spoločnosti na základe ukazovateľov likvidity.

Tabuľka 4 *Ukazovatele likvidity v sledovanom období rokov 2011-2013* (Zdroj: Vlastné spracovanie dát zo súvah spoločnosti XY, a. s.)

	2011	2012	2013
Celková likvidita	2,02	1,21	1,15
Bežná likvidita	1,91	1,15	1,12
Okamžitá likvidita	0,20	0,01	0,00

I keď celková likvidita podniku je uspokojivá, a podnik by sa v prípade potreby uspokojenia pohľadávok veriteľov mohol spoliehať na peňažné prostriedky získané premenou všetkých obežných aktív, no z hľadiska neustále rastúceho objemu viazaného kapitálu v krátkodobých pohľadávkach a na rastúce objemy neskoro uhrádzaných pohľadávok, rozobraných v iných kapitolách práce, by podnik nemal podceňovať situáciu svojej platobnej schopnosti. Rovnaké riziko platí aj pre bežnú likviditu charakterizujúcu plniť záväzky podniku v najbližšom období, ktorá aj keď v jednotlivých rokoch vypovedala o ideálnom stave, a teda že podnik by bol schopný vyrovnáť svoje záväzky bez nutného predaja zásob no jej hodnota výrazne klesá. Nepriaznivý vývoj vidíme v ukazovateli okamžitej likvidity, ktorá vypovedá o schopnosti podniku okamžitého splatenia krátkodobých záväzkov, a dôvodom je súvislosť poklesu objemov prostriedkov na finančných účtoch a rastu krátkodobých záväzkov a tiež bankových krátkodobých úverov. Keďže však 43,6% krátkodobých záväzkov tvoria záväzky z finančného leasingu splatného do 1 roka a 100% objemu bankových úverov tvoria krátkodobé(kontokorentné) bankové úvery, u ktorých sa nepredpokladá potreba náhle, nepredvídavej splatnosti, nepovažujeme situáciu za alarmujúcu (RŮČKOVÁ, 2010).

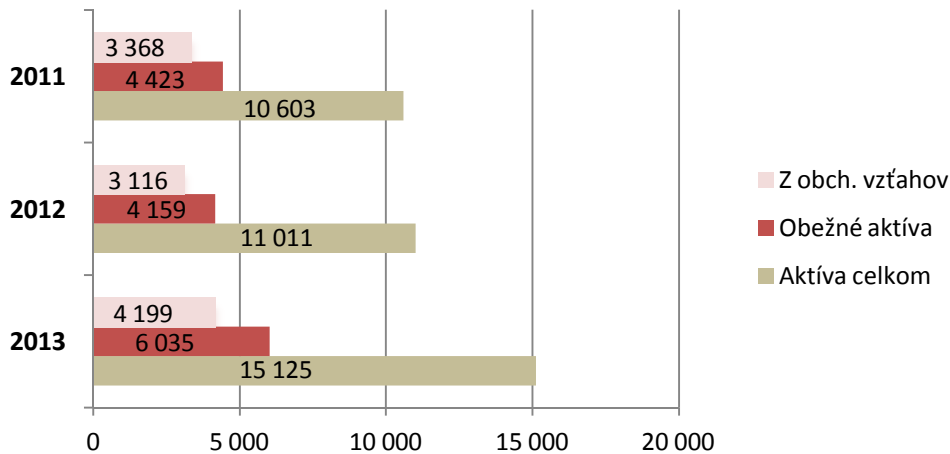
Vo všetkých zrovnávaných rokoch generovala spoločnosť kladný výsledok hospodárenia, jeho hodnota každoročne rástla, pričom vyplácané podiely spoločníkov na zisku neboli.

Na finančnú situáciu spoločnosti má teda najvýznamnejší vplyv navyšovanie dlhu v súvislosti so zaobstarávaním hmotného majetku, čo sa síce zdá priaznivé vzhľadom na rast tržieb, no na druhej strane neustály a nie malý nárast krátkodobých pohľadávok spôsobuje nárast krátkodobých záväzkov a bankových úverov, a má za následok udržateľnú no klesajúcu platobnú schopnosť podniku. Preto je vhodné zamerať sa na situáciu pohľadávok z obchodných vzťahov, preskúmať ich stav a ich prípadné neskoré uhrádzanie.

2.4. Pohľadávky z obchodných vzťahov spoločnosti

V tejto podkapitole práce je detailne spracovaný vývoj a analýza pohľadávok z obchodných vzťahov spoločnosti a tiež sú tu charakterizované obchodné partnerstvá, z ktorých tieto pohľadávky spoločnosti vznikajú.

Pohľadávky z obchodných vzťahov sa podieľali na obežných aktívach hodnotou 76,1 % v roku 2011, v nasledujúcom roku to bolo 74,9% a v roku 2013 to bolo 69,6% z celkovej hodnoty obežných aktív. Ich podiel na obežných ako i na celkových aktívach zobrazuje nasledujúci graf 2. Aj keď pohľadávky z obchodných vzťahov medziročne klesali na podiele obežných aktív, ale v absolútnych číslach rástli. Znižovanie ich podielu je spôsobené nárastom iných pohľadávok, ktoré predstavovali pôžičky poskytnuté spoločnosťou iným subjektom než obchodným partnerom.

Graf 2 Podiel krátkodobých pohľadávok z obchodných vzťahov na obežných a celkových aktívach spoločnosti (v tis. Eur)(Zdroj: Vlastné spracovanie dát zo súvah spoločnosti XY, a. s. za obdobie 2011-2013)

Obchodné partnerstvá

Spoločnosť XY, a. s. spolupracuje najmä s dlhodobými, pravidelnými ale tiež aj s len príležitostnými a jednorazovými partnermi v situáciách, kedy vozidlo nemá zabezpečenú spätnú vyťaženosť a bolo by pre podnik veľmi nákladné dopravovať ho bez tovaru. Vtedy sa musí dispečing operatívne rozhodovať a nadviazať spoluprácu i s novými klientmi. Pre stálych odberateľov zabezpečuje firma vnútroštátnu i medzinárodnú dopravu, sú to podniky výrobné i obchodné a jej obchodnými partnermi sú tiež aj iné špedičné spoločnosti, s ktorými vzájomne spolupracujú na určitých projektoch a dopravách.

V súčasnosti medzi najväčších obchodných partnerov spoločnosti patrí 7 odberateľov, z ktorých sú 3 výrobné, 2 podniky obchodné a ostatné 2 špedičné.

Tieto dlhodobé partnerstvá sú uzatvárané individuálnymi zmluvami o odbyte na rôzne dlhé doby. Jedna možnosť je, že sa uzatvárajú na dobu neurčitú s výpovednou lehotou v rozmedzí od 3 do 12 mesiacov a druhým spôsobom sa spoločnosť s odberateľom dohodne na pevne stanovenej dĺžke zmluvy a po uplynutí jej lehoty sa zmluva obnoví, prípadne sa ukončí spolupráca. Tieto zmluvy sú uzatvárané na obdobie od 1 do 3 rokov.

Tabuľka 5 zobrazuje percentuálny podiel tržieb jednotlivých siedmich kľúčových odberateľov na celkovej tržbe za predaj vlastných služieb.

Tabuľka 5 Podiel tržieb jednotlivých siedmich odberateľov na celkovej tržbe za obdobie rokov 2011-2013 (v %) (Zdroj: Vlastné spracovanie dát spoločnosti XY, a. s.)

	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	Súčet
2011	35,95	7,70	7,72	5,99	0,00	0,00	0,00	57,36
2012	31,63	8,07	8,01	6,28	4,87	5,74	0,00	64,60
2013	28,39	7,02	6,82	5,12	8,43	5,71	6,18	67,65

Z tabuľky vidíme, že súčet podielu hlavných siedmich odberateľov predstavuje viac ako polovicu objemu celkových ročných tržieb, pričom v roku 2011 tvorili spoločne viac než 57,36%, v nasledujúcom roku 64,6% a v roku 2013 presiahol ich sčítaný podiel až 67,65% z celkového objemu tržieb.

Pre podnik je najvýhodnejšia spolupráca s dlhodobými partnermi v porovnaní s odberateľmi, ktorí vykonajú objednávku nepravidelne či len príležitostne z hľadiska nepoznanej platobnej morálky nepravidelného či nového odberateľa a súvisiacemu možnému riziku vzniku problematických pohľadávok. A pre potvrdenie toho, či títo hlavní siedmi odberatelia predstavujú riziko vzniku problematických pohľadávok uhrádzaných po splatnosti, je v nasledujúcej tabuľke spracovaný ich podiel na pohľadávkach po splatnosti ku koncu roku 2013 a tiež objem tržieb v priebehu tohto roka s priemerným počtom dní omeškania úhrady pohľadávok.

Tabuľka 6 Pohľadávky po splatnosti a objem tržieb siedmich hlavných odberateľov ku 31. 12. 2013 a priemerná doba omeškania úhrady pohľadávok (Zdroj: Vlastné spracovanie dát z účtovného systému spoločnosti XY, a. s.)

Odberateľ	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	Spolu(Eur)
Objem pohľadávok po splatnosti (Eur)	420,00	0,00	0,00	49 209,96	38 601,5	126 268,32	181 49,87	232 649,65
Doba po splatnosti (dni)	9	-	-	11	8	5	10	
Objem tržieb (tis. Eur)	5 221	1 291	1 254	941	1 551	1 050	1 136	12 442 933,00
Priemerná doba omeškania úhrady (dni)	11	2	4	12	7	9	7	

Objem pohľadávok po splatnosti týchto 7 kľúčových odberateľov predstavoval v roku 2013 necelých 21% zo všetkých pohľadávok po splatnosti, no vzhľadom na finančné objemy tržieb generovaných týmito partnermi počas roku, sú oneskorene hradené

čiastky nízke. Oneskorené úhrady pohľadávok po splatnosti ku koncu roka 2013 nepresahujú dobu 11 dní a počas roka priemerná doba omeškania úhrady nepresiahla 12 dní a preto môžeme tieto omeškania považovať za nerizikové a konštatovať, že dlhodobí partneri si takmer všetky svoje záväzky plnia len s malým omeškaním. Spoločnosť sa preto nemusí zameriavať na platobnú morálku a riziká vzniku problematických pohľadávok vzniknutých za týmito siedmimi odberateľmi a preto ani v tejto práci sa skúmaním problematiky pohľadávok z obchodných vzťahov s týmito partnermi zaoberať nebudem.

Okrem charakterizovaných dlhodobých, zmluvne uzavretých obchodných partnerstiev, spoločnosť spolupracuje s ďalšími partnermi, ktorých prehľad podľa početnosti dodávok za rok 2013 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 7 Početnosť dodávok podľa skupín odberateľov roku 2013 (Zdroj: Vlastné spracovanie dát spoločnosti XY, a. s.)

Počet dodávok (skupina odberateľov)	Počet odberateľov	Súčet dodávok	Podiel dodávok na celkových dodávkach(%)
1 (noví a nevracajúci sa)	246	246	2,46%
2 až 10 (príležitostní)	178	718	7,18%
11 až 50 (nepravidelní)	79	1905	19,05%
51 až 100 (pravidelní)	31	2174	21,74%
viac ako 100 (pravidelní dlhodobí)	21	11709	49,58%
Spolu	555	10 001	100,00%

Najväčší podiel, až takmer 50% na celkovom objeme dodávok, má 21 pravidelných odberateľov, s ktorými je spolupráca dlhodobá a ich objednávky presahujú počet 100 objednávok ročne. Druhou najvýznamnejšou skupinou odberateľov z hľadiska podielu počtu dodávok na ich celkovom ročnom počte je 31 odberateľov, ktorí vykonali objednávku 51 až 100 krát za rok a zaradujeme ich preto do skupiny pravidelných odberateľov. Ako bolo uvedené v teoretickej časti práce, pre podniky je výhodné spolupracovať s pravidelnými zákazníkmi aj kvôli dostupným informáciám o plnení si ich záväzkov z doterajších skúseností. Z hľadiska najväčšej početnosti odberateľov sú zákazníkmi spoločnosti noví odberatelia, pre ktorých je vykonaná iba jedna preprava a ďalšia už vykonaná nie je, no predstavujú najmenší podiel na celkových dodávkach za

rok 2013. Hľadisko veľkosti finančného objemu objednávok a platobnej morálky jednotlivých skupín odberateľov spoločnosti XY, a.s., bude analyzované v iných kapitolách práce.

2.4.1. Analýza zameraná na dobu splatnosti pohľadávok a záväzkov

Tabuľka 8 znázorňuje vývoj doby inkasa krátkodobých pohľadávok z obch. styku za obdobie od roku 2011 do roku 2013.

Tabuľka 8 Doba inkasa pohľadávok v rokoch od 2011 do 2013 (Zdroj: vlastné spracovanie údajov na základe súvah a výkazov ziskov a strát spoločnosti XY, a. s.)

	m. j.	2011	2012	2013
Tržby z predaja služieb	<i>eur</i>	17 086 868	15 566 031	16 858 384
Krátkodobé pohľadávky z obch. styku	<i>eur</i>	3 367 599	3 116 645	4 199 445
Doba inkasa kr. pohľadávok z obch. styku	<i>dni</i>	71	72	90

Pri výpočte doby inkasa, resp. splatnosti pohľadávok sú potrebné údaje z výkazov zisku a strát, konkrétne tržby z predaja tovarov, ktoré však daná spoločnosť nevytvára, preto sa vychádza len z tržieb z predaja služieb a keďže sa práca zameriava na pohľadávky vytvárané z obchodných vzťahov, zo súvahy sú potrebné pre výpočet tiež krátkodobé pohľadávky z obchodného styku. Doba inkasa pohľadávok nám vo všeobecnosti vypovedá o tom, ako účinne vie spoločnosť využívať svoj majetok a koľko dní jej trvá zinkasovanie vyfakturovaných výkonov. Vychádzajúc z výpočtov v tabuľke 4 vidíme rastúci vývoj hodnoty doby inkasovania krátkodobých pohľadávok z obchodného styku. Zistili sme, že v roku 2011 a 2012 firma čakala na úhradu pohľadávok v priemere 71, resp. 72 dní, v nasledujúcom roku to už bolo až 90 dní. Cieľ vedenia podniku by však mal byť opačný, a teda minimalizovanie doby viazanosti majetku v pohľadávkach.

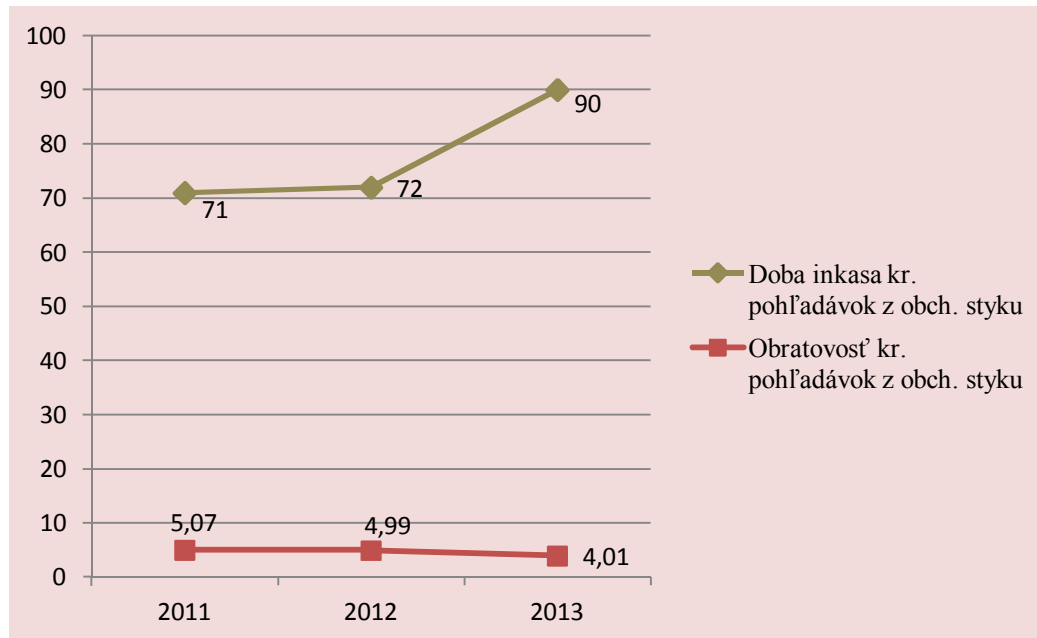
Obratovosť pohľadávok

V nasledujúcej tabuľke je vyjadrená rýchlosť premeny pohľadávok na peniaze v sledovanom období rokov 2011- 2013, na základe ukazovateľa obratovosti pohľadávok.

Tabuľka 9 Doba obratovosti pohľadávok v rokoch 2011-2013 (Zdroj: vlastné spracovanie údajov zo súvah a výkazov zisku a strát spoločnosti XY, a .s.)

	m. j.	2011	2012	2013
Krátkodobé pohľadávky z obch. styku	eur	3 367 599	3 116 645	4 199 445
Tržby z predaja služieb	eur	17 086 868	15 566 031	16 858 384
Obratovosť kr. pohľadávok z obch. styku	počet obratov	5,07	4,99	4,01

Na základe výpočtu obratovosti pohľadávok daných pomerom tržieb z predaja služieb a krátkodobých pohľadávok z obch. styku môžeme konštatovať, že v sledovanom období medziročne klesala rýchlosť tohto obratu. V roku 2011 spoločnosť premenila svoje pohľadávky na peniaze 5,07 krát, v nasledujúcom roku to bolo 4,99 krát a v roku 2013 už len 4,01 krát. Tento pokles je spôsobený nárastom objemu pohľadávok medzi rokmi 2012 a 2013 o takmer 35% pričom tržby stúpili iba o 8,5%. Trend vývoja pohľadávok z obch. styku v porovnaní s tržbami nie je priaznivý a nesúlad tohto vývoja naznačuje k tomu, že pravdepodobne stúpali pohľadávky po splatnosti. Potrebné je preto preskúmať pohľadávky uhrádzané po splatnosti, a ich detailný rozbor je spracovaný v tabuľke 11 a tabuľke 12.

Graf 3 Vývoj obratu a obratovosti pohľadávok v období rokov 2011-2013 (Zdroj: Vlastné spracovanie údajov zo súvah a výkazov zisku a strát spoločnosti XY, a. s.)

Po analyzovaní vývoja doby inkasa a obratovosti krátkodobých pohľadávok z obchodného styku na základe grafu 2 môžeme konštatovať, že keďže obidva ukazovatele sa vyvíjajú inak ako je odporúčané, pravdepodobne sa riadenie pohľadávok zo strany spoločnosti nezlepšuje, ale práve sa ubera nesprávnym smerom.

Keď už poznáme správanie odberateľov spoločnosti v oblasti splácania pohľadávok, je vhodné analyzovať ako firma spláca svoje záväzky jej obchodným partnerom. Tabuľka 10 nám podáva rozbor doby splatnosti krátkodobých záväzkov z obchodného styku počas sledovaného obdobia rokov 2011-2013.

Tabuľka 10 *Vývoj doby splatnosti krátkodobých záväzkov z obchodného styku* (Zdroj: Vlastné spracovanie údajov zo súvah a výkazov ziskov a strát spoločnosti XY, a.s.)

	m. j.	2011	2012	2013
Tržby z predaja služieb	<i>eur</i>	17 086 868	15 566 031	16 858 384
Krátkodobé záväzky z obch. styku	<i>eur</i>	1 411 749	1 173 248	1 406 275
Doba splatnosti kr. záväzkov z obch. styku	<i>dni</i>	30	27	30

Doba splatnosti krátkodobých záväzkov z obchodného styku sa počas rokov 2011-2013 pohybovala v rozmedzí 27 až 30 dní. Na jednej strane je to pre podnik výhodné, pretože sa prezentuje ako dôveryhodný partner, ktorý si plní svoje záväzky v krátkom čase, no na strane druhej v porovnaní s dobou inkasovania krátkodobých pohľadávok z obchodného styku sú tieto hodnoty oveľa nižšie. V roku 2011 bol tento rozdiel 41 dní, v roku 2012 to bolo 45 dní a o rok neskôr až 60 dní. Táto skutočnosť signalizuje, že podnik musí dobu medzi vyplatením záväzkov a príjmom z pohľadávok financovať z vlastných zdrojov a nemôže využívať bezúročný dodávateľský úver. Na krytie týchto výdavkov spoločnosť využíva najmä kontokorentný účet v banke.

2.4.2. Analýza stavu pohľadávok po splatnosti

V tejto podkapitole práca prezentuje platobnú morálku odberateľov spoločnosti, a teda či si plnia svoje záväzky do lehoty ich splatnosti alebo nie.

V tabuľke 11 je vyjadrený stav pohľadávok po splatnosti pred zohľadnením opravných položiek v sledovaných obdobiach a tiež aký vysoký je ich podiel na celkovom objeme pohľadávok z obchodných stykov.

Tabuľka 11 Stav pohľadávok po splatnosti a ich podiel na celkovom objeme pohľadávok ku dňu 31.12. v rokoch 2011- 2013 (Zdroj: Vlastné spracovanie dát spoločnosti XY, a. s.)

	Pohľadávky celkom(Brutto)	Pohľadávky po splatnosti(v Eur)	Pohľadávky po splatnosti vzhľadom k celkovému objemu (v %)	Z toho po splatnosti viac ako 3 roky (Eur)
2011	3 528 688,00	1 739 630,00	49,3	199 573,04
2012	3 317 530,00	1 392 329,00	42,0	201 328,96
2013	4 234 304,00	1 163 128,00	27,5	15 708,24

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že i keď objem pohľadávok po splatnosti v každom sledovanom roku postupne klesá no stále predstavuje značnú peňažnú časť a tiež sa vysoko podieľa na celkovom objeme pohľadávok. Podľa názoru účtovnej jednotky je pokles pohľadávok po splatnosti pravdepodobne zapríčinený štruktúrou odberateľov objednávajúcich službu prepravy, ktorá sa medzi jednotlivými sledovanými rokmi zlepšila. Konkrétny vek pohľadávok po splatnosti ku koncu rokov 2011 až 2013, bez tých, ktoré vznikli z obchodných vzťahov s hlavnými siedmimi odberateľmi, je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 12 Štruktúra pohľadávok po splatnosti k 31.12 v období rokov 2011-2013 vynechajúc siedmich kľúčových odberateľov (Zdroj: Vlastné spracovanie dát z účtovného systému spoločnosti XY, a. s.)

	2011	2012	2013
Pohľadávky po splatnosti	1 273 388,00	1 057 323,10	895 619,35
Po splatnosti do 30 dní	357 179,38	191 543,68	260 655,41
Po splatnosti 31 až 60 dní	132 869,34	91 167,25	44 873,62
Po splatnosti 61 až 90 dní	61 932,21	87 760,99	24 515,26
Po splatnosti 91 až 180 dní	59 949,81	47 961,35	61 287,21
Po splatnosti 181 až 360 dní	68 012,07	183 195,00	104 032,86
Po splatnosti od 360 do 720 dní	217 057,32	157 680,94	233 134,59
Po splatnosti od 720 do 1080 dní	176 814,83	96 684,93	151 412,16
Staršie ako 3 roky	199 573,04	201 328,96	15 708,24

Po vynechaní pohľadávok po splatnosti vyplývajúcich z obchodných vzťahov so siedmimi hlavnými odberateľmi spoločnosti sme zistili, že pohľadávky po splatnosti ostatných odberateľov v roku 2011 predstavovali 81% všetkých pohľadávok po splatnosti, v roku 2012 to bolo 88% a v posledný sledovaný rok 79% všetkých vzniknutých pohľadávok po splatnosti. Vo všetkých sledovaných rokoch najväčší podiel týchto pohľadávok majú tie, ktorých splatnosť je oneskorená v dobe od 1 do 30 dní, čo nepovažujeme za veľmi rizikové z hľadiska možného neinkasovania pohľadávky. Z rozboru pohľadávok vyplýva, že spoločnosť má problémy s problematickými pohľadávkami starších než 1 rok, ktorých inkasovanie je už len veľmi málo pravdepodobné. Práve tie do 720 dní sú druhou najvýznamnejšou skupinou z hľadiska objemu viazaného kapitálu v rokoch 2011 a 2013. Ich podiel v prvom sledovanom roku predstavuje 17% z celkových pohľadávok po splatnosti a v roku 2013 to je až 26%.

Pre doplnenie údajov uvediem vytvorené opravné položky v jednotlivých rokoch, ktorých tvorba je bližšie rozobraná v podkapitole č. 2.5.

Tabuľka 13 *Vytvorené opravné položky k pohľadávkam po splatnosti v období rokov 2011- 2013*
(Zdroj: Vlastné spracovanie dát spoločnosti XY, a. s.)

OP	2011	2012	2013
100%	40 980,9	31 567,7	15 423,02
50%	41 083	5 449,5	1 337,13
20%	20 700,7	5 315,4	18 098,8
Spolu	102 764,6	42 332,6	34 859,9

O platobnej morálke obchodných partnerov vypovedá uhrádzanie ich záväzkov. Pre rozbor úhrad vystavených faktúr v roku 2013 je analyzovaná štruktúra celkových vydaných faktúr rozdelených do skupín podľa ich dôb splatnosti, vyhotovených v roku 2013.

Tabuľka 14 Celkové vydané faktúry za rok 2013 (Zdroj: Vlastné spracovanie dát z účtovného systému spoločnosti XY, a. s.)

Celkové vydané faktúry			Podiel na celkovom objeme (%)
Poskytnutá doba splatnosti (dni)	Počet (ks)	Objem (Eur)	
1 až 15	437	804 973	11,99 %
16 až 30	319	251 543	3,75 %
31 až 45	2 300	1 514 225	22,55 %
46 až 60	1 900	973 045	14,49 %
61 až 75	4 236	2 753 117	40,99%
75 až 90	788	414 210	6,17%
nad 91 dní	21	5 196	0,08%
Spolu	10 001	6 716 309	100 %

Celkový počet vydaných faktúr po vynechaní faktúr vydaných hlavným siedmim obchodným partnerom, bol v danom roku 10 001 a prevažovala poskytnutá doba splatnosti v rozmedzí 61 až 75 dní u 4 236 faktúr a práve tieto faktúry znamenajú aj najväčší finančný objem, až 41% z celkového finančného objemu vydaných faktúr. Druhou najčastejšie poskytovanou dobou splatnosti je u 2 300 vydaných faktúr a je to doba v rozmedzí 31 až 45 dní,. Spoločnosť vyhotovila aj faktúry s dobou splatnosti dlhšou než 91 dní, no ich počet, 21 faktúr, je zanedbateľný a tiež ich výška je spolu približne len 5 196 Eur, z čoho môžeme usúdiť, že išlo len o veľmi výnimočné situácie a spoločnosť nemá vo zvyku poskytovať tak dlhú dobu splatnosti faktúry.

Ako boli pohľadávky v priebehu roka 2013 inkasované spolu s priemernou dobou omeškania tohto inkasa a v rozdelení podľa doby ich splatnosti zobrazuje tabuľka 15.

Tabuľka 15 Inkasovanie vystavených faktúr v roku 2013 (Zdroj: Vlastné spracovanie dát z účtovného systému spoločnosti XY, a. s.

Doba splatnosti faktúr (dni)	Pohľadávky do splatnosti			Pohľadávky po splatnosti			Priemerná doba omeškania (dni)
	Počet (ks)	Objem (Eur)	Podiel na objeme (%)	Počet (ks)	Objem (Eur)	Podiel na objeme (%)	
1 až 15	137	411 128	51,07%	300	393 845	48,93%	17
16 až 30	52	52 148	20,73%	267	199 395	79,27%	45
31 až 45	843	748 348	49,42%	1 457	765 877	50,58%	36
46 až 60	613	256 181	26,33%	1 287	716 864	73,67%	14
61 až 75	877	454 868	16,52%	3 359	2 298 249	83,48%	19
76 až 90	162	58 676	14,17%	626	355 534	85,83%	12
nad 91 dní	13	2 655	51,10%	8	2 541	48,90%	45
Spolu	2 697	1 984 004	29,54%	7 304	4 732 305	70,46%	

Už z prvého pohľadu na pomer pohľadávok uhradených do a po splatnosti, vidíme prevyšujúci podiel pohľadávok inkasovaných až po dobe ich splatnosti. Len necelých 30% celkových vydaných faktúr bolo v roku 2013 inkasovaných do doby ich splatnosti. Pritom z faktúr s dobou splatnosti od 76 až 90 dní, ktorých priemerná výška je približne 526 Eur, bolo do doby splatnosti uhradených iba niečo vyše 14% , no ich priemerné omeškanie bolo 12 dní, čo možno považovať za uspokojivé. Najdlhšia doba omeškania úhrady, až 45 dní, bola pri uhrádzaní vydaných faktúr s poskytnutou dobou splatnosti 16 až 30 dní, a po splatnosti bolo uhradených až 80% zo všetkých týchto faktúr. Neberúc do úvahy pohľadávky s dobou splatnosti viac než 91 dní, ktoré sú poskytované len výnimočne a ktorých priemerné omeškanie bolo tak isto 45 dní , bolo najviac uhradených faktúr s dobou splatnosti 1 až 15 dní, no stále je to iba o niečo viac než polovica zo všetkých týchto faktúr. U ani jednej skupiny nepresahuje priemerná doba omeškania splatenia pohľadávok 50 dní, a teda odberatelia pravdepodobne nemajú priveľké finančné problémy, len využívajú ponúkaný dodávateľský úver.

K dátumu stiahnutia dát z účtovného systému(19. 3. 2015) bol počet stále neuhradených pohľadávok 89, a ich podiel s objemom vidíme v nasledujúcej tabuľke. Do tohto podielu nie sú zahrnuté pohľadávky za jedného z 21 dlhodobých odberateľov, ktorým je spoločnosť XY, a. s. vlastníkom.

Tabuľka 16 Podiel neuhradených vystavených faktúr za rok 2013 podľa dĺžky omeškania (Zdroj: Vlastné spracovanie dát spoločnosti XY, a. s.)

Neuhradené so splatnosťou (dni)	Počet uhradených (ks)	Počet neuhradených (ks)	Celkový počet (ks)	Podiel neuhradených na celkovom počte
nad 181	69	89	150	54%
nad 300	14	89	95	85%
nad 450	0	89	89	100%

Neuhradené vystavené faktúry v roku 2013 po splatnosti viac než 181 dní predstavujú takmer 54% zo všetkých faktúr splatných do tejto doby. U faktúr, u ktorých uplynulo od doby splatnosti viac než 300 dní, došlo k úhrade u 15% z nich a faktúry vystavené v roku 2013 s dobou po splatnosti nad 450 dní sú všetky neuhradené.

Poskytnutá doba splatnosti spolu s jej priemerným omeškaním v rozdelení podľa pravidelnosti nákupu služby odberateľa sú spracované v tabuľke nižšie.

Tabuľka 17 Doba splatnosti a priemerné omeškanie úhrady faktúr rozdelených podľa jednotlivých skupín odberateľov (Zdroj: Vlastné spracovanie dát spoločnosti XY, a. s.)

Početnosť dodávky (skupina zákazníkov)	Počet odberateľov	Poskytnutá doba splatnosti	Vážený priemer poskytnutej doby splatnosti	Priemerná dĺžka omeškania úhrady(dni)
1 (noví a nevracajúci sa)	246	od 1 do 80	52	19
2 až 10 (príležitostní)	178	od 7 do 89	50	12
11 až 50 (nepravidelní)	79	od 14 do 81	49	19
51 až 100 (pravidelní)	31	od 16 do 86	56	20
viac ako 100 (pravidelní dlhodobí)	21	od26 do 104	53	16

Najdlhšiu priemernú dobu omeškania úhrad pohľadávok majú odberatelia zaradení do skupiny dlhodobých pravidelných odberateľov, ktorým je aj poskytnutá najdlhšia doba splatnosti faktúr, čo je však vyhovujúce, pretože podnik má s týmito odberateľmi skúsenosti a dovoľí im splácať ich záväzky i v dlhej dobe. Na druhej strane, pre nových zákazníkov, ktorí vykonajú objednávku služby len jeden raz , je táto doba v rozmedzí od 1 až do 80 dní, pričom ich najväčší počet má dobu splatnosti 52 dní. Vzhľadom na rizikovosť nepoznaného odberateľa, s ktorým spoločnosť v minulosti nespôlupracovala,

je táto doba príliš dlhá. Najdlhšia priemerná poskytnutá doba splatnosti je pre odberateľov pravidelných, ktorí vykonajú 51 až 100 objednávok ročne, a takisto je u týchto najdlhšie priemerné omeškanie.

Môžeme si dovoliť konštatovať, že platobná morálka odberateľov spoločnosti je zlá, svoje záväzky si neplnia včas a spoločnosť pravdepodobne nemá príliš výraznú vymáhaciu silu. Medzi problematických odberateľov zaraďujem odberateľov, patriacich do skupín nových, príležitostných, nepravidelných a pravidelných odberateľov, a teda všetkých tých, pre ktorých je ročný počet dodávok menej ako 100. Pravidelní dlhodobí odberatelia platia svoje záväzky tiež s omeškaním, no tieto omeškaniá môžu byť tolerované práve kvôli veľkému počtu vykonaných dodávok a tiež z hľadiska dlhodobej spolupráce, skúseností s ich platobnou morálkou a snahou spoločnosti si túto dlhodobú spoluprácu s nimi udržať.

2.5. Opravné položky k pohľadávkam

Vo firme XY, a. s. je ku koncu kalendárneho roku prevádzaná inventarizácia pohľadávok podľa platných zákonov, počas ktorej si firma overuje ich skutočný stav písomným odsúhlasením odberateľmi a zistený stav porovnáva so stavom v účtovníctve. Pre tvorbu opravných položiek pohľadávok po splatnosti firma nemá vytvorenú internú smernicu a tvorí len opravné položky v súlade s postupmi zákona č. 595/2003 Z. z o dani z príjmov. Avšak ako bolo uvedené aj v teoretickej časti tejto práce, tvorba opravných položiek má podávať skutočný a poctivý obraz o spoločnosti a jej finančnej situácii, a preto postup tvorby iba daňovo uznateľných opravných položiek nie je z hľadiska predpisov správny.

Spravidla firma nepovažuje za rizikové pohľadávky odberateľov patriacich k stálym dlhodobým zákazníkom, a teda opravné položky sa k týmto pohľadávkam netvorí ani v prípade, že už ubehla dlhšia doba po ich splatnosti. No vzhľadom k predchádzajúcej analýze stavu pohľadávok po splatnosti a následnému zisteniu, že viac než 79% pohľadávok po splatnosti nepatrí kľúčovým a teda aj spoľahlivým siedmym odberateľom, ale práve tým ostatným, nestálym, bolo by vhodné v súlade so zásadou

opatrnosti považovať za opodstatnené vytvoriť k nim opravné položky vyjadrujúce možné riziko ich nezaplatenia.

2.6. Systém riadenia pohľadávok vo vybranom podniku

V tejto časti práce zhodnotíme zavedený systém riadenia pohľadávok v spoločnosti XY, a. s., ktorý však nie je upravený vo vnútro podnikových smerniciach, no nastavený systém v spoločnosti existuje. Riadením pohľadávok sa zaoberá prevažne ekonomický úsek firmy a môžeme ho definovať v 3 fázach, ktorými sú:

- Prevencia pohľadávok po splatnosti
- Monitorovanie vzniknutých pohľadávok
- Vymáhanie pohľadávok po splatnosti

2.6.1. Prevencia pohľadávok

Medzi základné opatrenia, na ktoré pri predchádzaní problematických pohľadávok firma dbá, je výber obchodného partnera. Pre danú spoločnosť je najvýhodnejšie uzatváranie dlhodobých zmlúv s odberateľmi, ktorí znamenajú záruku zmluvne zjednaného objemu odbytu. Uzatvoreniu takýchto zmlúv predchádza mnoho rokovaní a dohadovaní sa na vzájomných podmienkach. Partnerstvo sa uzatvára na základe oboch podnetov, či už je to zo záujmu odberateľa o spoluprácu so spoločnosťou alebo má záujem o poskytovanie služby danému odberateľovi spoločnosťou. V oboch prípadoch po navrhnutí, resp. prijatí obchodnej ponuky s potenciálnym odberateľom si obchodník overuje klienta prostredníctvom verejne dostupných internetových databáz, ktoré zverejňujú dlžníkov pohľadávok voči právnickým osobám. Zmluvné, a teda aj obchodné a platobné podmienky sú dohadované individuálne s každým klientom.

Pri spolupráci s odberateľmi, ktorí nie sú pravidelnými klientmi alebo s nimi spoločnosť spolupracuje po prvý raz je zvolený iný postup. Pri takýchto odberateľoch sa preprava poskytuje na základe objednávky, ktorej podmienky sú presne definované v jednotlivých objednávkach. Pracovníci dispečingu pri spolupráci s takýmto zákazníkom konajú operatívne a priestor z časového hľadiska pre preverovanie klienta

je veľmi malý, nie však neexistujúci, čo môžeme vidieť ako potenciálnu príležitosť pre zlepšenie.

2.6.2. Obchodné a platobné podmienky

Keďže sa spoločnosť sústreďí najmä na odberateľov, s ktorými je spolupráca pravidelná, konkrétne zmluvné podmienky sú vždy po vzájomnej dohode medzi zodpovedným obchodníkom a zákazníkom. Určenie ceny za prepravu je tvorená na základe jednej z troch nasledujúcich možností:

- Závislosť od počtu kilometrov poskytnutej prepravy
- Závislosť od počtu prevážaných paliet s tovarom
- Závislosť od destinácie vykonávanej prepravy

Platobné podmienky sú predmetom vzájomnej dohody. Vždy je určená splatnosť faktúry, čo vyplýva aj z povahy poskytovanej služby, platbu v hotovosti spoločnosť nerealizuje.

Pre spoločnosť je jedna z najvýznamnejších podmienok dĺžka uzatváraného kontraktu, z dôvodu potreby krytia minimálne dĺžky leasingových zmlúv nakúpených vozidiel vykonávajúcich prepravu pre daného odberateľa. Obchodníkovou snahou je teda zjednať vždy čo najdlhšie trvajúcu zmluvu, minimálna doba pre uzatvorenie zmluvy o odbyte je 1 rok, najdlhšiu zmluvu v súčasnosti má firma uzavretú na 3 roky.

2.6.2.1. Splatnosť faktúr

Ako už bolo uvedené, podnik sa chová rozlične pri poskytovaní podmienok pre dlhodobých, na základe uzavretej zmluvy spolupracujúcich odberateľov než pre ostatných. Dlhodobí partneri majú uvedenú splatnosť vystavenej faktúry vždy v zmluve a táto doba je štandardne nastavená na dobu 20, 30,45 alebo 60 dní.

Odberatelia vykonávajúci objednávku dopravnej služby nepravidelne, uvádzajú dobu splatnosti podľa svojho výberu, ktorým býva, až na málo výnimiek, vyhovené a pohybujú sa v rozmedzí od 15 do 60 dní, zahraniční odberatelia žiadajú splatnosť až 70, niektorí až 90 a výnimočne i viac dňovú. Vzhľadom ku rozboru inkasovania

pohľadávok spoločnosti spracovanej v predchádzajúcej podkapitole práce, je pre podnik rizikové a neefektívne vyhovieť týmto požiadavkám objednávateľov a poskytovať im tak dlhú dobu splatnosti faktúr.

V rámci platobných podmienok spoločnosť ponúka určitým odberateľom možnosť zľavy **-rabatu**. Poskytnutie tejto množstvom zľavy závisí od vzájomnej dohody a podmienok. V súčasnosti je táto možnosť poskytovaná dvom odberateľom zo skupiny sedem hlavných odberateľov. Pre jedného z nich(O1) je poskytovaná zľava 3,5% z objemu tržieb, fakturujúca sa štvrtročne.

Pre druhého odberateľa (O4) je tiež ponúknutá možnosť rabatu závisiaca od veľkosti obrátov za obdobie jedného roka a je to 4%ntná zľava z objemu tržieb. Za rok 2013 pre tohto odberateľa boli tržby podliehajúce rabatu vo výške 869 495 eur.

Zaistenie pohľadávok

Firma nevyužíva žiadne možnosti zaistenia pohľadávok. V zmluvách ani pri jednorazových objednávkach nie sú stanovované pokuty za omeškanie platieb či iné sankcie chrániace spoločnosť. Preto môže podnik požadovať pri neskorých úhradách faktúr iba zákonne stanovené úroky z omeškania stanovených podľa Obchodného zákonníka.

2.7. Monitorovanie pohľadávok

Procesu monitorovaniu vzniknutých pohľadávok v spoločnosti XY, a. s podlieha priebežné vyhodnocovanie pohľadávok, za čo je zodpovedná najmä ekonomická riaditeľka. Vyhodnocujú sa na základe omeškania ich úhrad v rozmedziach viac než 30 dní, viac než 60 dní, viac než 90, 180 a 360 a viac dní. Evidencia pohľadávok je tiež v jej kompetencii, evidujú sa v členení na dve skupiny, a tými je skupina dlhodobých siedmych odberateľov a druhú skupinu tvoria všetci ostatní odberatelia.

Spolu s ekonomickou riaditeľkou má hlavná účtovníčka k dispozícii informačný systém firmy, prostredníctvom ktorého kontrolujú stavy pohľadávok. Každý deň sú kontrolované úhrady pohľadávok na základe výpisov z banky a pri dlho trvajúcej neúhrade určitej faktúry ekonomická riaditeľka slovne informuje pracovníkov

dispečingu o problémovom odberateľovi, aby bolo zamedzené prípadnému ďalšiemu poskytnutiu služby tomuto odberateľovi. Nie je však stanovené ako dlho musí platba meškať, aby bol odberateľ zaradený do skupiny problémových zákazníkov.

2.8. Vymáhanie pohľadávok

Za vymáhanie pohľadávok je v spoločnosti zodpovedná ekonomická riaditeľka, ktorá si je vedomá, ktorí zákazníci platia spoločnosti pohľadávky načas, ktorí s oneskorením a u ktorých je veľké riziko nezaplatenia. Keďže viac než 65% celkových tržieb tvoria tržby siedmich odberateľov, a o ktorých si firma logicky nemôže dovoliť prísť, toleruje im i dlhšiu dobu neuhradenia faktúr, nie je však stanovená horná hraničná doba, kedy by sa začali vymáhať i tieto pohľadávky. Na druhú stranu, z rozboru pohľadávok po splatnosti sme zistili, že práve títo odberatelia, až na určité výnimočné situácie, majú dobrú platobnú morálku a svoje záväzky si plnia včas. Postup pri vymáhaní pohľadávok odberateľov, ktorí teda nepatria do skupiny siedmich kľúčových odberateľov je nasledovný:

1. Telefonický kontakt je prvým krokom, ktorým zamestnanec len informuje odberateľa o neuhradení faktúry a snaží sa zistiť dôvod tejto skutočnosti. Tento krok nie je vykonávaný pri všetkých oneskorených úhradách, čo je vzhľadom na počet odberateľov aj pochopiteľné, a kontaktujú sa preto len odberatelia pravidelní, s ktorými má spoločnosť dobré vzťahy a je to prejavom snahy neformálne predísť narušeniu obchodných vzťahov.

2. Písomná upomienka je reakciou na oneskorenú platbu pretrvávajúcu viac než 10 dní pre tuzemských odberateľov a viac než 14 dní pre zahraničných zákazníkov. V tomto písomnom pokuse o zmier firma informuje odberateľa o jeho nevyrovnaných záväzkoch a stanovuje mu sedem dňovú lehotu na ich dorovnanie.

3. Po písomnej upomienke firma čaká 30 dní a keď ani v tejto lehote odberateľ nereaguje na výzvu k uhradeniu pohľadávky, nasleduje vymáhanie **externou firmou**. Táto firma sa stará o inkasovanie pohľadávky na účet spoločnosti XY, a. s., a svoju províziu v dohodnutej percentuálnej výške z vymoženej pohľadávky inkasuje ako náhle je pohľadávka uhradená spoločnosti XY, a. s. Tento spôsob vymáhania je výhodný pre

podnik z dôvodu, že ostáva majiteľom pohľadávok po celú dobu a celý proces vymáhania spadá pod kompetencie externého vymáhača. Spoločnosť má však stanovenú hranicu pre predanie pohľadávky po splatnosti ku vymáhaniu touto firmou. Predávajú jej iba pohľadávky presahujúcu dlžnú sumu 5 000 Eur voči tomu istému dlžníkovi. Počet a výška pohľadávok limitovaných touto sumou voči tomu istému odberateľovi za rok 2013 sú spracované v nasledujúcej tabuľke, rozdelené vzhľadom na dobu po splatnosti, začínajúc dobou 40 dní po splatnosti, kedy pri oneskorených tuzemských platbách vo výške nad 5000 Eur spoločnosť posúva vymáhanie pohľadávky na externú firmu.

V tabuľke 18 vidíme rozbor pohľadávok po splatnosti viac než 40 dní (čo je lehota ku predaniu pohľadávky k vymáhaniu externej firme), ktorých súčet voči tomu istému dlžníkovi nepresiahol v roku 2013 sumu 5000 Eur.

Tabuľka 18 Pohľadávky po splatnosti viac než 40 dní voči jednému odberateľovi v súčte objemu nižšieho ako 5000 Eur (rok 2013) (Zdroj: Vlastné spracovanie dát spoločnosti XY, a. s.)

Počet pohľadávok (ks)	Počet odberateľov	Priemerná dlžná celková suma (Eur)	Suma spolu (Eur)
1	51	446,03	22 747,63
2	22	2 374,47	52 238,30
3	9	1 050,39	9 453,50
4	9	333,22	2 999,00
5	4	3 347,93	13 391,72
6	2	1 325,06	2 650,11
7	3	2 150,02	6 450,06
8	2	4 466,50	8 933,00
Spolu	102	1 936,70	118 863,32

Najväčší počet je odberateľov, konkrétne 51, ktorí neuhradili pohľadávky po splatnosti v súhrne nižšieho objemu ako 5 000 Eur za toho istého odberateľa viac než 40 dní, a spoločnosť u nich eviduje 1 takúto pohľadávku. Súčet týchto pohľadávok je 22 747,63 Eur a priemer ich celkovej dlžnej sumy je 446 Eur. Najvyššia celková suma súčtu pohľadávok po splatnosti viac než 40 dní, až 52 238,3 Eur, bola evidovaná u 22 odberateľov a neuhradili presne 2 pohľadávky. Druhý najvyšší súčet celkovej neuhradenej sumy je u 4 odberateľov, ktorí neuhradili 5 pohľadávok 40 dní po splatnosti.

Celková dlžná suma odberateľov, ktorí neuhradili pohľadávky v súčte nižšom ako 5 000 Eur bola v roku 2013 presne 118 861, 6 Eur a je to teda čiastka, ktorú spoločnosť XY, a. s. nepredala k vymáhaniu externej inkasnej agentúre. Túto sumu nepovažujem za tak nízku, že by bolo vhodné od jej vymáhania ustúpiť.

3 VLASTNÉ NÁVRHY RIEŠENIA

V tejto kapitole práce sú navrhnuté opatrenia, ktoré by mohli viesť k zlepšeniu systému v oblasti riadenia pohľadávok v spoločnosti XY, a. s., vychádzajúce z analyzovania súčasnej situácie pohľadávok spoločnosti v predošlej kapitole práce.

Počas celkovej analýzy oblasti pohľadávok z obchodných vzťahov spoločnosti XY, a. s., ktoré tvoria takmer tretinu celkových aktív a sú preto potrebné finančné zdroje na ich financovanie, bola zistená nepriaznivá situácia súvisiaca s ich úhradami a tým aj narastajúce zadlžovanie spoločnosti kvôli potrebe platenia krátkodobých záväzkov z iných zdrojov. Ak by spoločnosť dokázala inkasovať svoje pohľadávky v kratšom čase, nemusela by využívať ku splácaniu svojich záväzkov krátkodobé bankové úvery, ale mohla by ich financovať z vlastného kapitálu, ktorý je viazaný práve v pohľadávkach. Oblasti, v ktorých má spoločnosť problémy či nedostatky, a ktoré sú zároveň príležitosťou na ich zlepšenie sú:

- Pred samotným začatím spolupráce sa spoločnosť nesústredí na výber a preverenie odberateľa, ktorý je pre ňu nový alebo len príležitostný a s ktorého platobnou morálkou nemá žiadne alebo len malé skúsenosti
- Nedostatky v oblasti nastavenia doby splatnosti vystavených faktúr, súvisiace s akceptovaním platobných podmienok požadovaných každým zákazníkom
- Nie je stanovená doba meškania či výška omeškanej pohľadávky, kedy je odberateľ zaradený do skupiny problematických, a ktorého ďalšia objednávka nie je schválená
- Nevenovaná pozornosť vymáhaniu pohľadávok nižších než 5 000 Eur
- Opravné položky k pohľadávkam sú tvorené len v zákonnej výške, čo z hľadiska zákonného predpisu o vernom a poctivom majetkovom zobrazení spoločnosti nie je správne

Návrhy na zlepšenie týchto uvedených oblastí budú detailne rozobrané v nasledujúcich podkapitolách práce.

3.1. Návrh opatrení v procese prevencie vzniku pohľadávok po splatnosti

V oblasti prevencie vzniku pohľadávok po splatnosti bolo analýzou zistené nedostatočné preverenie odberateľa pred poskytnutím obchodného úveru a pristúpenie na dohodnutú dobu splatnosti navrhnutú zákazníkom.

3.1.1. Výber obchodného partnera

V roku 2013 firma prepravovala tovar pre 562 odberateľov. Ako bolo zistené, podnik dbá na výber a preverenie odberateľa v prípade, kedy sa prejednáva zmluvné uzatvorenie dlhodobej spolupráce, na základe ktorej sú vykonávané pravidelné prepravy odberateľov, no takýchto odberateľov má v súčasnosti spoločnosť iba 7. Pre ostatných 555 odberateľov sú prepravy zabezpečované na základe prijatej alebo zaslanej objednávky. Ako už bolo rozoberané, pre podniky je najvýhodnejšia a tiež najbezpečnejšia spolupráca s odberateľmi pravidelnými, s ktorými má podnik dlhodobé skúsenosti, ktorých platobná disciplína a požiadavky sú spoločnosti známe a tiež poznajú obchodné a platobné podmienky spoločnosti, preto nie je nutné pri prijatí objednávky zákazníkov z tejto skupiny zvlášť preverovať. Rizikovou skupinou sú však odberatelia menej pravidelní, nepravidelní a príležitostní, ktorých bolo v roku 2013 v spoločnosti XY, a. s. dokopy 288 a znamenali spolu podiel vo výške 28,6% na celkových dodávkach. Týmito zákazníkmi sú tí, ktorí už v minulosti vykonali objednávku služby u spoločnosti XY, a. s., a ich odbyt nepresahuje 100 objednávok ročne. Analýzou bola zistená problematickosť s omeškaním úhrad pohľadávok práve týchto odberateľov a preto sa tento návrh vzťahuje na tieto 3 skupiny odberateľov. Ako bolo zistené, objednávku prijímajú a potvrdzujú pracovníci dispečingu, ktorí rozhodujú o prijatí objednávky, sú tiež prípady, kedy musia reagovať na prijatú objednávku prepravy urýchlene a rozhodnúť sa či danému klientovi poskytnú službu prepravy. Pre spoločnosť by bolo vhodné, aby mali títo pracovníci k dispozícii zoznam všetkých odberateľov, s ktorými v minulosti spolupracovali a ten by obsahoval:

1. Názov spoločnosti
2. Zaradenie odberateľa podľa početnosti dodávok do skupiny:

Skupina 1 - príležitostný odberateľ

Skupina 2 - nepravidelný odberateľ

Skupina 3 - pravidelný odberateľ

3. Prehľad pohľadávok po splatnosti jednotlivých odberateľov podľa veku pohľadávok
  - 1 až 10 dní po splatnosti
  - 11 až 40 dní po splatnosti
  - 41 a viac dní po splatnosti
4. Pokyn prijať alebo zamietnuť objednávku

Jednotlivé skupiny zákazníkov podľa pravidelnosti výkonu prepravy by kopirovalo už analyzované zaradenie odberateľov do týchto skupín, a teda do skupiny č. 1 by boli zaradení príležitostní odberatelia, ktorí vykonali 2 až 10 objednávok, číslo 2 by bolo priradené odberateľom nepravidelným a teda tým, ktorí vykonali 11 až 50 objednávok a číslo 3 by bolo priradené odberateľom s 51 až 100 vykonanými objednávkami ročne.

Rozdelenie veku pohľadávok je odvodené nastaveným postupom pri vymáhaní pohľadávok. Prvým krokom pri vymáhaní je zasielanie písomnej upomienky po 10 dňoch pre tuzemských odberateľov, a 14 dní pre zahraničných. Navrhujem, aby táto doba bola zjednotená na dobu 10 dní pre všetkých. Preto pohľadávky po splatnosti do 10 dní by sa považovali za neproblematické, objednávka by bola schválená no s upozornením na neuhradené faktúru. V písomnej upomienke spoločnosť odberateľa vyzýva, aby uhradil jeho záväzok do 7 dní, a čaká na túto úhradu 30 dní. Preto, ak by objednával službu odberateľ s existujúcou pohľadávkou po splatnosti v tejto lehote- od 11 do 40 dní, bola by jeho objedávka prijatá až po jej uhradení. Zamestnanec dispečingu by teda odberateľa pri objednávke vyzval k úhrade a prijal ju až po jej inkasovaní. Keďže tretím krokom pri vymáhaní pohľadávky neuhradenej ani do 30 dní po písomnej upomienke, je jej predanie externej inkasnej agentúre, ktorej prináleží provízia za jej vymożenie a teda náklad pre spoločnosť, odberateľovi s pohľadávkou po splatnosti prekračujúcu 40 dňovú hranicu by objednávka povolená nebola. Na základe týchto kritérií by bol v poslednom stĺpci generovaný pokyn ukazujúci ÁNO pre prijatie objednávky, ÁNO PO ÚHRADE pri omeškanej úhrade trvajúcej 11 až 40 dní a NIE pre zamietnutie objednávky.

Tabuľka 19 Ukážka navrhnutého zoznamu

Názov spoločnosti	Skupina	Pohľadávky po splatnosti			Prijatie objednávky
		1 až 10 dní	11 až 40 dní	41 a viac dní	ÁNO/ÁNO PO ÚHRADE/ NIE

Keďže v spoločnosti už je zavedený systém, ktorý má k dispozícii ekonomická riaditeľka na monitorovanie pohľadávok za odberateľmi, rozdelený podľa kategórie odberateľov na dve skupiny, ktorými sú odberatelia dlhodobí zmluvne uzatvorení a ostatní, a pohľadávky sú v zozname rozdelené podľa omeškania ich úhrad v kategóriách omeškania viac než 30 dní, viac než 60, 90, 180 a 360 a viac dní. Odporúčala by som, aby tento zoznam bol zdokonalený o navrhnutý systém sledovania a rozdelenia pohľadávok po splatnosti podľa veku o tri kategórie a teda omeškanie trvajúce od 1 do 10 dní, od 11 do 40 dní a omeškanie 41 a viac dní. Ekonomická riaditeľka by denne aktualizovala údaje na základe elektronického evidovania úhrad pohľadávok a zoznam by bol zdieľaný informačným systémom medzi pracovníkmi dispečingu a ekonomickou riaditeľkou. Prístup a vyhľadávanie v tomto zozname by neboli časovo náročné a dispečeri by sa riadili konečným rozhodnutím v poslednom stĺpci tabuľky, ktorý im dáva pokyn k prijatiu alebo zamietnutiu prijatej objednávky.

Týmto návrhom by sa odstránil i problém definovaný v zistených nedostatkoch ako chýbajúca stanovená hranica doby omeškania pohľadávky, po ktorej prekročení je pracovník dispečingu upozornený ekonomickou riaditeľkou o zaradení do skupiny problémových odberateľov, a ktorému nemá byť umožnená ďalšia objednávka.

Spoločnosť takýmto spôsobom môže na jednej strane prísť o klienta a možnosť vyťaženia vozidla pri ceste, čo je veľmi nákladné, no na strane druhej, ak by prepravu uskutočnila a nedostala by za ňu zaplatené, náklady by sa mohli zvýšiť o prípadné

vymáhacie náklady, ktorými sú provízie inkasnej agentúry a taktiež spoločnosť musí odvádzať z každej vystavenej faktúry DPH finančnému úradu.

3.1.2. Doba splatnosti faktúr

Spoločnosť pri udeľovaní obchodného úveru akceptuje podmienky zadané na objednávke služby prepravy navrhnuté zákazníkom bez žiadnej výnimky. Iným prípadom sú dlhodobí odberatelia, zaradení do skupiny kľúčových odberateľov, ktorým je doba splatnosti určená zmluvne, tými sa preto v tomto návrhu zaoberať nebudem. Ako sme zistili analýzou v predchádzajúcej kapitole práce v tabuľke 17, je doba splatnosti poskytovaná v rozmedzí od 1 do 90 dní, výnimočne i nad 91 dní. Vzhľadom na pravidelnosť objednávok odberateľov, je najdlhšia doba splatnosti (26 až 104 dní) poskytovaná pravidelným dlhodobým odberateľom, najnižšia (1 až 80 dní), čo je stále dosť dlhá doba splatnosti, je poskytovaná novým a nevracajúcim sa zákazníkom. Spoločnosť by sa mala usilovať o to, aby bola táto dĺžka čo najkratšia, no stále v súlade s akceptovateľnou dĺžkou odberateľa. Navrhujem, aby pri odsúhlasovaní doby splatnosti pri prijatí objednávky, pracovníci dispečingu vychádzali z navrhnutého zoznamu v predchádzajúcej podkapitole. Keďže zoznam obsahuje všetkých odberateľov, s ktorými spoločnosť spolupracuje a spolupracovala v minulosti, pracovníci by si vedeli rýchlo preveriť pravidelnosť nákupu služby a správanie odberateľa v oblasti úhrad faktúr. Automatické odsúhlasovanie navrhnutých dôb splatnosti by mali byť obmedzené práve pravidelnosťou jeho nákupu.

Vychádzajúc z analýzy štruktúry úhrad vystavených faktúr v rozdelení podľa skupín zákazníkov v tabuľke 17, odporúčam upraviť doby splatnosti nasledovne:

-Pre nových zákazníkov, ktorých spoločnosť nepozná a sú pre ňu preto rizikovní, by bola poskytnutá doba splatnosti najviac 30 dní.

- Pre príležitostných, nepravidelných a pravidelných odberateľov, čo sú všetci tí, ktorí vykonajú 2 až 100 objednávok služby prepravy ročne, a u ktorých vážený priemer poskytnutej doby splatnosti sa pohybuje od 49 do 56 dní s 12 až 20 dňovým priemerným omeškaním, by som navrhovala odsúhlasovať dobu splatnosti najviac 40 dní. Táto hranica je vyššia oproti hranici poskytovanej novým zákazníkom kvôli

ponúknutiu výhodnejších podmienok pre už známych zákazníkov a považujem ju zo strany odberateľov, v súčasnosti spolupracujúcich so spoločnosťou, za stále akceptovateľnú a v spojení s predchádzajúcim návrhom spočívajúcim v zamietnutí ďalšej objednávky pri nesplnení predošlého záväzku, by sa vylepšila nepriaznivá súčasná doba inkasa pohľadávok ako aj okamžitá likvidita spoločnosti.

- Pre poslednú skupinu, pozostávajúcu z pravidelných dlhodobých odberateľov, objednávajúcich viac než 100 prepráv ročne, ktorým je poskytovaná doba splatnosti od 26 do 104 dní a vážený priemer tejto doby je 53 dní s priemerným omeškaním trvajúcim 16 dní, by som odsúhlasovanú dĺžku doby splatnosti, vzhľadom tiež na najväčšiu pravidelnosť ich nákupu, ohraničila 50 dňami.

3.2. Návrh pre zlepšenie systému v oblasti vymáhania pohľadávok

V oblasti vymáhania problematických pohľadávok boli zistené nedostatky v nevenovaní pozornosti vymáhaniu tých pohľadávok, ktorých veľkosť neprekročí hraničnú minimálnu sumu 5000 Eur voči jednému odberateľovi

V roku 2013 evidovala spoločnosť XY, a. s. u 102 odberateľov pohľadávky po splatnosti viac než 40 dní v súčte nižšom ako 5 000 Eur, a ktoré teda nepredali k vymáhaniu externej inkasnej firme. Na základe analýzy v tabuľke 18 sme zistili, že priemerná celková dlžná suma voči tomu istému dlžníkovi je 1936,7 Eur. Keďže externá spoločnosť si z vymoženej pohľadávky účtuje od spoločnosti XY, a. s. určitú percentuálnu províziu, ktorej výška však pri písaní práce nebola známa, nemôžeme presne určiť od akej výšky sa firme stále oplatí dané pohľadávky voči jednému odberateľovi predávať k vymáhaniu tejto agentúre.

Ak by bola táto hranica napr. 2 300 Eur, k vymáhaniu by došlo voči ďalším 28 odberateľom, a išlo by o celkovú sumu 74 563 Eur. Ak by externá firma dokázala vymôcť tieto pohľadávky a jej provízia by bola napr. 10%, spoločnosť XY, a. s. by inkasovala za tieto pohľadávky v súčte 67 107 Eur.

Zvolená hranica 2 300 Eur je vzhľadom na len odhadované veľkosti provízie pre externú vymáhaciu firmu iba orientačná, a navrhujem, aby spoločnosť prehodnotila tento limit a znížila ho na takú úroveň, pri ktorej by vymožená čiastka bola stále vyššia než náklady na jej vymoženie.

3.3. Návrh pre tvorbu opravných položiek k pohľadávkam po splatnosti

Spoločnosť XY, a. s. v súčasnosti vytvára opravné položky k pohľadávkam, ktoré sú po splatnosti iba v ich daňovo uznateľnej výške definovanej v teoretickej časti práce. Z analýzy vytvorených opravných položiek v jednotlivých rokoch k pohľadávkam v analytickej časti práce možno konštatovať, že firma ich nevytvára ku každej pohľadávke po splatnosti 360, 720 či 1080 dní. Ako bolo uvedené v teoretickej časti práce, zákon (§18 Opatrenia MFSR č.27262/2011-74), stanovuje povinnosť tvorby opravných položiek k majetku v súlade so zásadou opatrnosti a verným zobrazením majetku, vyjadrujúcich riziko zníženia ich hodnoty, no zákon nestanovuje ako posudzovať toto riziko. To je nutné upraviť individuálne podľa hospodárskej činnosti podnikateľského subjektu, a preto má v každej firme existovať smernica pre posúdenie rizika neuhradenia vzniknutej pohľadávky a teda aj pre tvorbu opravných položiek k pohľadávkam.

Z analýzy materiálov spoločnosti XY, a. s. je zjavné, že oneskorené úhrady pohľadávok za dlhodobými siedmimi kľúčovými odberateľmi nie sú rizikové, pretože všetky boli uhradené s maximálne 30 dňovým omeškaním. Riziko neuhradenia pohľadávok po splatnosti je vysoké najmä u skupín odberateľov nových, príležitostných a nepravidelných, preto je potrebné, aby spoločnosť vyjadrovala riziko nezaplatenia pohľadávok za odberateľmi patriacich práve do týchto skupín. Aby toto riziko odrážalo skutočnosť, musí byť tvorba opravných položiek závislá na uplynulej dobe ich splatnosti. Navrhujem, aby pri účtovnej závierke boli vytvárané opravné položky podľa odporúčaného postupu tvorby vnútropodnikových smerníc nasledovne :

- K pohľadávkam po splatnosti viac ako 30 dní, opravná položka vo výške 5 %

- K pohľadávkam po splatnosti viac ako 60 dní, opravná položka vo výške 15 %
- K pohľadávkam po splatnosti viac ako 90 dní, opravná položka vo výške 30 %
- K pohľadávkam po splatnosti viac ako 180 dní, opravná položka vo výške 50 %
- K pohľadávkam po splatnosti viac ako 360 dní, opravná položka vo výške 100 % (SOTONA, 2005).

Takto vytváranými opravnými položkami k pohľadávkam, by spoločnosť XY, a. s. vyjadrila riziko neuhradenia pohľadávok po splatnosti a zabezpečila by tým verné a poctivé zobrazenie jej majetkovej štruktúry a tiež jej hospodárskeho výsledku.

ZÁVER

Cieľom bakalárskej práce bolo po zhodnotení súčasného systému riadenia pohľadávok v spoločnosti a po identifikovaní nedostatkov tohto systému odporučiť opatrenia, ktoré budú viesť k zlepšeniu v oblasti pohľadávok po splatnosti, k zníženiu stavu týchto pohľadávok, aby spoločnosť predišla možným negatívnym dopadom zapríčineným neskorým uhrádzaním pohľadávok za ich odberateľmi.

V spoločnosti tvoria pohľadávky z obchodných vzťahov významnú časť celkových aktív a vysoko sa na nich podieľajú pohľadávky uhrádzané po splatnosti, čo spôsobuje nutnosť plnenia podniku svojich krátkodobých záväzkov z iných cudzích zdrojov. Ku zisteným nedostatkom v oblasti riadenia pohľadávok bola zistená nedostatočne venovaná pozornosť pri prevencii vzniku rizikových pohľadávok, najmä nepreverovanie obchodného partnera pred začiatkom spolupráce a tiež nedostatočné nastavenie pri procese schvaľovania objednávky spolu s ponúkanou dobou splatnosti. Pre podnik bolo odporúčané, aby v procese schvaľovania objednávok služby bolo posudzované prijatie objednávky od odberateľa na základe skúseností z predošlej spolupráce. Za hlavný podklad k tomuto posudzovaniu je odporúčané zohľadňovať platobnú morálku z minulosti a tiež pravidelnosť odberu služby. Ak by sa spoločnosť riadila rozdielnym prístupom k odberateľom podľa pravidelnosti ich spolupráce, navrhnutá je tiež zmena ponúkaných dôb splatnosti vychádzajúca práve z počtu objednávok ročne. Pravidlom pre odsúhlasovanie žiadaných dôb splatnosti zákazníkov by sa riadilo tým, že čím pravidelnejší zákazník, tým benevolentnejší prístup by k nemu spoločnosť zaujala, a teda by mu bola odsúhlasená dlhšia doba splatnosti vystavených faktúr.

Ďalším nedostatkom pri hodnotení situácie vidím neefektívne vymáhanie pohľadávok po splatnosti. Spoločnosť spolupracuje pri viac ako 40 dňovom meškaní úhrady pohľadávok s externou inkasnou agentúrou, no táto spolupráca je obmedzená na súčet sumy neuhradených pohľadávok voči jednému odberateľovi minimálnou hranicou. Pri rozbere bol zistený podiel týchto externe nevymáhaných pohľadávok pomerne vysoký, a preto je odporúčané prehodnotiť nastavenie spodnej hranice pre predanie neuhradených pohľadávok externému vymáhačovi.

Tiež po posúdení evidovania pohľadávok po splatnosti v účtovníctve bola zistená absencia tvorby účtovných opravných položiek k týmto pohľadávkam, zohľadňujúcich riziko neuhradenia pohľadávky. Preto je odporúčaným návrhom aj tvorba smernice pre opravné položky k pohľadávkam po splatnosti, ktoré by spĺňali zákonnú povinnosť zobrazenia skutočnej majetkovej štruktúry spoločnosti, a ktoré by vyjadrovali možné riziko nezaplatenia záväzkov odberateľov spoločnosti.

Navrhnuté opatrenia by mali viesť k znižovaniu počtu pohľadávok z obchodných vzťahov uhrádzaných po splatnosti, ku zdokonaleniu systému v oblasti prevencie pred vznikom problematických pohľadávok a tiež ku zaisteniu poctivého zobrazenia finančnej situácie spoločnosti. Odporúčanými opatreniami by malo dôjsť ku zlepšeniu platobnej schopnosti podniku a ku zníženiu nákladov na financovanie z cudzích zdrojov.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

CFO. Vyhodnocovanie kreditného rizika a kreditných limitov pre nových zákazníkov. *CFO.sk*. [online]. © 2014. [cit. 2014-12-6]. Dostupné z: <http://www.cfo.sk/articles/vyhodnocovanie-kreditneho-rizika-a-kreditnych-limitov-pre-novych-zakaznikov#.VIN6lzGG9ec>

CFO. Význam segmentácie v riadení pohľadávok. *CFO.sk*. [online]. © 2014. [cit. 2014-12-6]. Dostupné z: <http://www.cfo.sk/articles/vyznam-segmentacie-v-riadeni-pohladavok#.VIOOPjGG9ec>

CÍGEROVÁ, N. Dôvody na trvalé vyradenie (odpisu) pohľadávky a jeho daňová uznateľnosť. *Daňový a účtovný poradca podnikateľa* [online]. 2013, č. 2 [cit. 2014-10-20]. ISSN 1335-0897. Dostupné z: <http://www.danovecentrum.sk/clanok-kaviaren/dovody-na-trvale-vyradenie-odpisu-pohladavky-a-jeho-danova-uznatelnost-1.htm>

DRBOHLAV, J., 2004. *Pohľadávky z právniho, účetniho a daňového pohľadu*. 1.vyd. Praha: ASPI, 181 s. ISBN 80-863-9593-6.

Faf. Dodavatelské riziko a dodavatelsý úvér(limit). *Faf.cz*. [online]. © 2012. [cit. 2014-12-6]. Dostupné z: http://www.faf.cz/DODAVATELSKE_RIZIKO.htm

FIŠEROVÁ, E., 2009. *Abeceda účetnictví pro podnikatele*. 7. Vyd. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7263-522-1.

KALETOVÁ, V., 2005. Pohľadávky v podvojnóm účtovníctve. *Daňový a účtovný poradca podnikateľa* [online]. 2005, č. 13 [cit. 2014-10-22]. ISSN 1335-0897. Dostupné z: <http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TPrintWithHeader.ascx&phContent=~/EDL/ShowArticlePrint.ascx&ArticleId=9005>

KISLINGEROVÁ, E., 2007. *Manažerské finance*. 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7179-903-0.

KISLINGEROVÁ, E., 2010. *Manažerské finance*. 3.vyd. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-194-9.

KRIŠTOFÍK, P. a kol., 2000. *Podnikové financie*. 1.vyd. Bratislava: DUMA.

ISBN 978-80-967833-35.

MELICHERÍKOVÁ, Z., 2008. Hodnotenie efektívnosti manažmentu pohľadávok. *Finančný manažment podnikov* [online]. 2008, č. 8 [cit. 2014- 12- 4]. ISSN 1338-1741. Dostupné z:

http://adamisin.weebly.com/uploads/3/3/1/6/3316800/controlling_pohladavok.pdf

MRKVIČKA, J. a STROUHAL J., 2009. *Manažerské finance*. 1. vyd. Praha: Institut certifikace účetních. ISBN 978-80-86716-62-6.

NOVOTNÁ, L., 2013. Tvorba a zúčtovanie opravných položiek. *Daňový a účtovný poradca podnikateľa* [online]. 2013, č.1 [cit. 2014- 10- 18]. ISSN 1335-0897. Dostupné z: <http://www.danovecentrum.sk/odborny-clanok/Tvorba-a-zuctovanie-opravných-položíek-1.htm>

Nariadenie Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1896/2006 v znení predpisu č. 388/2011 ku dňu 12. novembra 2011. In: *Z. z. Občiansky súdny poriadok*. Dostupný tiež z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2011-388ku dňu 12. decembra 2006>.

Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23054/2002-92 v znení opatrenia MF SR č. 27262/2011-74 ku dňu 14.decembra 2011. Dostupný tiež z: http://www.seminare.sfera.sk/media/45630/op_23054_2002_92_novela_op27262_2011.pdf

ORŠULA, D. a P. BENČO., 2014. Poistenie pohľadávok. *E- pravo.sk* [online]. 2014, č. 6 [cit. 2014- 12- 3]. ISSN 1338 – 4724. Dostupné z: <http://www.epravo.sk/top/clanky/poistenie-pohladavok-2060.html>

PILÁTOVÁ, J. a J. RICHTER., 2009. *Pohľadávky a jejich řešení v podnikové praxi: praktická řešení a vzory, daňová a účetní problematika, vybraná související ustanovení*. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7263-534-4.

Predpis č. 233/1995 Z. z. v znení predpisu č. 14/2013 ku dňu 18. januára 2013. In: *Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok)*. Dostupný tiež z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/1995-233/info>

Predpis č. 288/1995 Z. z. v znení predpisu č. 569/2008 ku dňu 20. decembra 2008. In: *Vyhláška Ministerstva spravodlivosti slovenskej republiky o odmenách a náhradách súdnych exekútorov*. 1995. Dostupný tiež z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2008-569>

Predpis č. 513 Z. z. v znení ku dňu 1. decembra 2013. In: *Z. z. Obchodný zákonník.*. Dostupný tiež z: http://www.szk.sk/files/legislativa/1991-513_znenie_20131201.pdf

RŮČKOVÁ, P., 2010. *Finanční analýza*, 3. rozš. vyd. Praha: GRADA Publishing.

ISBN 978-80-247-3308-1.

SCHÖNFELD, J., 2011. *Moderní pohled na oceňování pohledávek: problém aktiv zvláště v insolvenčním řízení*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-302-8.

SOTONA, M., 2005. *Vnitropodnikové směrnice - účetnictví 2005*, 1. vyd. Brno: CP Books. ISBN 80-251-0173-8.

VAVRO, T., 2012. Ako vymôcť nesplatenú pohľadávku bez súdu. *Podnikajte.sk* [online]. 2012, č. 7 [cit. 2015- 1- 14]. ISSN 1338-2187. Dostupné z: <http://www.podnikajte.sk/pravo-a-legislativa/c/804/category/vymahanie-pohladavok/article/ako-vymoct-nesplatenu-pohladavku-bez-sudu.xhtml>

Zákon č. 431/2002 v znení zákona č 440/2012 ku dňu 30. decembra 2012. In: *Z. z. Zákon o účtovníctve*. Dostupný tiež z: http://www.szk.sk/files/legislativa/2002-431_znenie_20121230.pdf

Zákon č. 40/1964 v znení ku dňu 1. februára 2012. In: *Z. z. Občiansky zákonník*. Dostupný tiež z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2012-69>

Zákon č 222/2004 v znení zákona č. 246/2012 ku dňu 26. júla 2012. In: *Z. z. Zákon o dani z pridanej hodnoty*. Dostupný tiež z: <file:///C:/Users/admin/Downloads/12-z246.pdf>

Zákon č. 595/2003 v znení ku dňu 1. januára 2013. In: Z. z. *Zákon o dani z príjmov*.
Dostupný tiež z: http://www.szk.sk/files/legislativa/2003-595_znenie_20130101.pdf

ZINECKER, M., 2008. *Základy financi podniku*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladateľství CERM. ISBN 978-80-214-3704-3.

ZOZNAM GRAFOV

GRAF 1 <i>VÝVOJ TRŽIEB V OBDOBÍ ROKOV 2000-2013 (V TIS. EUR)</i>	42
GRAF 2 <i>PODIEL KRÁTKODOBÝCH POHLADÁVOK Z OBCHODNÝCH VZŤAHOV NA OBEŽNÝCH A CELKOVÝCH AKTÍVACH SPOLOČNOSTI (V TIS. EUR)</i>	47
GRAF 3 <i>VÝVOJ OBRATU A OBRATOVOSTI POHLADÁVOK V OBDOBÍ ROKOV 2011-2013</i>	51

ZOZNAM OBRÁZKOV

OBRÁZOK 1 <i>ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA SPOLOČNOSTI XY, A.S.</i>	40
---	----

ZOZNAM TABULIEK

TABUĽKA 1: PODMIENKY TVORBY ZÁKONNÝCH OPRAVNÝCH POLOŽIEK PODĽA §20 ODS. 14 ZÁKONA Č. 595/2003 Z. Z. O DANI Z PRÍJMOV	20
TABUĽKA 2: STAVY (NETTO) POLOŽIEK SÚVAHY V ZJEDNODUŠENOM ROZSAHU ZA ROK 2011, 2012 A 2013 V EUR.....	43
TABUĽKA 3: UKAZOVATEĽ CELKOVEJ ZADĽŽENOSTI V OBDOBÍ ROKOV 2011-2013	44
TABUĽKA 4: UKAZOVATEĽ LIKVIDITY V SLEDOVANOM OBDOBÍ ROKOV 2011-2013.....	45
TABUĽKA 5: PODIEL TRŽIEB JEDNOTLIVÝCH SIEDMICH ODBERATEĽOV NA CELKOVEJ TRŽBE ZA OBDOBIE ROKOV 2011-2013 (V %)	48
TABUĽKA 6: POHLADÁVKY PO SPLATNOSTI A OBJEM TRŽIEB SIEDMICH HLAVNÝCH ODBERATEĽOV KU 31. 12. 2013 A PRIEMERNÁ DOBA OMEŠKANIA ÚHRADY POHLADÁVOK.....	48
TABUĽKA 7: POČETNOSŤ DODÁVOK PODĽA SKUPÍN ODBERATEĽOV ROKU 2013.....	49
TABUĽKA 8: DOBA INKASA POHLADÁVOK V ROKOCH OD 2011 DO 2013	50
TABUĽKA 9: DOBA OBRATOVOSTI POHLADÁVOK V ROKOCH 2011-2013.....	51
TABUĽKA 10: VÝVOJ DOBY SPLATNOSTI KRÁTKODOBÝCH ZÁVÄZKOV Z OBCHODNÉHO STYKU	52
TABUĽKA 11: STAV POHLADÁVOK PO SPLATNOSTI A ICH PODIEL NA CELKOVOM OBJEME POHLADÁVOK KU DŇU 31.12. V ROKOCH 2011- 2013	53
TABUĽKA 12: ŠTRUKTÚRA POHLADÁVOK PO SPLATNOSTI KU 31.12 V OBDOBÍ ROKOV 2011-2013 VYNECHAJÚC SIEDMICH KLÚČOVÝCH ODBERATEĽOV	53
TABUĽKA 13: VYTVORENÉ OPRAVNÉ POLOŽKY K POHLADÁVKAM PO SPLATNOSTI V OBDOBÍ ROKOV 2011- 2013.....	54
TABUĽKA 14: CELKOVÉ VYDANÉ FAKTÚRY ZA ROK 2013.....	55
TABUĽKA 15: INKASOVANIE VYSTAVENÝCH FAKTÚR V ROKU 2013	56
TABUĽKA 16: PODIEL NEUHRADENÝCH VYSTAVENÝCH FAKTÚR ZA ROK 2013 PODĽA DĽŽKY OMEŠKANIA	57
TABUĽKA 17: DOBA SPLATNOSTI A PRIEMERNÉ OMEŠKANIE ÚHRADY FAKTÚR ROZDELENÝCH PODĽA JEDNOTLIVÝCH SKUPÍN ODBERATEĽOV.....	57
TABUĽKA 18: POHLADÁVKY PO SPLATNOSTI VIAC NEŽ 40 DNÍ VOČI JEDNÉMU ODBERATEĽOVI V SÚČTE OBJEMU NIŽŠIEHO AKO 5000 EUR (ROK 2013).....	63
TABUĽKA 19: UKÁŽKA NAVRHNUTÉHO ZOZNAMU	68

ZOZNAM PRÍLOH

PRÍLOHA 1 SÚVAHA SPOLOČNOSTI XY, A.S. V PLNOM ROZSAHU 2011	83
PRÍLOHA 2 SÚVAHA SPOLOČNOSTI XY, A. S. V PLNOM ROZSAHU 2012	91
PRÍLOHA 3 SÚVAHA SPOLOČNOSTI XY, A. S. V PLNOM ROZSAHU 2013	99

Označenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce
			1	2	úctovné obdobie
			Brutto - časť 1	Netto	Netto 3
			Korekcia - časť 2		
	SPOLU MAJETOK r. 002 + r. 030 + r. 061	001	2 0 1 2 5 2 4 9	1 0 6 0 2 8 9 2	
			9 5 2 2 3 5 7		1 2 6 0 8 7 3 2
A.	Neobežný majetok r. 003 + r. 011 + r. 021	002	1 5 5 1 3 1 7 9	6 1 5 1 9 1 1	
			9 3 6 1 2 6 8		7 7 3 8 2 8 1
A.I.	Dlhodobý nehmotný majetok súčet (r. 004 až r. 010)	003	1 4 4 5 1 9	7 0 4 4	
			1 3 7 4 7 5		2 7 4 4 1
A.I.1.	Aktivované náklady na vývoj (012) - /072, 091A/	004			
2.	Softvér (013) - /073, 091A/	005	1 4 4 5 1 9	7 0 4 4	
			1 3 7 4 7 5		2 7 4 4 1
3.	Oceniteľné práva (014) - /074, 091A/	006			
4.	Goodwill (015) - /075, 091A/	007			
5.	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (019, 01X) - /079, 07X, 091A/	008			
6.	Obstarávaný dlhodobý nehmotný majetok (041) - 093	009			
7.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051) - 095A	010			
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok súčet (r. 012 až r. 020)	011	1 4 2 0 4 8 7 3	4 9 8 1 0 8 0	
			9 2 2 3 7 9 3		6 5 4 7 0 5 3
A.II.1.	Pozemky (031) - 092A	012	1 0 4 0 0 1	1 0 4 0 0 1	
					1 0 4 0 0 1
2.	Stavby (021) - /081, 092A/	013	5 6 6 8 1 4	3 5 5 4 7 4	
			2 1 1 3 4 0		3 5 5 0 3 5
3.	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí (022) - /082, 092A/	014	1 4 0 0 5 6 0 9	4 5 2 1 6 0 5	
			9 4 8 4 0 0 4		6 0 8 8 0 1 7

Označenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			1	2	
			Brutto - časť 1 Korekcia - časť 2	Netto	
			Netto 3		
4.	Pestovateľské celky trvalých porastov (025) - /085, 092A/	015			
5.	Základné stádo a ťažné zvieratá (026) - /086, 092A/	016			
6.	Ostatný dlhodobý hmotný majetok (029, 02X, 032) - /089, 08X, 092A/	017			
7.	Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok (042) - 094	018			
8.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052) - 095A	019			
9.	Opravná položka k nadobudnutému majetku (+/- 097) +/- 098	020	- 4 7 1 5 5 1		
			- 4 7 1 5 5 1		
A.III.	Dlhodobý finančný majetok súčet (r. 022 až r. 029)	021	1 1 6 3 7 8 7	1 1 6 3 7 8 7	1 1 6 3 7 8 7
A.III.1.	Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke (061) - 096A	022	1 1 6 1 7 8 7	1 1 6 1 7 8 7	1 1 6 1 7 8 7
2.	Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom (062) - 096A	023	2 0 0 0	2 0 0 0	2 0 0 0
3.	Ostatné dlhodobé cenné papiere a podiely (063, 065) - 096A	024			
4.	Pôžičky účtovnej jednotke v konsolidovanom celku (066A) - 096A	025			
5.	Ostatný dlhodobý finančný majetok (067A, 069, 06XA) - 096A	026			
6.	Pôžičky s dobou splatnosti najviac jeden rok (066A, 067A, 06XA) - 096A	027			
7.	Obstarávaný dlhodobý finančný majetok (043) - 096A	028			

Ozna- čenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce
			1	2	úctovné obdobie
			Brutto - časť 1	Netto	Netto 3
			Korekcia - časť 2		
8.	Poskytnuté preddávky na dlhodobý finančný majetok (053) - 095A	029			
B.	Obežný majetok r. 031 + r. 038 + r. 046 + r. 055	030	4 5 8 3 7 4 9	4 4 2 2 6 6 0	
			1 6 1 0 8 9		4 7 9 6 7 2 1
B.I.	Zásoby súčet (r. 032 až r. 037)	031	2 4 1 0 5 0	2 4 1 0 5 0	
					2 4 8 8 0 1
B.I.1.	Materiál (112, 119, 11X) - /191, 19X/	032	2 4 1 0 5 0	2 4 1 0 5 0	
					2 4 8 8 0 1
2.	Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby (121, 122, 12X) - /192, 193, 19X/	033			
3.	Výrobky (123) - 194	034			
4.	Zvieratá (124) - 195	035			
5.	Tovar (132, 133, 13X, 139) - /196, 19X/	036			
6.	Poskytnuté preddávky na zásoby (314A) - 391A	037			
B.II.	Dlhodobé pohľadávky súčet (r. 039 až r. 045)	038			
B.II.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	039			
2.	Čistá hodnota zákazky (316A)	040			
3.	Pohľadávky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (351A) - 391A	041			
4.	Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku (351A) - 391A	042			

Označenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie				Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie	
			Brutto - časť 1		Netto 2		Netto 3	
			Korekcia - časť 2					
5.	Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeniu (354A, 355A, 358A, 35XA) - 391A	043						
6.	Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A, 378A) - 391A	044						
7.	Odoľžená daňová pohľadávka (481A)	045						
B.III.	Krátkodobé pohľadávky súčet (r. 047 až r. 054)	046		3 9 0 6 7 7 6		3 7 4 5 6 8 7		
				1 6 1 0 8 9			4 3 6 3 5 9 4	
B.III.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	047		3 5 2 8 6 8 8		3 3 6 7 5 9 9		
				1 6 1 0 8 9			4 0 4 2 3 7 1	
2.	Čistá hodnota zákazky (316A)	048						
3.	Pohľadávky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (351A) - 391A	049						
4.	Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku (351A) - 391A	050						
5.	Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeniu (354A, 355A, 358A, 35XA, 398A) - 391A	051						
6.	Sociálne poistenie (336) - 391A	052						
7.	Daňové pohľadávky a dotácie (341, 342, 343, 345, 346, 347) - 391A	053		1 9 9 8 5		1 9 9 8 5		
							1 8 9 7 2	
8.	Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A,378A) - 391A	054		3 5 8 1 0 3		3 5 8 1 0 3		
							3 0 2 2 5 1	
B.IV.	Finančné účty súčet (r. 056 až r. 060)	055		4 3 5 9 2 3		4 3 5 9 2 3		
							1 8 4 3 2 6	
B.IV.1.	Peniaze (211, 213, 21X)	056		2 2 4 4 2 8		2 2 4 4 2 8		
							2 8 5 8 5	

Ozna- čenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce
			1	2	účetné obdobie
			Brutto - časť 1	Netto	Netto 3
			Korekcia - časť 2		
2.	Účty v bankách (221A, 22X +/- 261)	057	2 1 1 4 9 5	2 1 1 4 9 5	
					1 5 5 7 4 1
3.	Účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok 22XA	058			
4.	Krátkodobý finančný majetok (251, 253, 256, 257, 25X) - /291, 29X/	059			
5.	Obstarávaný krátkodobý finančný majetok (259, 314A) - 291	060			
C.	Časové rozlíšenie súčet (r. 062 až r. 065)	061	2 8 3 2 1	2 8 3 2 1	
					7 3 7 3 0
C.1.	Náklady budúcich období dlhodobé (381A, 382A)	062			
2.	Náklady budúcich období krátkodobé (381A, 382A)	063	2 4 3 0 1	2 4 3 0 1	
					7 2 5 3 8
3.	Prijmy budúcich období dlhodobé (385A)	064			
4.	Prijmy budúcich období krátkodobé (385A)	065	4 0 2 0	4 0 2 0	
					1 1 9 2

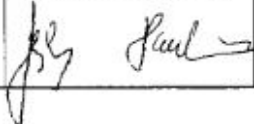

Ozna- čenie a	STRANA PASÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné
			4	obdobie
	SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY r. 067 + r. 088 + r. 121	066	1 0 6 0 2 8 9 2	1 2 6 0 8 7 3 2
A.	Vlastné imanie r. 068 + r. 073 + r. 080 + r. 084 + r. 087	067	2 4 3 7 3 0 2	2 4 1 8 9 7 0
A.I.	Základné imanie súčet (r. 069 až 072)	068	1 9 2 3 0 2 2	1 9 2 3 0 2 2
A.I.1.	Základné imanie (411 alebo +/- 491)	069	1 9 2 3 0 2 2	1 9 2 3 0 2 2

Označenie a	STRANA PASÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie 4	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 5
2.	Vlastné akcie a vlastné obchodné podiely (-/252)	070		
3.	Zmena základného imania +/- 419	071		
4.	Pohľadávky za upísané vlastné imanie (-/353)	072		
A.II.	Kapitálové fondy súčet (r. 074 až 079)	073		
A.II.1.	Emisné ážio (412)	074		
2.	Ostatné kapitálové fondy (413)	075		
3.	Zákonný rezervný fond (Nedeliteľný fond) z kapitálových vkladov (417, 418)	076		
4.	Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov (+/- 414)	077		
5.	Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín (+/- 415)	078		
6.	Oceňovacie rozdiely z precenenia pri zlúčení, splnutí a rozdelení (+/- 416)	079		
A.III.	Fondy zo zisku súčet (r. 081 až r. 083)	080	1 7 7 8 9 0	1 6 8 8 7 8
A.III.1.	Zákonný rezervný fond (421)	081	1 7 7 8 9 0	1 6 8 8 7 8
2.	Nedeliteľný fond (422)	082		
3.	Štatutárne fondy a ostatné fondy (423, 427, 42X)	083		
A.IV.	Výsledok hospodárenia minulých rokov r. 085 + r. 086	084	3 1 8 0 5 8	2 3 6 9 5 0
A.IV.1.	Nerozdelený zisk minulých rokov (428)	085	3 1 8 0 5 8	2 3 6 9 5 0
2.	Neuhradená strata minulých rokov (-/429)	086		
A.V.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení +/- r. 001 - (r. 068 + r. 073 + r. 080 + r. 084 + r. 088 + r. 121)	087	1 8 3 3 2	9 0 1 2 0
B.	Závazky r. 89 + r. 94 + r. 106 + r. 117 + r. 118	088	8 1 6 0 8 2 4	1 0 1 7 2 3 3 3
B.I.	Rezervy súčet (r. 090 až r. 093)	089	3 5 4 7 9	4 8 3 0 1
B.I.1.	Rezervy zákonné dlhodobé (451A)	090		
2.	Rezervy zákonné krátkodobé (323A, 451A)	091	3 5 4 7 9	4 8 3 0 1
3.	Ostatné dlhodobé rezervy (459A, 45XA)	092		
4.	Ostatné krátkodobé rezervy (323A, 32X, 459A, 45XA)	093		
B.II.	Dlhodobé záväzky súčet (r. 095 až r. 105)	094	5 9 3 0 5 4 0	7 1 7 0 4 1 3
B.II.1.	Dlhodobé záväzky z obchodného styku (321A, 479A)	095		
2.	Čistá hodnota zákazky (316A)	096		
3.	Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476A)	097		

Označenie a	STRANA PASÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie 4	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 5
4.	Dlhodobé záväzky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (471A)	098		
5.	Ostatné dlhodobé záväzky v rámci konsolidovaného celku (471A)	099		
6.	Dlhodobé prijaté preddavky (475A)	100		
7.	Dlhodobé zmenky na úhradu (478A)	101		
8.	Vydané dlhopisy (473A/-/255A)	102		
9.	Záväzky zo sociálneho fondu (472)	103	1 2 5 5 8 5	1 1 3 2 0 4
10.	Ostatné dlhodobé záväzky (474A, 479A, 47XA, 372A, 373A, 377A)	104	5 7 8 3 6 3 8	7 0 1 3 3 8 5
11.	Odlžený daňový záväzok (481A)	105	2 1 3 1 7	4 3 8 2 4
B.III.	Krátkodobé záväzky súčet (r. 107 až r. 116)	106	1 7 3 2 3 9 0	2 4 9 6 3 8 6
B.III.1.	Záväzky z obchodného styku (321, 322, 324, 325, 32X, 475A, 478A, 479A, 47XA)	107	1 4 1 1 7 4 9	2 1 4 2 9 3 4
2.	Čistá hodnota zákazky (316A)	108		
3.	Nevyfakturované dodávky (326, 476A)	109		
4.	Záväzky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (361A, 471A)	110		
5.	Ostatné záväzky v rámci konsolidovaného celku (361A, 36XA, 471A, 47XA)	111		
6.	Záväzky voči spoločníkom a združeniu (364, 365, 366, 367, 368, 398A, 478A, 479A)	112		3 3 1 9 4
7.	Záväzky voči zamestnancom (331, 333, 33X, 479A)	113	1 8 1 6 8 3	1 8 2 5 1 9
8.	Záväzky zo sociálneho poistenia (336, 479A)	114	8 2 9 1 7	8 6 6 2 9
9.	Daňové záväzky a dotácie (341, 342, 343, 345, 346, 347, 34X)	115	5 4 9 2 9	4 8 2 0 3
10.	Ostatné záväzky (372A, 373A, 377A, 379A, 474A, 479A, 47X)	116	1 1 1 2	2 9 0 7
B.IV.	Krátkodobé finančné výpomoci (241, 249, 24X, 473A, /-/255A)	117	6 8 3 5	3 8 8 5
B.V.	Bankové úvery r. 119 + r. 120	118	4 5 5 5 8 0	4 5 3 3 4 8
B.V.1.	Bankové úvery dlhodobé (461A, 46XA)	119		
2.	Bežné bankové úvery (221A, 231, 232, 23X, 461A, 46XA)	120	4 5 5 5 8 0	4 5 3 3 4 8
C.	Časové rozlíšenie súčet (r. 122 až r. 125)	121	4 7 6 6	1 7 4 2 9
C.1.	Výdavky budúcich období dlhodobé (383A)	122		
2.	Výdavky budúcich období krátkodobé (383A)	123	4 7 6 6	1 7 4 2 9
3.	Výnosy budúcich období dlhodobé (384A)	124		
4.	Výnosy budúcich období krátkodobé (384A)	125		

UVPOD1v11_1		SÚVAHA			
Súvaha Úč POD 1 - 01		K 31.12.2012 (v celých eurách)			
<p>Číselné údaje sa zarovnávajú vpravo, ostatné údaje sa píšú zľava. Nevyplnené riadky sa ponechávajú prázdne. Údaje sa vyplňajú paličkovým písmom (podľa tohto vzoru), písacím strojom alebo tlačiarňou, a to čiernou alebo tmavomodrou farbou.</p> <p>Ā Ā B Ā C Ā D Ā E Ā F Ā G Ā H Ā I Ā J Ā K Ā L Ā M Ā N Ā O Ā P Ā Q Ā R Ā Š Ā T Ā Ú Ā V Ā X Ā Y Ā Ž 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9</p>					
Daňové identifikačné číslo	Účtovná zvierka	Účtovná zvierka	Mesiac Rok		
-	X riadna	X zostavená	Za obdobie	od	0 1 2 0 1 2
IČO	mimoriadna	schválená	do	1 2 2 0 1 2	
SK NACE	(vyznačí sa x)		Bezprostredne predchádzajúce obdobie	od	0 1 2 0 1 1
-			do	1 2 2 0 1 1	
Obchodné meno (názov) účtovnej jednotky					
A . S .					
Sídlo účtovnej jednotky					
Ulica			Číslo		
PSČ			Obec		
Číslo telefónu			Číslo faxu		
0 3 4 /			0 3 4 /		
E-mailová adresa					
Zostavená dňa:	Podpisový záznam osoby zodpovednej za vedenie účtovníctva:	Podpisový záznam osoby zodpovednej za zostavenie účtovnej zvierky:	Podpisový záznam člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky alebo fyzickej osoby, ktorá je účtovnou jednotkou:		
1 2 . 0 3 . 2 0 1 3					
Schválená dňa:					
. . 2 0					
Záznamy daňového úradu					
 2/01259900/2013 Miesto pre evidenčné číslo		 27-03-2013 Odtlačok prezentačnej pečiatky daňového úradu			
MF SR, č. 25847/1/2010		Vytlačeno z aplikácie eDANE		Strana 1	

Označenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce
			1	2	úctovné obdobie
			Brutto - časť 1 Korekcia - časť 2	Netto	Netto 3
	SPOLU MAJETOK r. 002 + r. 030 + r. 061	001	2 1 6 9 5 3 5 6 1 0 6 8 4 4 5 3	1 1 0 1 0 9 0 3	1 0 6 0 2 8 9 2
A.	Neobežný majetok r. 003 + r. 011 + r. 021	002	1 7 2 9 0 9 3 1 1 0 4 8 3 5 6 8	6 8 0 7 3 6 3	6 1 5 1 9 1 1
A.I.	Dlhodobý nehmotný majetok súčet (r. 004 až r. 010)	003	1 4 4 5 1 9 1 3 9 8 9 9	4 6 2 0	7 0 4 4
A.I.1.	Aktivované náklady na vývoj (012) - /072, 091A/	004			
2.	Softvér (013) - /073, 091A/	005	1 4 4 5 1 9 1 3 9 8 9 9	4 6 2 0	7 0 4 4
3.	Ocenené práva (014) - /074, 091A/	006			
4.	Goodwill (015) - /075, 091A/	007			
5.	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (019, 01X) - /079, 07X, 091A/	008			
6.	Obstarávaný dlhodobý nehmotný majetok (041) - 093	009			
7.	Poskytnuté preddávky na dlhodobý nehmotný majetok (051) - 095A	010			
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok súčet (r. 012 až r. 020)	011	1 5 9 8 2 6 2 5 1 0 3 4 3 6 6 9	5 6 3 8 9 5 6	4 9 8 1 0 8 0
A.II.1.	Pozemky (031) - 092A	012	1 0 4 0 0 1	1 0 4 0 0 1	1 0 4 0 0 1
2.	Stavby (021) - /081, 092A/	013	5 8 7 5 5 4 2 4 1 4 2 0	3 4 6 1 3 4	3 5 5 4 7 4
3.	Samostatné huteľné veci a súbory huteľných vecí (022) - /082, 092A/	014	1 5 7 6 2 6 2 1 1 0 5 7 3 8 0 0	5 1 8 8 8 2 1	4 5 2 1 6 0 5

Označenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo radku c	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce
			1	2	účtovné obdobie
			Brutto - časť 1 Korekcia - časť 2	Netto	Netto 3
4.	Pestovateľské celky trvalých porastov (025) - /085, 092A/	015			
5.	Základné stádo a ťažné zvieratá (026) - /086, 092A/	016			
6.	Ostatný dlhodobý hmotný majetok (028, 02X, 032) - /088, 08X, 092A/	017			
7.	Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok (042) - 094	018			
8.	Poskytnuté predčavky na dlhodobý hmotný majetok (052) - 095A	019			
9.	Opravná položka k nadobudnutému majetku (+/- 097) +/- 098	020	- 4 7 1 5 5 1 - 4 7 1 5 5 1		
A.III.	Dlhodobý finančný majetok súčet (r. 022 až r. 029)	021	1 1 6 3 7 8 7	1 1 6 3 7 8 7	1 1 6 3 7 8 7
A.III.1.	Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke (061) - 096A	022	1 1 6 1 7 8 7	1 1 6 1 7 8 7	1 1 6 1 7 8 7
2.	Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom (062) - 096A	023	2 0 0 0	2 0 0 0	2 0 0 0
3.	Ostatné dlhodobé cenné papiere a podiely (063, 065) - 096A	024			
4.	Pôžičky účtovnej jednotky v konsolidovanom celku (066A) - 096A	025			
5.	Ostatný dlhodobý finančný majetok (067A, 069, 06XA) - 096A	026			
6.	Pôžičky s dobou splatnosti najviac jeden rok (066A, 067A, 06XA) - 096A	027			
7.	Obstarávaný dlhodobý finančný majetok (043) - 096A	028			

Označenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie	
			1	2		3
			Brutto - časť 1 Korekcia - časť 2	Netto		Netto
B.	Poskytnuté predávky na dlhodobý finančný majetok (053) - 095A	029				
B.	Obežný majetok r. 031 + r. 038 + r. 046 + r. 055	030	4 360 375	4 159 490		
			2 008 885		4 422 660	
B.i.	Zásoby súčet (r. 032 až r. 037)	031	1 957 13	1 957 13		
					2 410 50	
B.i.1.	Materiál (112, 119, 11X) - /191, 19X/	032	1 957 13	1 957 13		
					2 410 50	
2.	Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby (121, 122, 12X) - /192, 193, 19X/	033				
3.	Výrobky (123) - 194	034				
4.	Zvieratá (124) - 195	035				
5.	Tovar (132, 133, 13X, 139) - /196, 19X/	036				
6.	Poskytnuté predávky na zásoby (314A) - 391A	037				
B.ii.	Dlhodobé požiadavky súčet (r. 039 až r. 045)	038				
B.ii.1.	Požiadavky z obchodného styku (311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	039				
2.	Čistá hodnota zákazky (316A)	040				
3.	Požiadavky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (351A) - 391A	041				
4.	Ostatné požiadavky v rámci konsolidovaného celku (351A) - 391A	042				

Označenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			1	2	
			Brutto - časť 1 Korekcia - časť 2	Netto	
			Netto 3		
5.	Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeniu (354A, 355A, 358A, 35XA) - 391A	043			
6.	Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A, 378A) - 391A	044			
7.	Odlícené daňová pohľadávka (481A)	045			
B.III.	Krátkodobé pohľadávky súčet (r. 047 až r. 054)	046	4 1 1 7 4 6 4	3 9 1 6 5 7 9	
			2 0 0 8 8 5		3 7 4 5 6 8 7
B.III.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	047	3 3 1 7 5 3 0	3 1 1 6 6 4 5	
			2 0 0 8 8 5		3 3 6 7 5 9 9
2.	Čistá hodnota zákazky (316A)	048			
3.	Pohľadávky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (351A) - 391A	049			
4.	Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku (351A) - 391A	050			
5.	Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeniu (354A, 355A, 358A, 35XA, 398A) - 391A	051			
6.	Sociálne poistenie (336) - 391A	052			
7.	Daňové pohľadávky a dotácie (341, 342, 343, 345, 346, 347) - 391A	053	2 4 1 5 2	2 4 1 5 2	
					1 9 9 8 5
8.	Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A, 378A) - 391A	054	7 7 5 7 8 2	7 7 5 7 8 2	
					3 5 8 1 0 3
B.IV.	Finančné účty súčet (r. 056 až r. 060)	055	4 7 1 9 8	4 7 1 9 8	
					4 3 5 9 2 3
B.IV.1.	Peniaze (211, 213, 21X)	056	3 0 3 0 1	3 0 3 0 1	
					2 2 4 4 2 8

Označenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce
			1	2	účetné obdobie
			Brutto - časť 1 Korekcia - časť 2	Netto	Netto 3
2.	Účty v bankách (221A, 22X +/- 261)	067	1 6 8 9 7	1 6 8 9 7	2 1 1 4 9 5
3.	Účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok 22XA	056			
4.	Krátkodobý finančný majetok (251, 253, 256, 257, 25X) - /291, 29X/	059			
5.	Obstarávaný krátkodobý finančný majetok (259, 314A) - 291	060			
C.	Časové rozlíšenie súčet (r. 062 až r. 065)	061	4 4 0 5 0	4 4 0 5 0	2 8 3 2 1
C.1.	Náklady budúcich období dlhodobé (381A, 382A)	062			
2.	Náklady budúcich období krátkodobé (381A, 382A)	063	2 6 7 6 7	2 6 7 6 7	2 4 3 0 1
3.	Príjmy budúcich období dlhodobé (385A)	064			
4.	Príjmy budúcich období krátkodobé (385A)	065	1 7 2 8 3	1 7 2 8 3	4 0 2 0

Označenie a	STRANA PASÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie 4	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 5
	SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY r. 067 + r. 068 + r. 121	066	1 1 0 1 0 9 0 3	1 0 6 0 2 8 9 2
A.	Vlastné imanie r. 068 + r. 073 + r. 080 + r. 084 + r. 087	067	2 4 7 7 8 8 5	2 4 3 7 3 0 2
A.I.	Základné imanie súčet (r. 069 až 072)	068	1 9 2 3 0 2 2	1 9 2 3 0 2 2
A.I.1.	Základné imanie (411 alebo +/- 491)	069	1 9 2 3 0 2 2	1 9 2 3 0 2 2

Označenie a	STRANA PASIV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie 4	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 5
2	Vlastné akcie a vlastné obchodné podiely (/-252)	070		
3	Zmena základného imania +/- 419	071		
4	Pohľadávky za upísané vlastné imanie (/-353)	072		
A.II.	Kapitálové fondy súčet (r. 074 až 079)	073		
A.II.1.	Emisné džio (412)	074		
2.	Ostatné kapitálové fondy (413)	075		
3.	Zákonný rezervný fond (Nedeliteľný fond) z kapitálových vkladov (417, 418)	076		
4.	Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov (+/- 414)	077		
5.	Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastí (+/- 415)	078		
6.	Oceňovacie rozdiely z precenenia pri zlúčení, splnutí a rozdelení (+/- 416)	079		
A.III.	Fondy zo zisku súčet (r. 081 až r. 083)	080	1 7 9 7 2 3	1 7 7 8 9 0
A.III.1.	Zákonný rezervný fond (421)	081	1 7 9 7 2 3	1 7 7 8 9 0
2.	Nedeliteľný fond (422)	082		
3.	Štatutárne fondy a ostatné fondy (423, 427, 42X)	083		
A.IV.	Výsledok hospodárenia minulých rokov r. 085 + r. 086	084	3 3 4 5 5 6	3 1 8 0 5 8
A.IV.1.	Nerozdelený zisk minulých rokov (428)	085	3 3 4 5 5 6	3 1 8 0 5 8
2.	Neuhradené strata minulých rokov (/-429)	086		
A.V.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení +/- r. 001 - (r. 068 + r. 073 + r. 080 + r. 084 + r. 088 + r. 121)	087	4 0 5 8 4	1 8 3 3 2
B.	Závazky r. 89 + r. 94 + r. 106 + r. 117 + r. 118	088	8 5 2 9 8 7 1	8 1 6 0 8 2 4
B.I.	Rezervy súčet (r. 090 až r. 093)	089	3 9 0 1 1	3 5 4 7 9
B.I.1.	Rezervy zákonné dlhodobé (451A)	090		
2.	Rezervy zákonné krátkodobé (323A, 451A)	091	3 9 0 1 1	3 5 4 7 9
3.	Ostatné dlhodobé rezervy (459A, 45XA)	092		
4.	Ostatné krátkodobé rezervy (323A, 32X, 459A, 45XA)	093		
B.II.	Dlhodobé záväzky súčet (r. 095 až r. 105)	094	5 0 6 2 5 6 9	5 9 3 0 5 4 0
B.II.1.	Dlhodobé záväzky z obchodného styku (321A, 479A)	095		
2.	Čistá hodnota zákazky (316A)	096		
3.	Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476A)	097		

Označenie a	STRANA PASÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie 4	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 5
4.	Dlhodobé záväzky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (471A)	098		
5.	Ostatné dlhodobé záväzky v rámci konsolidovaného celku (471A)	099		
6.	Dlhodobé prijaté preddávky (475A)	100		
7.	Dlhodobé zmenky na úhradu (478A)	101		
8.	Vydané dlhopisy (473A/-255A)	102		
9.	Záväzky zo sociálneho fondu (472)	103	1 1 9 8 5 2	1 2 5 5 8 5
10.	Ostatné dlhodobé záväzky (474A, 479A, 47XA, 372A, 373A, 377A)	104	4 9 2 7 2 2 6	5 7 8 3 6 3 8
11.	Odlícený daňový záväzok (481A)	105	1 5 4 9 1	2 1 3 1 7
B.III.	Krátkodobé záväzky súčet (r. 107 až r. 116)	106	2 7 8 7 6 5 5	1 7 3 2 3 9 0
B.III.1.	Záväzky z obchodného styku (321, 322, 324, 325, 32X, 475A, 478A, 479A, 47XA)	107	1 1 7 3 2 4 8	1 4 1 1 7 4 9
2.	Čistá hodnota zákazky (316A)	108		
3.	Nevyfakturované dodávky (326, 476A)	109		
4.	Záväzky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (361A, 471A)	110		
5.	Ostatné záväzky v rámci konsolidovaného celku (361A, 36XA, 471A, 47XA)	111		
6.	Záväzky voči spoločníkom a združeniu (364, 365, 366, 367, 368, 398A, 475A, 479A)	112		
7.	Záväzky voči zamestnancom (331, 333, 33X, 479A)	113	1 8 0 3 7 6	1 8 1 6 8 3
8.	Záväzky zo sociálneho poistenia (336, 479A)	114	8 1 1 4 7	8 2 9 1 7
9.	Daňové záväzky a dotácie (341, 342, 343, 345, 346, 347, 34X)	115	9 0 6 2 1	5 4 9 2 9
10.	Ostatné záväzky (372A, 373A, 377A, 379A, 474A, 479A, 47X)	116	1 2 6 2 2 6 3	1 1 1 2
B.IV.	Krátkodobé finančné výpomoci (241, 248, 24X, 473A, /-255A)	117	5 4 7 6	6 8 3 5
B.V.	Bankové úvery r. 119 + r. 120	118	6 3 5 1 6 0	4 5 5 5 8 0
B.V.1.	Bankové úvery dlhodobé (461A, 46XA)	119		
2.	Bežné bankové úvery (221A, 231, 232, 23X, 461A, 46XA)	120	6 3 5 1 6 0	4 5 5 5 8 0
C.	Časové rozlíšenie súčet (r. 122 až r. 125)	121	3 1 4 7	4 7 6 6
C.1.	Výdavky budúcich období dlhodobé (383A)	122		
2.	Výdavky budúcich období krátkodobé (383A)	123	3 1 4 7	4 7 6 6
3.	Výnosy budúcich období dlhodobé (384A)	124		
4.	Výnosy budúcich období krátkodobé (384A)	125		

Príloha 3 Súvaha spoločnosti XY, a. s. v plnom rozsahu 2013

UVPOD1v11_1		SÚVAHA			
Súvaha Úč POD 1 - 01		k 3 1 . 1 2 . 2 0 1 3 (v celých eurách)			
<p>Číselné údaje sa zarovnávajú vpravo, ostatné údaje sa píšú zľava. Nevyplnené riadky sa ponechávajú prázdne. Údaje sa vypĺňajú paličkovým písmom (podľa tohto vzoru), písacím strojom alebo tlačiarňou, a to čiernou alebo tmavomodrou farbou. Á Ā B Ć D Ę F G H Í J K L M N O P Q R Š T Ú V X Ý Ž 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9</p>					
Daňové identifikačné číslo	Účtovná závierka	Účtovná závierka	Mesiac Rok		
ÍČO	X riadna	X zostavená	Za obdobie	od	0 1 2 0 1 3
SK NACE	mimoriadna	schválená	do	1 2 2 0 1 3	
		(vyznačí sa x)	Bezprostredne predchádzajúce obdobie	od	0 1 2 0 1 2
			do	1 2 2 0 1 2	
Obchodné meno (názov) účtovnej jednotky					
. . . . , A . S .					
Sídlo účtovnej jednotky					
Ulica			Číslo		
PSČ	Obec				
Číslo telefónu	Číslo faxu				
0 3 4 /	0 3 4 /				
E-mailová adresa					
Zostavená dňa:	Podpisový záznam osoby zodpovednej za vedenie účtovníctva:	Podpisový záznam osoby zodpovednej za zostavenie účtovnej závierky:	Podpisový záznam člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky alebo fyzickej osoby, ktorá je účtovnou jednotkou:		
1 0 . 0 3 . 2 0 1 4					
Schválená dňa:					
. . . . 2 0					

Záznamy daňového úradu	
Miesto pre evidenčné číslo	Odtlačok prezentačnej pečiatky daňového úradu

Ozna- čenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie	
			1	2		3
			Brutto - časť 1	Netto		Netto
	SPOLU MAJETOK r. 002 + r. 030 + r. 061	001	2 5 0 5 0 6 1 8	1 5 1 2 5 3 6 6		
			9 9 2 5 2 5 2		1 1 0 1 0 9 0 3	
A.	Neobežný majetok r. 003 + r. 011 + r. 021	002	1 8 9 1 6 4 0 9	9 0 2 6 0 1 6		
			9 8 9 0 3 9 3		6 8 0 7 3 6 3	
A.I.	Dlhodobý nehmotný majetok súčet (r. 004 až r. 010)	003	1 4 4 5 1 9	2 1 9 6		
			1 4 2 3 2 3		4 6 2 0	
A.I.1.	Aktivované náklady na vývoj (012) - /072, 091A/	004				
2.	Softvér (013) - /073, 091A/	005	1 4 4 5 1 9	2 1 9 6		
			1 4 2 3 2 3		4 6 2 0	
3.	Oceniteľné práva (014) - /074, 091A/	006				
4.	Goodwill (015) - /075, 091A/	007				
5.	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (019, 01X) - /079, 07X, 091A/	008				
6.	Obstarávaný dlhodobý nehmotný majetok (041) - 093	009				
7.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051) - 095A	010				
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok súčet (r. 012 až r. 020)	011	1 7 6 0 8 1 0 3	7 8 6 0 0 3 3		
			9 7 4 8 0 7 0		5 6 3 8 9 5 6	
A.II.1.	Pozemky (031) - 092A	012	1 0 4 0 0 1	1 0 4 0 0 1		
					1 0 4 0 0 1	
2.	Stavby (021) - /081, 092A/	013	5 8 7 5 5 4	3 1 5 3 6 6		
			2 7 2 1 8 8		3 4 6 1 3 4	
3.	Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí (022) - /082, 092A/	014	1 7 3 8 8 0 9 9	7 4 4 0 6 6 6		
			9 9 4 7 4 3 3		5 1 8 8 8 2 1	

Ozna- čenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce
			1	2	účtovné obdobie
			Brutto - časť 1 Korekcia - časť 2	Netto	Netto 3
4.	Pestovateľské celky trvalých porastov (025) - /085, 092A/	015			
5.	Základné stádo a ťažné zvieratá (026) - /086, 092A/	016			
6.	Ostatný dlhodobý hmotný majetok (029, 02X, 032) - /089, 08X, 092A/	017			
7.	Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok (042) - 094	018			
8.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052) - 095A	019			
9.	Opravná položka k nadobudnutému majetku (+/- 097) +/- 098	020	- 4 7 1 5 5 1		
			- 4 7 1 5 5 1		
A.III.	Dlhodobý finančný majetok súčet (r. 022 až r. 029)	021	1 1 6 3 7 8 7	1 1 6 3 7 8 7	
					1 1 6 3 7 8 7
A.III.1.	Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke (061) - 096A	022	1 1 6 1 7 8 7	1 1 6 1 7 8 7	
					1 1 6 1 7 8 7
2.	Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom (062) - 096A	023	2 0 0 0	2 0 0 0	
					2 0 0 0
3.	Ostatné dlhodobé cenné papiere a podiely (063, 065) - 096A	024			
4.	Pôžičky účtovnej jednotke v konsolidovanom celku (066A) - 096A	025			
5.	Ostatný dlhodobý finančný majetok (067A, 069, 06XA) - 096A	026			
6.	Pôžičky s dobou splatnosti najviac jeden rok (066A, 067A, 06XA) - 096A	027			
7.	Obstarávaný dlhodobý finančný majetok (043) - 096A	028			

Ozna- čenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce
			1	2	účetné obdobie
			Brutto - časť 1 Korekcia - časť 2	Netto	Netto 3
B.	Poskytnuté preddávky na dlhodobý finančný majetok (053) - 095A	029			
B.	Obežný majetok r. 031 + r. 038 + r. 046 + r. 055	030	6 0 7 0 3 3 0 3 4 8 5 9	6 0 3 5 4 7 1	4 1 5 9 4 9 0
B.I.	Zásoby súčet (r. 032 až r. 037)	031	1 7 9 0 3 5	1 7 9 0 3 5	1 9 5 7 1 3
B.I.1.	Materiál (112, 119, 11X) - /191, 19X/	032	1 7 9 0 3 5	1 7 9 0 3 5	1 9 5 7 1 3
2.	Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby (121, 122, 12X) - /192, 193, 19X/	033			
3.	Výrobky (123) - 194	034			
4.	Zvieratá (124) - 195	035			
5.	Tovar (132, 133, 13X, 139) - /196, 19X/	036			
6.	Poskytnuté preddávky na zásoby (314A) - 391A	037			
B.II.	Dlhodobé pohľadávky súčet (r. 039 až r. 045)	038			
B.II.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	039			
2.	Čistá hodnota zákazky (316A)	040			
3.	Pohľadávky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (351A) - 391A	041			
4.	Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku (351A) - 391A	042			

Označenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			1	2	
			Brutto - časť 1	Netto	Netto 3
			Korekcia - časť 2		
5.	Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeniu (354A, 355A, 358A, 35XA) - 391A	043			
6.	Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A, 378A) - 391A	044			
7.	Odložená daňová pohľadávka (481A)	045			
B.III.	Krátkodobé pohľadávky súčet (r. 047 až r. 054)	046	5 8 6 8 6 3 4	5 8 3 3 7 7 5	
			3 4 8 5 9		3 9 1 6 5 7 9
B.III.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	047	4 2 3 4 3 0 4	4 1 9 9 4 4 5	
			3 4 8 5 9		3 1 1 6 6 4 5
2.	Čistá hodnota zákazky (316A)	048			
3.	Pohľadávky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (351A) - 391A	049			
4.	Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku (351A) - 391A	050			
5.	Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeniu (354A, 355A, 358A, 35XA, 398A) - 391A	051			
6.	Sociálne poistenie (336) - 391A	052			
7.	Daňové pohľadávky a dotácie (341, 342, 343, 345, 346, 347) - 391A	053			2 4 1 5 2
8.	Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A, 378A) - 391A	054	1 6 3 4 3 3 0	1 6 3 4 3 3 0	
					7 7 5 7 8 2
B.IV.	Finančné účty súčet (r. 056 až r. 060)	055	2 2 6 6 1	2 2 6 6 1	
					4 7 1 9 8
B.IV.1.	Peniaze (211, 213, 21X)	056	1 7 1 4 3	1 7 1 4 3	
					3 0 3 0 1

Ozna- čenie a	STRANA AKTÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce
			1	2	účetné obdobie
			Brutto - časť 1 Korekcia - časť 2	Netto	Netto 3
2.	Účty v bankách (221A, 22X +/- 261)	057	5 5 1 8	5 5 1 8	1 6 8 9 7
3.	Účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok 22XA	058			
4.	Krátkodobý finančný majetok (251, 253, 256, 257, 25X) - /291, 29X/	059			
5.	Obstarávaný krátkodobý finančný majetok (259, 314A) - 291	060			
C.	Časové rozlíšenie súčet (r. 062 až r. 065)	061	6 3 8 7 9	6 3 8 7 9	4 4 0 5 0
C.1.	Náklady budúcich období dlhodobé (381A, 382A)	062	6 3 8 7 9	6 3 8 7 9	
2.	Náklady budúcich období krátkodobé (381A, 382A)	063			2 6 7 6 7
3.	Príjmy budúcich období dlhodobé (385A)	064			
4.	Príjmy budúcich období krátkodobé (385A)	065			1 7 2 8 3

Ozna- čenie a	STRANA PASÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné
			4	obdobie 5
	SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY r. 067 + r. 088 + r. 121	066	1 5 1 2 5 3 6 6	1 1 0 1 0 9 0 3
A.	Vlastné imanie r. 068 + r. 073 + r. 080 + r. 084 + r. 087	067	2 6 4 8 2 0 8	2 4 7 7 8 8 5
A.I.	Základné imanie súčet (r. 069 až 072)	068	1 9 2 3 0 2 2	1 9 2 3 0 2 2
A.I.1.	Základné imanie (411 alebo +/- 491)	069	1 9 2 3 0 2 2	1 9 2 3 0 2 2

Označenie a	STRANA PASÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie 4	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 5
2.	Vlastné akcie a vlastné obchodné podiely (-/-252)	070		
3.	Zmena základného imania +/- 419	071		
4.	Pohľadávky za upísané vlastné imanie (-/-353)	072		
A.II.	Kapitálové fondy súčet (r. 074 až 079)	073		
A.II.1.	Emisné ážio (412)	074		
2.	Ostatné kapitálové fondy (413)	075		
3.	Zákonný rezervný fond (Nedeliteľný fond) z kapitálových vkladov (417, 418)	076		
4.	Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov (+/- 414)	077		
5.	Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín (+/- 415)	078		
6.	Oceňovacie rozdiely z precenenia pri zlúčení, splnutí a rozdelení (+/- 416)	079		
A.III.	Fondy zo zisku súčet (r. 081 až r. 083)	080	1 8 3 7 8 1	1 7 9 7 2 3
A.III.1.	Zákonný rezervný fond (421)	081	1 8 3 7 8 1	1 7 9 7 2 3
2.	Nedeliteľný fond (422)	082		
3.	Štatutárne fondy a ostatné fondy (423, 427, 42X)	083		
A.IV.	Výsledok hospodárenia minulých rokov r. 085 + r. 086	084	3 7 1 0 8 2	3 3 4 5 5 6
A.IV.1.	Nerozdelený zisk minulých rokov (428)	085	3 7 1 0 8 2	3 3 4 5 5 6
2.	Neuhradená strata minulých rokov (-/-429)	086		
A.V.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení (+/- r. 001 - (r. 068 + r. 073 + r. 080 + r. 084 + r. 088 + r. 121)	087	1 7 0 3 2 3	4 0 5 8 4
B.	Záväzky r. 89 + r. 94 + r. 106 + r. 117 + r. 118	088	1 2 4 7 7 0 7 0	8 5 2 9 8 7 1
B.I.	Rezervy súčet (r. 090 až r. 093)	089	3 0 3 5 7	3 9 0 1 1
B.I.1.	Rezervy zákonné dlhodobé (451A)	090		
2.	Rezervy zákonné krátkodobé (323A, 451A)	091	3 0 3 5 7	3 9 0 1 1
3.	Ostatné dlhodobé rezervy (459A, 45XA)	092		
4.	Ostatné krátkodobé rezervy (323A, 32X, 459A, 45XA)	093		
B.II.	Dlhodobé záväzky súčet (r. 095 až r. 105)	094	7 2 0 7 9 9 9	5 0 6 2 5 6 9
B.II.1.	Dlhodobé záväzky z obchodného styku (321A, 479A)	095		
2.	Čistá hodnota zákazky (316A)	096		
3.	Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476A)	097		

Označenie a	STRANA PASÍV b	Číslo riadku c	Bežné účtovné obdobie 4	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 5
4.	Dlhodobé záväzky voči dcárskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (471A)	098		
5.	Ostatné dlhodobé záväzky v rámci konsolidovaného celku (471A)	099		
6.	Dlhodobé prijaté preddavky (475A)	100		
7.	Dlhodobé zmenky na úhradu (478A)	101		
8.	Vydané dlhopisy (473A/-/255A)	102		
9.	Záväzky zo sociálneho fondu (472)	103	9 2 8 0 6	1 1 9 8 5 2
10.	Ostatné dlhodobé záväzky (474A, 479A, 47XA, 372A, 373A, 377A)	104	7 0 8 6 2 2 1	4 9 2 7 2 2 6
11.	Odloženy daňový záväzok (481A)	105	2 8 9 7 2	1 5 4 9 1
B.III.	Krátkodobé záväzky súčet (r. 107 až r. 116)	106	3 9 1 5 7 2 8	2 7 8 7 6 5 5
B.III.1.	Záväzky z obchodného styku (321, 322, 324, 325, 32X, 475A, 478A, 479A, 47XA)	107	1 4 0 6 2 7 5	1 1 7 3 2 4 8
2.	Čistá hodnota zákazky (316A)	108		
3.	Nevyfakturované dodávky (326, 476A)	109	8 2 0 3	
4.	Záväzky voči dcárskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (361A, 471A)	110		
5.	Ostatné záväzky v rámci konsolidovaného celku (361A, 36XA, 471A, 47XA)	111		
6.	Záväzky voči spoločníkom a združeniu (364, 365, 366, 367, 368, 398A, 478A, 479A)	112		
7.	Záväzky voči zamestnancom (331, 333, 33X, 479A)	113	2 0 8 5 9 6	1 8 0 3 7 6
8.	Záväzky zo sociálneho poistenia (336, 479A)	114	9 3 3 8 5	8 1 1 4 7
9.	Daňové záväzky a dotácie (341, 342, 343, 345, 346, 347, 34X)	115	1 5 3 4 9 3	9 0 6 2 1
10.	Ostatné záväzky (372A, 373A, 377A, 379A, 474A, 479A, 47X)	116	2 0 4 5 7 7 6	1 2 6 2 2 6 3
B.IV.	Krátkodobé finančné výpomoci (241, 249, 24X, 473A, /-/255A)	117		5 4 7 6
B.V.	Bankové úvery r. 119 + r. 120	118	1 3 2 2 9 8 6	6 3 5 1 6 0
B.V.1.	Bankové úvery dlhodobé (461A, 46XA)	119		
2.	Bežné bankové úvery (221A, 231, 232, 23X, 461A, 46XA)	120	1 3 2 2 9 8 6	6 3 5 1 6 0
C.	Časové rozlíšenie súčet (r. 122 až r. 125)	121	8 8	3 1 4 7
C.1.	Výdavky budúcich období dlhodobé (383A)	122		
2.	Výdavky budúcich období krátkodobé (383A)	123	8 8	3 1 4 7
3.	Výnosy budúcich období dlhodobé (384A)	124		
4.	Výnosy budúcich období krátkodobé (384A)	125		